Handelsretlig 2

Betænkning om inkassovirksomhed

afgivet af
en arbejdsgruppe
under Justitsministeriet

U. 2

BETÆNKNING NR. 1321

KØBENHAVN 1996

Købes hos boghandler eller hos

Statens Information, Statens Publikationer
Postboks 1103, 1009 København K
Telf. 33 37 92 28, Fax 33 37 92 80

ISBN 87-601-6472-7
Stougaard Jensen Scantryk AS, København

BETÆNKNING OM INKASSOVIRKSOMHED

Indholdsfortegnelse. Side

Kapitel 1. Indledning 7

1.1. Arbejdsgruppens nedsættelse og kommissorium 7
1.2. Arbejdsgruppens sammensætning 7
1.3. Arbejdsgruppens arbejde 8

Kapitel 2. Sammenfatning 10

Kapitel 3. Inkassobranchen i Danmark 12

Kapitel 4. Gældende ret 15

4.1. Indledning 15
4.2. Vinkelskriverloven 16
4.3. Markedsføringsloven 17
4.4. Dansk InkassoBrancheforenings regler om god forretningsskik 20
4.5. Retsplejelovens regler om advokater 21

Kapitel 5. Udviklingen i Sverige, Norge og Finland 28

5.1. Svensk ret 28
5.2. Norsk ret 33
5.3. Finsk ret 40

Kapitel 6. Arbejdsgruppens overvejelser og forslag 41
6.1. Behovet for en særlig lovgivning om inkassovirksomhed 41
6.2. Lovudkastets anvendelsesområde 43
6.3. Autorisations- og godkendelsesordning 45
6.4. Krav til autorisationsindehavere og ansatte 47
6.5. Sikkerhedsstillelse 47
6.6. Standard for god inkassoskik 50
6.7. Henvendelse til skyldneren 51

6.8. Inddrivelse af fysiske genstande 56
6.9. Retten til at kræve inkassoomkostninger betalt af debitor 57
6.10. Behandlingen af inkasserede midler, bogføring og regnskabsaflæggelse .. 58
6.11. Udformningen af honoraraftaler 60
6.12. Tavshedspligt 61
6.13. Administrations, tilsyn og straf m.v. 61
6.14. Iværksættelse og gennemførelse af sager ved domstolene 62

Kapitel 7. Udkast til lov om inkassovirksomhed 64

Kapitel 8. Bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser 72

Bilag.

1. Lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed m.v. (vinkelskriverloven) (lovbekendtgørelse nr. 565 af 28. juni 1986, som ændret ved lov nr. 453 af 30. juni 1993).

2. Dansk InkassoBrancheforenings regler om god forretningsskik.

3. Advokatsamfundets vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler.

4. Den svenske inkassolov; Inkassolagen (1974:182) med senere ændringer.

5. Den norske inkassolov; Inkassoloven 13. maj 1988 nr. 26 med senere ændringer.

6. Bogføringsloven (lovbekendtgørelse nr. 60 af 19. februar 1986 som ændret ved lov nr. 851 af 23. december 1987) og bekendtgørelse nr. 598 af 21. august 1990 om erhvervsdrivende virksomheders bogføring, årsregnskaber og opbevaring af regnskabsmateriale.

KAPITEL 1. INDLEDNING.

1.1. Arbejdsgruppens nedsættelse og kommissorium.

Den 1. februar 1994 nedsatte Justitsministeriet en arbejdsgruppe, der fik til opgave at undersøge forholdene inden for inkassobranchen samt overveje spørgsmål om en eventuel særlig lovgivning på dette område. Arbejdsgruppen fik følgende kommissorium:

"Bistand til privates inddrivelse af fordringer ydes ikke blot af advokater, men også af andre erhvervsdrivende. Der har bl.a. i pressen været rejst spørgsmål om den måde, hvorpå inddrivelse af private fordringer i visse tilfælde finder sted gennem inkassobureauer. Man har således bl.a. omtalt brug af "gorillaer", ligesom fremgangsmåderne ved personlig henvendelse til skyldnerne har været kritiseret.

Justitsministeriet har på denne baggrund besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal undersøge forholdene inden for dette erhvervsområde. Arbejdsgruppen skal endvidere vurdere, om der er behov for en særlig lovgivning om inkassovirksomhed.

Blandt de spørgsmål, som arbejdsgruppen i denne forbindelse må tage stilling til, er karakteren af de fordringer, der bør kunne inddrives gennem inkassovirksomheder, udformningen af de honoraraftaler, som inkassovirksomhederne indgår med deres kunder, indholdet af rykkerskrivelser, fremgangsmåden ved personlig henvendelse til skyldnere, tavshedspligt, behandlingen af inkasserede beløb, iværksættelse og gennemførelse af sager ved domstolene m.v.

Arbejdsgruppen bør endvidere overveje behovet for en særlig autorisationsordning.

Såfremt en autorisationsordning findes hensigtsmæssig, skal arbejdsgruppen overveje det nærmere indhold heraf og ordningens forhold til andre autorisationsordninger, herunder til reglerne om advokater.

Såfremt der findes at være behov for særlovgivning på området, der rækker ud over vinkelskriverlovens regler, skal Justitsministeriet anmode om, at der udarbejdes et udkast hertil. Justitsministeriet skal i den forbindelse pege på muligheden for, at der søges fastlagt en retlig standard for god inkassovirksomhed."

1.2. Arbejdsgruppens sammensætning.

Arbejdsgruppen har ved afgivelsen af denne betænkning følgende sammensætning:

Kontorchef Lars Hjortnæs, Justitsministeriet (formand).
Advokat Fin Krog Aage, indstillet af Advokatrådet.
Fuldmægtig Lise Bardenfleth, Erhvervsministeriet.
Dommer Ejler Bruun, indstillet af Den Danske Dommerforening.
Direktør Winie Carrasco, Dansk InkassoBrancheforening.
Dommerfuldmægtig Helle Larsen, indstillet af Dommerfuldmægtigforeningen.
Politimester Annemette Møller, indstillet af Foreningen af Politimestre i Danmark.
Cand.merc.jur. Mette Reissmann, Forbrugerrådet.

Kontorchef Lars Hjortnæs afløste den 5. august 1994 statsadvokat Kaspar Linkis som formand for arbejdsgruppen.

Fuldmægtig Lise Bardenfleth, Erhvervsministeriet, afløste den 15. marts 1995 fuldmægtig Merete Sejten, Erhvervsministeriet, som medlem af arbejdsgruppen.

Cand.merc.jur. Mette Reissmann, Forbrugerrådet, afløste den 14. september 1995 cand.jur. Søren Stagis, Forbrugerrådet, som medlem af arbejdsgruppen.

Fuldmægtig, nu sekretariatsleder Ole Græsbøll Olesen, Justitsministeriet, var sekretær for arbejdsgruppen indtil den 5. august 1994. Herefter har fuldmægtig Oluf Engberg, Justitsministeriet, været sekretær for arbejdsgruppen.

Overassistent Hanne Jørgensen og assistent Charlotte Jensen, Justitsministeriet, har renskrevet og tekstbehandlet denne betænkning.

1.3. Arbejdsgruppens arbejde.

Arbejdsgruppen har holdt i alt 15 møder.

Man har undersøgt forholdene inden for området for privat inkassovirksomhed, bl.a. gennem spørgeskemaer til ikke-advokatdrevne inkassobureauer og gennem Dansk InkassoBrancheforening, som har været repræsenteret i arbejdsgruppen. Arbejdsgruppen har desuden indhentet oplysninger om Forbrugerombudsmandens praksis på området.

Arbejdsgruppen har gennem kontakt til myndigheder m.v. i de pågældende lande indhentet oplysninger om gældende inkassolovgivning i Sverige, Norge og Finland.

Arbejdsgruppen har endvidere ført drøftelser med Assurandør-Societetet om inkas-

sobureauers forsikringsforhold.

KAPITEL 2. SAMMENFATNING.

2.1. Arbejdsgruppen har haft til opgave at undersøge forholdene inden for privat inkassovirksomhed og på denne baggrund vurdere, om der er behov for en særlig lovgivning på dette område.

Betænkningen indeholder i kapitel 3 en redegørelse for forholdene inden for den danske inkassobranche. Det fremgår heraf bl.a., at der formentlig findes 35-40 private inkassobureauer. Bureauernes størrelse og omsætning varierer betydeligt. Under halvdelen af bureauerne er medlemmer af en brancheorganisation. Forholdsvis mange inkassobureauer har en kort levetid, og der er eksempler på, at personer inden for kort tid har været indehaver af adskillige inkassobureauer. I praksis er der eksempler på brug af "gorillaer" i forbindelse med personlige henvendelser til skyldnere.

Betænkningens kapitel 4 indeholder en redegørelse for de gældende regler om advokaters og inkassobureauers inkassovirksomhed, og i kapitel 5 redegøres der for lovgivningen i Sverige, Norge og Finland.

Arbejdsgruppens generelle overvejelser og forslag er gengivet i kapitel 6. Arbejdsgruppen finder, at der navnlig på grund af den private inkassovirksomheds karakter og de begrænsede kontrolmuligheder, som den eksisterende lovgivning giver, er behov for en særlig lovgivning om private inkassobureauers virksomhed. Hovedtrækkene i en sådan lovgivning bør være, at der kræves autorisation for private inkassobureauer, og at inkassobureauernes ansatte som hovedregel skal være godkendt. En lovgivning herom bør nærmere angive betingelserne for meddelelse og tilbagekaldelse af autorisationer og godkendelser. Der bør endvidere fastsættes regler for udøvelsen af inkassovirksomhed, herunder bl.a. fastlægges en retlig standard for god inkassoskik. Arbejdsgruppen finder endvidere, at der bl.a. bør stilles krav om, at inkassobureauer stiller en betryggende sikkerhed for erstatnings- og andre pengekrav, der måtte opstå som følge af bureauets udøvelse af inkassovirksomhed. Sammenfattende mener arbejdsgruppen, at en lovgivning på området bør have til formål at sikre, at privat inkassovirksomhed udøves på en måde, som set fra samfundets side er rimelig og forsvarlig. Arbejdsgruppen har ikke fundet grundlag for at foreslå, at man på inkassoområdet fraviger retsplejelovens generelle ordning, hvorefter som udgangspunkt kun selvstændige advokater har ret til at føre sager for andre ved domstolene.

Kapitel 7 og 8 indeholder arbejdsgruppens udkast til en lov om inkassovirksomhed med tilhørende bemærkninger til de enkelte bestemmelser. Lovudkastet indeholder

bl.a. en definition af, hvad der skal forstås ved inkassovirksomhed, således at de foreslåede reglers anvendelsesområde angives.

Der er i arbejdsgruppen i det væsentlige enighed om indholdet af de foreslåede bestemmelser. Forbrugerrådets repræsentant har på enkelte punkter afgivet særudtalelse, jf. kapitel 6, afsnit 6.7., 6.8., og 6.11. Lovudkastet er udformet i overensstemmelse med flertallets opfattelse.

KAPITEL 3. INKASSOBRANCHEN I DANMARK.

3.1. Arbejdsgruppen har undersøgt forholdene inden for området for privat inkassovirksomhed.

Privat inkassovirksomhed udøves dels af selvstændige advokater, dels af en række inkassobureauer, som ikke drives som advokatvirksomheder.

3.2. Arbejdsgruppen har bl.a. indhentet oplysninger om eksisterende inkassobureauer fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som registrerer inkassobureauer, der drives i selskabsform. Man har desuden indhentet oplysninger gennem de to brancheforeninger, der findes på inkassoområdet, Dansk InkassoBrancheforening og Inkassobranchens Fællesråd. Der er også indhentet oplysninger fra politiet, som fører tilsyn med inkassobureauer efter "vinkelskriverloven", jf. nedenfor i kapitel 4.2., og endelig er arbejdsgruppen blevet bekendt med nogle yderligere bureauer gennem bureauernes annoncering.

Arbejdsgruppen har på denne baggrund rettet henvendelse til i alt 50 ikke-advokatdrevne inkassobureauer og stillet en række spørgsmål om, hvorledes bureauerne har organiseret deres udøvelse af inkassovirksomhed.

Af de 50 adspurgte bureauer oplyste 22 bureauer, at man udøver inkassovirksomhed. Tre bureauer var ophørt, og 25 bureauer svarede ikke på arbejdsgruppens henvendelse. Dansk InkassoBrancheforening har over for arbejdsgruppen anslået, at antallet af aktive inkassobureauer konstant er ca. 35-40.

Arbejdsgruppen har i øvrigt kun i begrænset omfang kunnet supplere de oplysninger, som man har modtaget fra de enkelte bureauer, med oplysninger fra brancheforeningerne, fordi organiseringsgraden blandt inkassobureauerne er beskeden. De to brancheforeninger repræsenterer tilsammen 15 inkassobureauer.

Af de aktive bureauer, som besvarede arbejdsgruppens spørgsmål, er omkring en tredjedel organiseret som aktieselskaber, hvoraf en del er udenlandsk ejede. Omkring en fjerdedel er organiseret som anpartsselskaber, og resten er enkeltmandsejede bureauer. De fleste bureauer er etableret inden for de sidste 10 år, og deres kunder er fortrinsvis erhvervsvirksomheder.

Der synes at være stor forskel på karakteren og størrelsen af de enkelte bureauer inden for branchen. Der findes enkelte store inkassobureauer med op til 50 ansatte og med en bred kundekreds. Disse bureauer behandler hver titusindvis af sager årligt

og har en omsætning i millionklassen. Samtidig findes der også en række bureauer, der drives som enkeltmandsejede virksomheder uden eller med få ansatte og med en beskeden omsætning. Nogle af de bureauer, som besvarede høringen, ønskede ikke at oplyse om omsætning, antal ansatte o. lign.

Vedrørende bureauernes udøvelse af inkassovirksomhed synes det at være sædvanligt at benytte sig af uanmodet personlig henvendelse på skyldners bopæl.

Desuden oplyste de fleste bureauer, at man har tegnet professionsansvarsforsikring eller lignende, og har indgået et samarbejde med advokater, således at det enkelte inkassobureau har en fast advokatforbindelse, hvortil man oversender sager, som skal indbringes for retten.

Derimod er det kun få bureauer, der ved at indsætte inddrevne midler på en særskilt bankkonto adskiller disse midler fra inkassobureauets egne midler. Kun et fåtal har fastsat særlige interne procedurer for bogføring.

Nogle bureauer benytter sig af princippet om "no cure - no pay", hvorved forstås, at bureauets honorar i honoraraftalen gøres afhængigt af, hvor stor en del af en fordring som bliver inddrevet.

Det er ikke sædvanligt, at man stiller krav om, at ansatte skal være ustraffede.

Som nævnt giver disse oplysninger kun et billede for en del af inkassobranchen. Der er en stor udskiftning inden for branchen. Således har Dansk InkassoBrancheforening alene i perioden 1991-94 registreret 31 inkassobureauers ophør eller konkurs. Der er eksempler på, at enkeltpersoner over en kort årrække har været ansvarlig indehaver af adskillige inkassobureauer.

3.3. Forbrugerombudsmanden modtager årligt et antal klager vedrørende inkassobureauers overtrædelse af "god markedsføringsskik", jf. markedsføringslovens § 1 og redegørelsen i kapitel 4. Da inkassobureauernes virksomhed ofte udøves over for personer, der har vanskeligt ved at gøre sine lovmæssige rettigheder gældende, kan der dog på dette område også være et stort "mørketal".

3.4. Der forekommer i praksis tilfælde af "gorillainkasso". I et notat fra Rigspolitichefen til en arbejdsgruppe under Justitsministeriet, som i marts 1995 fremkom med en handlingsplan vedrørende organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet, nævnes som et særligt problem, at medlemmer af rockergrupper driver egentlige inkassofirmaer. Der er således eksempler på, at personer er blevet opsøgt af rockere i forbindelse med inkassovirksomhed eller med henblik på gennemtvingelse af andre

krav end pengekrav og i den forbindelse er blevet udsat for vold eller trusler om vold. Som anført i den nævnte rapport, er det næppe muligt at konkretisere denne problemstilling nærmere, blandt andet fordi de personer, der udsættes for denne form for inkassovirksomhed, ofte kommer fra miljøer, hvor man er utilbøjelig til at søge politiets hjælp ved sådanne trusler.

3.5. Den såkaldte vinkelskriverlov giver mulighed for at frakende en person retten til at drive inkassovirksomhed, jf. nedenfor i kapitel 4.2., i tilfælde, hvor oplysninger om personens økonomiske forhold eller borgerlige vandel, særligt i forretningsforhold eller forhold af økonomisk art, gør det betænkeligt, at denne driver eller deltager i sådan virksomhed. Arbejdsgruppen er ikke bekendt med eksempler på, at rockere er blevet frakendt retten til at udøve inkassovirksomhed. I en konkret sag forklarede en skyldner, at han telefonisk var blevet kontaktet af en anonym person, som under fremsættelse af trusler krævede, at han begyndte en afdragsordning. Efterfølgende blev han kontaktet på bopælen af tre rockere, som fortalte ham, at han skyldte penge. Rigsadvokaten fandt ikke, at der i den pågældende sag var grundlag for at fastslå, at rockerne havde drevet inkassovirksomhed i strid med vinkelskriverloven.

I et andet tilfælde er en rocker, der bl.a. nogle år forinden var blevet straffet for vold, og den pågældendes hustru ved domstolene blevet frikendt for en påstand om frakendelse af retten til at udøve inkassovirksomhed. Retten fandt det ikke godtgjort, at de pågældendes økonomiske forhold eller borgerlige vandel gjorde det betænkeligt, at de drev inkassovirksomhed (dom afsagt af Københavns Byret den 1. september 1992 - Adv. B. 95/92).

KAPITEL 4. GÆLDENDE RET.

4.1. Indledning.

Der findes ikke i dag en særlig lovgivning om inkassovirksomhed. En vis regulering af udøvelsen af inkassovirksomhed findes navnlig i vinkelskriverloven (lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 565 af 28. juni 1986, som ændret ved lov nr. 453 af 30. juni 1993) og markedsføringsloven (lov nr. 428 af 1. juni 1994).

Herudover er udøvelsen af inkassovirksomhed undergivet de almindelige regler i f.eks. moms- og skattelovgivningen, lov om private registre og straffeloven.

Udøves inkassovirksomhed af et selskab med begrænset ansvar eller af en forening, fond m.v., er det pågældende inkassobureau forpligtet til at føre forretningsbøger efter reglerne i bogføringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 60 af 19. februar 1986 som ændret ved lov nr. 851 af 23. december 1987. Af loven følger bl.a., at de af loven omfattede virksomheder skal føre forretningsbøger på ordentlig og omhyggelig måde. Forretningsbøger skal give så fuldstændig oplysning om den bogføringspligtiges forretninger og formueforhold, som hensynet til kreditorer og offentlige myndigheder tilsiger (lovens § 2). Der er i medfør af bogføringsloven udstedt en bekendtgørelse (nr. 598 af 21. august 1990), der fastsætter nærmere regler for bogføringspligtens omfang og indhold i øvrigt. Bogføringsloven med tilhørende bekendtgørelse er medtaget som bilag 6 til denne betænkning. Udøves inkassovirksomhed af et aktieselskab, kommanditselskab eller et anpartsselskab, er det pågældende inkassobureau forpligtet til at aflægge regnskab efter reglerne i årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 574 af 24. juni 1994 som ændret ved lov nr. 370 af 14. juni 1995.

Dansk InkassoBrancheforening har udarbejdet nogle medlemsregler om god forretningsskik m.v.

Der findes en særlig regulering af den inkassovirksomhed, som udøves af advokater, idet visse af reglerne om advokatvirksomhed i retsplejeloven, Det danske Advokatsamfunds vedtægter og Advokatrådets regler om god advokatskik finder anvendelse på advokaters udøvelse af inkassovirksomhed.

Nedenfor gennemgås kort de regler i vinkelskriverloven og markedsføringsloven, der har betydning for udøvelsen af inkassovirksomhed. Desuden gennemgås Dansk InkassoBrancheforenings medlemsregler for god forretningsskik samt de regler i

retsplejeloven og advokatsamfundets vedtægter, som regulerer advokaters udøvelse af inkassovirksomhed.

4.2. Vinkelskriverloven (lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed m.v.).

Loven finder bl.a. anvendelse på enhver, der i erhvervsmæssigt øjemed driver virksomhed med inddrivelse af fordringer, jf. § 1, stk. 1, nr. 1. Loven er medtaget som bilag 1 til denne betænkning.

Lovens hovedindhold er dels en regulering af, hvordan de omfattede virksomheder må fremstå over for omverdenen, dels bestemmelser om frakendelse af retten til at drive den pågældende virksomhed.

Efter lovens § 2 må en virksomhed, som er omfattet af loven, herunder et inkassobureau, ikke over for offentligheden give indtryk af, at man under nogen form har opnået godkendelse af det offentlige eller står under offentligt tilsyn. Endvidere må man ikke anvende betegnelser som "retshjælp", "retskonsulent", "juridisk kontor" o. lign., eller give meddelelse om, at virksomheden yder juridisk rådgivning eller anden retshjælp.

En person kan efter lovens § 3 frakendes retten til at drive bl.a. inkassobureau. Dette kan ske, når oplysninger om personens økonomiske forhold eller borgerlige vandel, særligt i forretningsforhold eller forhold af økonomisk art, gør det betænkeligt, at denne driver eller deltager i sådan virksomhed. Desuden kan frakendelse ske ved gentagne overtrædelser af bestemmelserne i loven eller af de i medfør af loven givne pålæg.

Spørgsmålet om frakendelse behandles i strafferetsplejens former, og frakendelse kan ske for bestandig eller for et i dommen fastsat tidsrum.

Retspraksis på området er sparsom. Arbejdsgruppen er bekendt med to sager, hvor personer har fået frakendt retten til at drive inkassovirksomhed. I begge tilfælde havde de pågældende begået relativt omfattende kriminalitet.

I det ene tilfælde blev en person idømt fængsel for en lang række tilfælde af underslæb, bedrageri m.v. Der var bl.a. tale om misbrug af checks, misbrug af betalingskort, salg af lejede genstande og urigtig angivelse af negativt momstilsvar. Retten til at drive inkassovirksomhed blev frakendt den pågældende for bestandig (dom afsagt af Retten i Vordingborg den 12. december 1991 - SS 401/91).

I det andet tilfælde blev en person idømt fængsel for underslæb og bedrageri. Der var bl.a. tale om, at den pågældende havde forbrugt inkasserede fordringer på ca. 130.000 kr. Retten til at udøve inkassovirksomhed blev frakendt den pågældende i et tidsrum af tre år (U 1995.113 0).

Tilsyn efter loven henhører under politiet. Efter lovens § 4 kan politiet kræve sig forelagt bestemt angivne oplysninger om driften af virksomheden samt stille nærmere angivne krav om bogføring af indtægter og udgifter. Tilsynsbeføjelserne omfatter desuden, at politiet har adgang til virksomhedens forretningslokaler, forretningsbøger og -papirer.

Overtrædelse af loven eller de i medfør af loven givne pålæg kan straffes, jf. § 5.

4.3. Markedsføringsloven.

4.3.1. Indledning.

Den gældende markedsføringslov (nr. 428 af 1. juni 1994) afløste markedsføringsloven fra 1974 med senere ændringer (seneste lovbekendtgørelse nr. 594 af 27. juni 1992). De bestemmelser i loven, som har betydning for udøvelsen af inkassovirksomhed, er uændret overført fra 1974-loven.

Loven gælder i privat erhvervsvirksomhed, herunder inkassovirksomhed, og offentlig virksomhed, som kan sidestilles hermed, jf. lovens § 1, 1. pkt.

4.3.2. Bestemmelserne i markedsføringsloven.

Markedsføringslovens hovedbestemmelse findes i lovens § 1, 2. pkt., hvorefter der i virksomhed omfattet af loven ikke må foretages handlinger, som strider mod god markedsføringsskik.

Efter lovens § 2, stk. 1, må der ikke anvendes urigtige, vildledende eller urimeligt mangelfulde angivelser, som er egnet til at påvirke efterspørgsel eller udbud af varer, fast ejendom og andre formuegoder samt arbejds- og tjenesteydelser. Efter § 2, stk. 2, gælder dette også angivelser, der på grund af deres form, eller fordi de angår uvedkommende forhold er utilbørlige over for andre erhvervsdrivende eller forbrugere. Anvendelsen af § 2 på vildledning og utilbørlig handlemåde over for forbrugere i forbindelse med inkassovirksomhed er dog uafklaret, idet Sø- og Handelsretten i København i en dom har fastslået, at en virksomheds beregning og angivelse af inkassosalær, som Forbrugerombudsmanden havde fundet vildledende og utilbørlige, ikke var "egnet til at påvirke efterspørgsel eller udbud af varer m.v.", som nævnt i §

2 (U 1982.973 SH og Forbrugerombudsmandens årsberetning 1981-82, s. 35-36). Forbrugerombudsmanden, som fører tilsyn efter loven, ændrede på baggrund af dommen sin praksis, således at sådanne forhold nu som hovedregel bedømmes efter markedsføringslovens § 1.

4.3.3. Forbrugerombudsmandens praksis.

De sager om inkassovirksomhed, som Forbrugerombudsmanden har behandlet, har særligt drejet sig om formen for henvendelser til skyldneren, herunder anvendelsen af rykker- og inkassoskrivelser. Ved behandlingen af disse sager har Forbrugerombudsmanden lagt vægt på en dom afsagt af Sø- og Handelsretten (U 1976.810 SH). Det fremgår af dommen, at et inkassobureau er berettiget til i rykkerskrivelser m.v. at tilkendegive over for debitorerne, at betalingsvægring kan få følger, men at der kun må angives de følger, der efter retsplejeloven kan komme på tale, og at det ikke må ske på en vildledende og unødigt krankende måde (Forbrugerombudsmandens årsberetning 1976-77, s. 33).

Forbrugerombudsmanden har i sin praksis fastlagt nogle principper i overensstemmelse hermed. Disse kan sammenfattes således, at inkassoskrivelser ikke må indeholde urigtige eller vildledende oplysninger, og at de ikke må være urimeligt mangelfulde. Oplysninger i skrivelser, herunder særligt om skyldnerens retsstilling og kreditors inddrivelsesmuligheder, skal således være klare og korrekte. Ligeledes må rykker- og inkassoskrivelser ikke være utilbørlige over for skyldneren.

Forbrugerombudsmandens praksis findes refereret i institutionens årsberetning, jf. nedenfor. Det skal bemærkes, at den refererede praksis primært omfatter erhvervsdrivendes inddrivelse af egne fordringer. Forbrugerombudsmanden har dog udtalt, at lignende regler skal iagttages af inkassobureauer (FO 1977-78, s. 32). Medmindre andet er anført ved nedennævnte eksempler, har de erhvervsdrivende i de pågældende sager oplyst, at man har indrettet sin virksomhed efter Forbrugerombudsmandens fortolkning af markedsføringsloven.

Forbrugerombudsmanden har fundet det i strid med god markedsføringskik, at inkassobureauer uden på kuverter anvender angivelser, som viser over for offentligheden, at der er tale om inkassovirksomhed (Juridisk Årbog 1992, s. 45). Anvendelse af betegnelser som "rykkerskrivelse", "inkassobrev" o.lign. uden på kuverter og anvendelse af åbne girokort og rykkerskrivelser er fundet i strid med loven (FO 1976-77, s. 34). Det er også i strid med god markedsføringsskik at forsyne kuverter med en mærkat fra et kreditoplysningsbureau (FO 1976-77, s. 35).

Rykkerskrivelser m.v. fra inkassobureauer skal angive en afsender, således at det er

muligt at komme i kontakt med bureauet. Angivelse af et postboKsnummer som eneste adresse er derfor i strid med god markedsføringsskik (FO 1979-80, s. 46).

Forbrugerombudsmanden har i en række tilfælde fundet, at bestemte udtryk og udsagn i skrivelser har været i strid med god markedsføringsskik. Som eksempler herpå kan nævnes "den sorte liste" (FO 1979-80, s. 49), "Vi vil i det omfang loven tillader det, sikre at Deres økonomiske handlefrihed begrænses til et absolut minimum, så Deres manglende evne eller vilje til at betale aldrig kommer til at ramme andre", og "Såfremt De atter ønsker at blive et værdigt menneske, behøver de blot at indbetale vedlagte girokort på Kr. ..." (FO 1989, s. 20). Endvidere kan nævnes brug af sloganet "Vi får pengene på den ene eller anden måde", og trussel om brug af firmavogn, hvorpå bl.a. var anført "Her kommer inkassovognen - er den på vej til Dem" (FO 1975-77, s. 21). De to sidstnævnte sager blev indbragt for Sø- og Handelsretten, som gav Forbrugerombudsmanden medhold i, at anvendelsen af de pågældende udtryk var i strid med god markedsføringsskik.

Forbrugerombudsmanden har fundet, at et inkassobureaus markedsføring af en inkassationsmåde, hvor en person iført bowlerhat og sort tøj benævnt "Den sorte Mand", skulle følge efter skyldneren, hver gang skyldneren forlod sin bopæl, indebar en grov overtrædelse af markedsføringslovens § 1 (Juridisk Årbog 1995, s. 48).

Oplysninger om, at man vil indberette en skyldner til et kreditoplysningsbureau, må alene ske ved angivelse af korrekte og saglige oplysninger om, hvilke principper der gælder for disse bureauers virksomhed i forhold til skyldnerne. Disse meddelelser må desuden kun gives i en sådan form, at de ikke af skyldneme opfattes som pression. F.eks. må det ikke angives, at et kreditoplysningsbureau er offentligt tilgængeligt, eller at skyldneren i enhver forretning vil blive opført som dårlig betaler (FO 1977-78, s. 35).

Forbrugerombudsmanden har desuden udtalt sig om, hvordan krav skal opgøres. Såfremt debitor afkræves mere end hovedstolen, skal kreditors krav specificeres i hovedstol, renter, gebyrer, porto, inkassosalær m.v. (FO 1989, s. 20).

Om henvendelser i øvrigt har Forbrugerombudsmanden bl.a. tilkendegivet, at det næppe i sig selv er i strid med markedsføringsloven at rette personlig henvendelse til en køber med henblik på frivillig tilbagelevering af varer solgt på afbetaling (FO 1979-80, s.47).

4.3.4. Tilsyn og sanktioner.

Tilsyn efter loven udøves som nævnt af Forbrugerombudsmanden. Tilsynet skal navnlig føres ud fra hensynet til forbrugerne, jf. lovens § 15, stk. 1. Forbrugerombudsmanden kan kræve meddelt alle oplysninger, som skønnes nødvendige for dennes virksomhed, herunder til afgørelse af, om et forhold falder ind under lovens bestemmelser, jf. § 15, stk. 2.

Grundprincippet for Forbrugerombudsmandens virksomhed er, at han skal forhandle med de erhvervsdrivende. Forbrugerombudsmanden skal ved forhandling søge at påvirke de erhvervsdrivende til at handle i overensstemmelse med god markedsføringsskik og til at overholde loven i øvrigt, jf. § 16, stk. 1.

Tilsidesætter en erhvervsdrivende et tilsagn, der er afgivet efter forhandling, kan Forbrugerombudsmanden meddele de påbud, som må anses for nødvendige for at sikre tilsagnets overholdelse, jf. § 16, stk. 2.

Er der ikke givet tilsagn under en forhandling, kan der alene gives forbud og påbud ved dom, jf. § 13, stk. 1. Retssag herom kan anlægges af Forbrugerombudsmanden og enhver med retlig interesse deri, jf. § 19, stk. 1.

Forbrugerombudsmanden kan dog nedlægge et foreløbigt forbud, når der er øjensynlig fare for, at formålet vil forspildes, hvis rettens afgørelse skal afventes. Sag til stadfæstelse af forbudet skal anlægges senest næste hverdag.

Overtrædelse af lovens § 1 kan ikke straffes direkte. Strafferetlig sanktionering af en overtrædelse af § 1 forudsætter, at der er nedlagt et konkret forbud eller påbud vedrørende en bestemt fremgangsmåde, jf. nedenfor, og at forbudet eller påbudet er overtrådt. Overtrædelse af lovens § 2 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Tilsidesættelse af et af retten nedlagt forbud eller påbud eller et af Forbrugerombudsmanden i henhold til § 16, stk. 2, meddelt påbud, straffes med bøde eller hæfte.

4.4. Dansk InkassoBrancheforenings regler for god forretningsskik.

Dansk InkassoBrancheforening har i dag 10 medlemsvirksomheder ud af et anslået antal på ca. 35-40 inkassobureauer i Danmark. For disse medlemmer har foreningen fastsat regler for god forretningsskik, som bl.a. omfatter regler for indgåelse af aftaler med klienter, hvorledes medarbejdere hos medlemmerne må fremstå og optræde udadtil, samt regler om regnskabs- og bogføring. Reglerne er medtaget som bilag 2 til denne betænkning og gennemgås her kun i hovedtræk.

Efter reglerne er medlemmerne forpligtiget til at oprette en skriftlig aftale med klienterne, og medlemmerne skal i forbindelse med oprettelse af aftalen give klienterne en prisliste. Reglerne angiver, at de inkassoomkostninger, der pålignes debitor, ikke må være større end de satser, som er vedtaget af foreningen, og eventuelle ændringer i satserne bør straks meddeles klienterne.

Medlemmernes medarbejdere må ikke udadtil kunne identificeres som inkassomedarbejdere, men disse skal til enhver tid kunne legitimere sig. Inkassomedarbejderne kan opsøge debitorerne for at få dem til at betale, underskrive frivillige forlig eller indgå aftaler om tilbagelevering af genstande med ejendomsforbehold eller anden sikkerhed for kreditor.

Henvendelse må kun ske på skyldnerens bopæl, og kun mellem kl. 08.00 og kl. 21.00. Inkassomedarbejdere skal optræde sagligt, forklare følgerne af manglende betaling og må ikke optræde truende.

Inkassomedarbejdere skal endvidere optræde diskret og må ikke videregive oplysninger, som de kommer i besiddelse af i kraft af deres stilling, til andre end klienten.

Der findes desuden regler om regnskab og bogføring. Bl.a. skal medlemmerne føre regnskab, der opfylder kravene i bogføringsloven m.v. Der skal en gang årligt indsendes et årsregnskab til foreningen, og regnskabet skal være revideret af en statsautoriseret revisor med en revisorpåtegning, som ikke er belastende. Desuden findes der regler om, hvordan konti og kasserapport skal føres, samt regler om behandling af inkasserede midler.

Endvidere stiller foreningen krav om, at medlemmerne skal have tegnet en professionsansvarsforsikring.

Dansk InkassoBrancheforening har oplyst, at eventuelle overtrædelser vil blive behandlet af foreningens bestyrelse. Bestyrelsen kan sanktionere overtrædelser med en henstilling, bøde, eksklusion og offentliggørelse af forholdet i pressen. Foreningen har dog oplyst, at man endnu ikke har modtaget klager over de bureauer, som er medlem af foreningen.

4.5. Regler om advokaters udøvelse af inkassovirksomhed.

4.5.1. Indledning.

Regler om advokatvirksomhed findes i retsplejelovens §§ 119-147f. Disse regler

suppleres bl.a. af Det danske Advokatsamfunds vedtægt om advokaters pligter med hensyn til betroede midler, jf. bekendtgørelse nr. 882 af 20. november 1995, bilag 2, og Vedtægt for Det danske Advokatsamfund, som bl.a. indeholder regler om sikkerhed mod økonomisk ansvar, som kan pådrages under udøvelse af advokatvirksomhed, jf. bekendtgørelse nr. 1115 af 15. december 1992 som ændret ved bekendtgørelse nr. 806 af 4. oktober 1993, bekendtgørelse nr. 881 af 20. november 1995 og bekendtgørelse nr. 16 af 18. januar 1996. Endvidere kan nævnes de regler om god advokatskik, som er fastsat af Det danske Advokatsamfunds bestyrelse, (Advokatrådet).

Nedenfor gennemgås de bestemmelser i ovennævnte regelsæt, som har betydning for advokaters udøvelse af inkassovirksomhed.

4.5.2. Reglerne i retsplejeloven.

4.5.2.1. Advokater er som udgangspunkt eneberettigede til at føre retssager for andre, jf. retsplejelovens § 131. En advokat skal være beskikket hertil af justitsministeren, jf. retsplejelovens § 119, stk. 1. Personer, der ikke har beskikkelse som advokat, må ikke betegne sig som advokat, jf. retsplejelovens § 120.

En beskikkelse er efter § 119, stk. 2, betinget af, at den pågældende

1) er myndig og ikke under lawærgemål
2) ikke har anmeldt betalingsstandsning og ikke er under konkurs
3) har bestået juridisk kandidateksamen og
4) i mindst 3 år har været i praktisk juridisk virksomhed, jf. stk. 3-5.

Henvisningen i nr. 4 til bestemmelsens stk. 3-5 medfører, at erfaring som udgangspunkt skal være indhentet ved deltagelse i almindelig advokatvirksomhed, herunder behandling af retssager, som autoriseret fuldmægtig hos en advokat, der udøver advokatvirksomhed, eller ved arbejde i en juridisk stilling ved domstolene, anklagemyndigheden eller politiet, hvori behandlingen af retssager indgår som en væsentlig del. Virksomhed i andre juridiske stillinger kan dog tillige i visse tilfælde medregnes, dog højst med sammenlagt to år.

Lovens § 121 angiver de betingelser, hvorunder en beskikkelse kan nægtes. Efter stk. 1 kan beskikkelse nægtes den, der er dømt for strafbart forhold, såfremt forholdet begrunder en nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve advokatvirksomhed eller gør den pågældende uværdig til den agtelse og tillid, der må kræves til udøvelse af advokatvirksomhed. Af stk. 2 fremgår, at en beskikkelse endvidere kan nægtes, såfremt den pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve advokatvirksomhed

forsvarligt. Endelig følger det af stk. 3, at en beskikkelse kan nægtes, såfremt den pågældende har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. eller derover.

Efter lovens § 138 kan retten til at udøve advokarvirksomhed frakendes under en straffesag efter reglerne i straffelovens § 79, såfremt forholdet begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller gør den pågældende uværdig til den agtelse og tillid, der må kræves til udøvelse af advokatvirksomhed.

Af § 139 fremgår bl.a., at frakendelse endvidere kan ske ved dom på tid fra 1-5 år eller indtil videre, såfremt advokaten har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. og derover.

Efter lovens § 137 bortfalder retten til at udøve advokatvirksomhed, såfremt vedkommende ikke længere opfylder betingelserne i ovennævnte bestemmelser i lovens § 119, stk. 2, nr. 1 og 2.

I tilfælde af frakendelse eller bortfald skal advokaten tilbagelevere sin beskikkelse til Justitsministeriet, jf. lovens § 140.

Der gælder endvidere visse regler om autorisation af advokatens fuldmægtige. Efter lovens § 135 kan en' advokat have en eller to autoriserede fuldmægtige, der skal have juridisk embedseksamen. Autorisation meddeles af dommeren i den byretskreds, hvor vedkommende advokat har kontor. Autorisation kan nægtes under de betingelser, der er nævnt i lovens § 121, jf. ovenfor.

4.5.2.2. Loven stiller visse krav til udøvelse af advokatvirksomhed. Efter § 126 skal en advokat udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal "herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienters tarv tilsiger", og sagerne "skal fremmes med den fornødne hurtighed", jf. lovens § 126, stk. 1.

Ved "god advokatskik" forstås i almindelighed den adfærd, som gode og omhyggelige, fagligt kompetente advokater udviser, og som opfylder de faglige og etiske krav, der må opstilles på grundlag af lovgivningens regler om advokaters funktioner. Foruden de krav, der udtrykkeligt er angivet i bestemmelsen, jf. ovenfor, omfatter begrebet "god advokatskik" navnlig krav om hæderlighed, nøjagtighed og pålidelighed (jf. Gomard m.fl., Retsplejeloven med kommentarer, 5. udgave, 1994, s. 155).

Den nærmere fastlæggelse af indholdet af "god advokatskik" i forskellige relationer foretages af Advokatnævnet i forbindelse med afgørelse af disciplinærsager, der ind-

bringes for nævnet, jf. nærmere om Advokatnævnet nedenfor.

En advokat må bl.a. ikke gå videre, end berettigede hensyn til klientens interesser tilsiger. En række sager har drejet sig om trussel om at indgive konkursbegæring. Nævnet har generelt udtalt, at "såfremt en advokat vil fravige den fremgangsmåde, der sædvanligvis følges ved inkassosager med anlæggelse af retssag m.v. og i stedet indgive konkursbegæring, må der foreligge særlige grunde, ligesom der påhviler advokaten pligt til at foretage en nærmere undersøgelse af debitors insolvens" (Advokatnævnets kendelser 72/1985). Advokatnævnet har f.eks. fundet det i strid med god advokatskik, at en advokat i en inkassosag i første påkravsskrivelse truede med at indgive konkursbegæring uden forinden nærmere at have undersøgt debitors økonomiske situation (Kendelser 4/1990). Nævnet har fundet det i strid med god advokatskik at true med at offentliggøre skyldforholdet i dagspressen (Kendelser 19/1989 og Kendelser 30/1987). Det er endvidere fundet i strid med god advokatskik at rette henvendelse til debitors arbejdsgiver, eller at true hermed (Kendelser 15/1988, 30/1987 og 19/1989).

Også andre former for trusler og fremgangsmåder i inkassosager er fundet i strid med god advokatskik. Nævnet har f.eks. fundet det i strid med god advokatskik, at en advokat i en inkassosag i en skrivelse til debitor angav, at såfremt debitor ikke reagerede på et fremsat tilbud om afvikling af gælden, ville fordringen blive "solgt til en privat inkassator i deres område, som så på egen måde vil forsøge at inddrive pengene" (Kendelser 22/1990). Det er fundet i strid med god advokatskik at udsende giroopkrævningskort i en inkassosag uden brug af lukket kuvert (Kendelser 31/1987). Nævnet har desuden fundet det i strid med god advokatskik, at en advokat i fortrykte inkassoskrivelser havde angivet, at han i tilfælde af manglende betaling inden 5 dage ville indstille til sin klient, kreditor, at debitor blev indberettet til et register over dårlige betalere.

Om inkasso har nævnet endvidere udtalt, at det forhold, at en advokat tager en fordring, som kan tvangsfuldbyrdes, til inkasso over for debitor og samtidig sender fordringen til fogedretten, som hovedregel ikke kan anses for at stride mod god advokatskik. En advokat, der benytter sig af denne fremgangsmåde, skal i inkassoskrivelsen angive hovedstol, renter og inkassosalærbeløbet, men må alene forbeholde sig kreditors krav på godtgørelse af fogedgebyr i overensstemmelse med fogedrettens senere afgørelse (Kendelser 3/1992).

4.5.2.3. Efter retsplejelovens § 129 gælder bl.a. straffelovens § 152 tilsvarende for advokater og deres autoriserede fuldmægtige.

Henvisningen til § 152 medfører bl.a., at advokater og advokatfuldmægtige kan ifal-

de strafansvar for uberettiget at videregive eller udnytte fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i forbindelse med hvervet har fået kendskab.

4.5.2.4. Efter retsplejelovens § 143 er alle advokater automatisk medlem af Det danske Advokatsamfund. Advokatsamfundets bestyrelse, Advokatrådet, fører tilsyn med advokater og advokaters autoriserede fuldmægtige. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan rådet indklage den pågældende for Advokatnævnet.

Advokatnævnet er en del af den offentlige forvaltning, jf. offentlighedslovens § 1.

Har en advokat overtrådt bestemmelser i loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven, kan Advokatnævnet tildele den pågældende en advarsel eller irettesættelse eller pålægge vedkommende en bøde, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Har en advokat gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, kan Advokatnævnet frakende advokaten retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at udøve advokatvirksomhed. Frakendelse kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre, jf. § 147 c, stk. 3.

Advokatnævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 147 c, stk. 4, men kan prøves ved domstolene.

4.5.3. Vedtægt om behandling af betroede midler.

Efter retsplejelovens § 127 udarbejder advokatsamfundet bl.a. regler om advokaters pligter med hensyn til behandling af betroede midler. Reglerne skal godkendes af justitsministeren.

Ved bekendtgørelse nr. 286 af 22. juni 1983 med senere ændringer har Justitsministeriet godkendt en vedtægt herom. Seneste ændringer af vedtægten og en sammenskrivning af den samlede vedtægt findes som bilag 2 til Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 882 af 20. november 1995. Vedtægten er medtaget som bilag 3 til denne betænkning.

Vedtægten pålægger bl.a. advokaten en bogføringspligt. Efter vedtægtens § 1, stk. 1, skal enhver advokat, som oppebærer penge for tredjemands regning i forbindelse med selvstændig advokatvirksomhed, således i sit bogholderi føre en klienttil svars - konto, som til enhver tid viser størrelsen af advokatens samlede tilsvar af betroede

penge. Kontoen skal som udgangspunkt omfatte samtlige de beløb, som en advokat oppebærer for tredjemands regning, jf. vedtægtens § 1, stk. 4.

Vedtægten indeholder endvidere visse pligter for advokaten med hensyn til behandlingen af betroede midler. Hvad en advokat efter klienttilsvarskontoens udvisende til enhver tid skal kunne tilsvare tredjemand, skal indestå på en særlig klientkonto i et pengeinstitut, jf. vedtægtens § 2, stk. 1. På klientkonto må alene indsættes beløb, som advokaten har modtaget som led i advokatvirksomhed, jf. § 4, stk. 4.

Af vedtægtens § 4, stk. 1, fremgår, at alle indgåede betroede penge uden unødigt ophold skal indsættes på klientkonto.

Efter vedtægtens § 7 skal en advokat som udgangspunkt til en klient afgive indvundne renter af sit tilsvar over for denne, medmindre andet er aftalt.

Dette gælder dog bl.a. ikke, hvis afregning sker senest 14 kalenderdage efter beløbets modtagelse, eller hvis rentebeløbet er under 100 kr.

4.5.4. Professionsansvarsforsikring.

Efter retsplejelovens § 143, stk. 4, skal advokatsamfundet fastsætte regler om sin organisation og virksomhed i en vedtægt, der skal godkendes af justitsministeren.

Ved bekendtgørelse nr. 285 af 22. juni 1983 med senere ændringer har Justitsministeriet godkendt en sådan vedtægt. En sammenskrivning af den samlede vedtægt findes som bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1115 af 15. december 1992, der senere er ændret ved bekendtgørelse nr. 806 af 4. oktober 1993, bekendtgørelse nr. 881 af 20. november 1995 og bekendtgørelse nr. 16 af 18. januar 1996.

I vedtægtens § 44 er der fastsat regler om advokaters pligt til at tegne ansvarsforsikring. Enhver advokat, der udøver advokatvirksomhed som selvstændig eller som ansat advokat, har som udgangspunkt pligt til at tegne en ansvarsforsikring i henhold til en af Advokatrådet godkendt police til dækning af det erstatningsansvar, den pågældende som advokat måtte ifalde for formueskade påført tredjemand ved simpelt uagtsom handling eller undladelse, der skyldes advokaten eller advokatens personale. Forsikringssummens grundbeløb skal udgøre mindst 1,1 mill. kr.

Tegner eller opretholder advokaten ikke forsikringen, skal den pågældende i stedet betale et beløb til en erstatningsfond. jf. vedtægtens § 44, stk. 5. Af vedtægtens § 51, stk. 1, og § 52, stk. 1, fremgår, at erstatningsfonden har til formål at yde erstatning for tab, som en advokats klient har lidt ved, at advokaten eller dennes persona-

1e uretmæssigt har forbrugt betroede midler og at yde erstatning for tab, som er lidt ved en advokats eller dennes personales fejl, forsømmelse eller andet ansvarspådragende forhold i forbindelse med advokatvirksomhed.

4.5.5. Salærberegning.

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere vederlag for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Bestemmelsen kan danne grundlag for, at en advokatkredsbestyrelse eller Advokatnævnet beslutter, at et vederlag nedsættes eller bortfalder. Overtrædelse af bestemmelsen kan desuden medføre, at advokaten ifalder et disciplinæransvar.

4.5.6. Advokatrådets regler om god advokatskik.

Advokatrådet har i 1991 vedtaget nogle kollegiale regler om god advokatskik. Disse regler er senest revideret i 1995. Reglerne indeholder bl.a. bestemmelser om advokaters uafhængighed og personlige integritet, tavshedspligt, reklamering og regler om forholdet til klienten og andre advokater. Endvidere indeholder reglerne en bestemmelse, der forbyder, at advokater ved udførelse af juridiske forretninger i erhvervsmæssigt øjemed yder bistand eller samarbejder med vinkelskrivere, jf. lovbekendtgørelse nr. 565 af 28. juni 1986 om ydelse af juridisk bistand samt inkasso- og detektivvirksomhed.

Reglerne gengiver i et vist omfang, hvad der følger af "god advokatskik" efter retsplejelovens § 126. Imidlertid må det antages, at visse regler, f.eks. forbudet mod samarbejde m.v. med vinkelskrivere, ikke er omfattet af retsplejelovens § 126, og en overtrædelse af disse regler vil derfor ikke kunne mødes med sanktioner af Advokatnævnet.

KAPITEL 5. FREMMED RET.

5.1. Svensk ret.

5.1.1. Indledning.

Svensk ret har haft en særlig lovgivning på inkassoområdet siden 1974. Hovedloven, inkassolagen (1974:182), som ændret ved SFS 1975:744, 1980:527, 1980:738, 1981:738, SFS 1981:1055, SFS 1985:356, SFS 1988:1396 og 1994:1398, er suppleret af inkasso-förordningen (1981:956), der omhandler formkrav til ansøgning om tilladelse til at drive inkassovirksomhed. Desuden findes lagen (1981:739) om ersättning för inkassokostnader m.m., der omhandler skyldnerens betaling af inkassoomkostninger m.v., samt förordningen (1981:1057) om ersättning för inkassokostnader m.m.

Nedenfor gennemgås reglerne i inkassolagen (afsnit 5.1.2.- 5.1.7) og reglerne i lagen om ersättning för inkassokostnader m.m. (afsnit 5.1.8). Inkassolagen er i øvrigt medtaget som bilag 4 til denne betænkning.

5.1.2. Lovens anvendelsesområde.

Inkassolovens anvendelsesområde angives i lovens § 1. Anvendelsesområdet er inddrivelse af egne eller andres fordringer gennem påkrav eller anden inkassovirksomhed. Ved inkassovirksomhed forstås virksomhed, som indebærer videregående inddrivelsesskridt end angivelse af tid for betaling eller meddelelse om, at fordringen, såfremt denne ikke betales, vil blive overladt til tredjemand med henblik på inkasso. Det offentliges inddrivelse af egen fordringer er ikke omfattet.

Som det fremgår heraf, stilles der som udgangspunkt ikke krav om, at der skal være tale om erhvervsmæssig inddrivelse af andres fordringer. F.eks. er en erhvervsdrivendes inddrivelse af egne fordringer gennem udsendelse af rykkerskrivelser omfattet af loven. Det er dog ikke alle lovens bestemmelser, der gælder for inddrivelse af egne fordringer, jf. nedenfor.

5.1.3. Autorisationsordning.

Udøvelse af visse former for inkassovirksomhed kræver efter lovens § 2, stk. 1, som udgangspunkt en særlig autorisation. Kravet om autorisation gælder for inkas-

sovirksomhed, som tilsigter inddrivelse af fordringer for andens regning eller fordringer, som er overdraget til virksomheden med henblik på inddrivelse for egen regning.

Der stilles herefter ikke alene krav om autorisation til den traditionelle form for inkassovirksomhed, hvor inkassobureauet mod betaling handler som fuldmægtig for fordringshaveren, men tillige til den form for virksomhed, hvor fordringer efter overdragelse inddrives for inkassovirksomhedens egen regning.

Der findes i loven visse undtagelser herfra.

Efter lovens § 2, stk. 2, kræves der ikke autorisation, såfremt inddrivelsen af fordringer kun er et underordnet led i anden virksomhed, som ikke er erhvervsmæssig. Det samme gælder, hvis inkassobureauet er koncernforbundet med den virksomhed, som fordringer inddrives for. I begge disse tilfælde kræves der dog autorisation, hvis inddrivelsen sker for eller er overtaget fra nogen, hvis egen inddrivelse ville have krævet autorisation efter loven.

Endvidere kræves der bl.a. ikke autorisation til inkassovirksomhed, som er af tilfældig karakter og kun lejlighedsvis udøves, jf. lovens § 2, stk. 3.

Meddelelse af autorisation er efter lovens § 3 betinget af, at virksomheden kan antages at blive drevet på saglig og lødig måde. Der stilles således visse krav til ansøgerens kvalifikationer og vandel. Ansøgerens viden om jura eller økonomi eller erfaring med inkassovirksomhed kan indgå i bedømmelsen af den pågældendes kvalifikationer, mens ansøgerens optræden i tidligere ansættelsesforhold vil komme i betragtning ved en bedømmelse af ansøgerens vandel. Efter det for arbejdsgruppen oplyste stilles der ikke særlig krav til ansøgerens økonomi eller krav om straffri vandel.

En autorisation kan kombineres med en forskrift om, hvordan virksomheden skal drives, og med en pligt til at anmelde ændring af forhold af betydning for tilladelsen.

En autorisation meddeles for højst 10 år ad gangen. Kompetencen til at meddele tilladelse henhører under Datainspektionen (svarende til det danske registertilsyn). En autorisation kan tilbagekaldes. Se nærmere herom nedenfor under afsnit 5.1.7.

5.1.4. Krav til udøvelsen.

Der er i loven fastsat en række fælles bestemmelser for enhver udøvelse af inkassovirksomhed omfattet af loven.

Af lovens § 4 fremgår, at inkassovirksomhed "skal bedrivas enligt god inkassosed". Det skal herved iagttages, at skyldneren ikke voldes unødig skade eller ulempe eller udsættes for utilbørlig pression eller andre utilbørlige inkassoskridt.

Begrebet god inkassoskik er bl.a. præciseret i lovens bestemmelser om henvendelser til skyldneren, undersøgelsespligten, og behandling af inkasserede midler. Herudover er begrebet uddybet gennem Datainspektionens praksis. Heraf følger bl.a., at inkassovirksomhed ikke må iværksættes, før fordringen er forfalden. I forhold til skyldneren medfører bestemmelsen desuden, at inkassoskridt ikke må vække unødig opsigt eller ske på en måde, som kan skandalisere skyldneren. Al information til skyldneren skal være saglig og korrekt. Der må således bl.a. ikke trues med inkassoskridt, som inkassator ikke overvejer at iværksætte, eller hvor forudsætningerne for iværksættelse ikke er til stede. Har skyldneren erklæret sig uinteresseret i et forlig, må denne ikke kontaktes igen i samme ærinde. Personlig og telefonisk kontakt til skyldneren bør kun forekomme på skyldnerens initiativ. Der er imidlertid ikke noget absolut forbud mod uanmodet personlig og telefonisk henvendelse til skyldneren. Som udgangspunkt bør der dog kun ske telefonisk henvendelse og kun, når skyldneren ikke har reageret inden for en i en rykkerskrivelse fastsat betalingsfrist. Inkassobureauet må ikke forsyne fordringshaverne med fortrykte rykkerskrivelser, som udsendes af fordringshaveren i inkassobureauets navn. I forhold til fordringshaveren medfører bestemmelsen bl.a., at fordringshaverens samtykke skal indhentes, forinden der iværksættes mere indgribende og omkostningskrævende inkassoskridt. Desuden er inkassobureauet forpligtet til at underrette fordringshaveren om forhold, som har betydning for opdraget, samt til at aflægge regnskab om resultatet af opdraget.

Lovens § 5 indeholder særlige regler om henvendelser til skyldneren. Krav skal fremsættes skriftligt, og kreditors navn og det forhold, som fordringen støttes på, skal tydeligt angives. Påkravet skal angive, hvorledes fordringen er opgjort, herunder med angivelse af inkassoomkostninger og grundlaget for renteberegningen. Påkravet skal endvidere indeholde en frist for skyldneren til at betale frivilligt eller fremkomme med indsigelser mod kravet.

Efter lovens § 6 må der ikke iværksættes retlige skridt, før der er sendt et påkrav som nævnt i § 5, og den betalingsfrist, som er angivet i påkravet, er udløbet. Af § 7

fremgår dog, at § 6 kan fraviges, hvis skyldneren åbenbart søger at unddrage sig betaling, eller hvis der foreligger andre særlige grunde til at fravige bestemmelsen.

Der må ikke foretages inkassoskridt, hvis det er sandsynligt, at det retlige grundlag for fordringen ikke er til stede, eller denne af andre grunde fremstår som ubeføjet, jf. lovens § 8. Heraf følger, at inkassator har en undersøgelsespligt. Dette omfatter en pligt til at vurdere fordringens retmæssighed, inden inkassoskridt iværksættes, og en pligt til nærmere undersøgelser, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser.

Endelig stilles der i lovens § 10 krav til inkassators behandling af inddrevne midler. Midler, som er inddrevet for andens regning, skal holdes adskilt fra inkassobureauets egne midler. Er midlerne inddrevet ved inkassovirksomhed, som ikke er af tilfældig karakter og ikke kun udøves lejlighedsvis, skal midlerne uden ugrundet ophold indsættes på konto i pengeinstitut el. lign. Midlerne skal endvidere - medmindre andet er aftalt - uden ugrundet ophold anvises til den, for hvis regning midlerne er inddrevet.

Svensk ret indeholder ikke et forbud mod, at inkassobureauer tilbagetager fysiske genstande, f.eks. lejede eller leasede løsøregenstande.

5.1.5. Tavshedspligt.

Af lovens § 11 fremgår, at der er tavshedspligt for personer, som deltager eller har deltaget i inkassovirksomhed som nævnt i lovens § 2, stk. 1. Disse personer må ikke ubeføjet røbe eller udnytte en gennem virksomheden tilegnet viden om enkeltpersoners personlige forhold eller om drifts- og forretningshemmeligheder. Dette gælder dog ikke deltagere i inkassovirksomhed, som er af tilfældig karakter og kun udøves lejlighedsvist.

5.1.6. Godtgørelse.

Det følger af lovens § 18, at den, som udøver inkassovirksomhed, skal betale godtgørelse for skade påført nogen ved utilbørlig pression eller anden utilbørlig fremgangsmåde ved inkassationen. Ved fastlæggelsen af, om der er påført skade, kan der tages hensyn til tort og anden ikke-økonomisk skade.

Loven indeholder ikke regler om sikkerhedsstillelse.

5.1.7. Tilsyn og sanktioner.

Datainspektionen fører tilsyn efter loven. Tilsynskompetencen omfatter bl.a. en adgang til at udstede forskrifter om, hvorledes den enkelte virksomhed skal drives, jf. lovens § 3. stk. 2.

Endvidere har Datainspektionen efter § 14 ret til at foretage inspektion hos den, der udøver inkassovirksomhed, og tage del i samtlige handlinger som berører virksomheden. Datainspektionen kan af den, som udøver inkassovirksomhed, forlange de oplysninger om virksomheden, som inspektionen måtte ønske til brug for tilsynet.

Loven indeholder endelig bestemmelser om sanktioner.

Datainspektionen kan efter lovens § 15 tilbagekalde en autorisation. Dette kan ske, såfremt autorisationsindehaveren tilsidesætter bestemmelser i loven eller i forskrifter, der er udstedt i medfør af loven. En autorisation kan endvidere tilbagekaldes, såfremt forudsætningerne for tilladelsen i øvrigt ikke længere er til stede, dvs. hvis virksomheden ikke længere kan formodes at ville blive drevet på sagligt og omdømmefrit grundlag. Det vil f.eks. være tilfældet ved økonomisk kriminalitet eller alvorlige brister i udøvelsen af virksomheden.

Der er hjemlet straf i form af bøde eller fængsel i op til et år for den, som forsætligt eller uagtsomt driver inkassovirksomhed uden tilladelse, hvor en sådan kræves, undlader at give meddelelse til Datainspektionen om ændring af virksomhedens forhold, eller undlader at give Datainspektionen de oplysninger, som inspektionen måtte kræve. Endvidere er straf hjemlet for overtrædelse af en række bestemmelser om forbud mod videregivelse m.v. af virksomhedens skyldnerregister.

5.1.8. Erstatning for inkassoomkostninger.

I Sverige findes en særlig lov om skyldnerens forpligtelse til at erstatte inkassoomkostninger (SFS 1981:739).

Loven gælder for en skyldners forpligtelse til at betale for de omkostninger, som en kreditor har haft ved at forsøge at formå skyldneren til at betale forfalden gæld, jf. lovens § 1.

Af lovens § 3 fremgår, at skyldneren er forpligtet til at erstatte omkostninger ved påkravsskrivelser, såfremt påkravet opfylder betingelserne i inkassolovens § 5 (se herom afsnit 5.1.4.). Det gælder desuden omkostninger ved indgåelse af frivillige

afdragsordninger, såfremt ordningen er kommet i stand efter samråd med skyldneren og skriftligt er kommet skyldneren i hænde.

Skyldneren skal dog kun betale de omkostninger, som med rimelighed er afholdt for at tilgodese kreditors ret, jf. lovens § 4. Samtidig er der fastsat maksimalsatser for erstatningens størrelse (45 s.kr. for betalingspåmindelse, 140 s.kr. for påkrav og 130 s.kr. for frivilligt forlig), jf. SFS 1993:1130.

Efter lovens § 5 er skyldneren - medmindre der findes andet særligt grundlag herfor - ikke forpligtet til at erstatte omkostninger ved andre inkassoskridt, end de der er nævnt ovenfor.

Loven kan ikke fraviges til skade for skyldneren, jf. lovens § 6.

5.2. Norsk ret.

5.2.1. Indledning.

Norge har haft en særlig lovgivning på inkassoområdet siden 1988, jf. inkassoloven 13. mai 1988 nr. 26, som ændret ved lov 11. juni 1933 nr. 83. Loven er suppleret af inkassoforskriften 14. juli 1989 nr. 562, som ændret ved forskrift 24. august 1990 nr. 690, forskrift 4. desember 1992 nr. 900 og forskrift 19. november 1993 nr. 1037, om bl.a skyldnerens betaling af inkassoomkostninger og inkassobureauers sikkerhedsstillelse.

Nedenfor gennemgås inkassoloven, som i øvrigt er medtaget som bilag 5 til denne betænkning.

5.2.2. Anvendelsesområdet-

Anvendelsesområdet for inkassoloven angives i lovens § 1, stk. 1, der lyder således: "Loven gjelder inndriving av forfalte pengekrav. Rettshjelp ved omtvistete pengekrav regnes ikke som inndriving. Loven viker for bestemmelser i eller i medhold av annen lov."

I modsætning til svensk ret omfatter den norske inkassolov kun inddrivelse af forfaldne pengekrav. Dette medfører en forskel i retsanvendelsen ved inddrivelse af uforfaldne pengekrav, idet en sådan inddrivelse ikke er omfattet af den norske inkassolov, mens inddrivelse af uforfaldne pengekrav vil være i strid med svensk rets be-

stemmelse om god inkassoskik, jf. ovenfor til afsnit 5.1.4.

Loven definerer i § 2 "inkassovirksomhed" og "inkassator". Med inkassovirksomhed menes herefter erhvervsmæssig eller stadig inddriving af forfaldne pengekrav for andre. Med inkassator menes en person eller et foretagende, som driver inkassovirksomhed.

Da lovens øvrige bestemmelser som altovervejende hovedregel alene vedrører "inkassovirksomhed" og "inkassator", indeholder disse definitioner den praktiske afgrænsning af lovens anvendelsesområde. Loven omfatter herefter som udgangspunkt - i modsætning til svensk ret - bl.a. ikke virksomheders eller andres inddrivelse af egne fordringer. Lovens generalklausul om "god inkassoskik" har dog et bredere anvendelsesområde, jf. nærmere nedenfor til afsnit 5.2.4.

Det kan administrativt bestemmes, at loven helt eller delvist skal gælde for enkelte eller grupper af fordringshavere, som vedvarende inddriver egne fordringer af en særlig type. Baggrunden for bestemmelsen er, at for enkelte fordringshavere og kravstyper vil forskellen mellem inddrivelse for andre og inddrivelse af egne fordringer være lille. Denne hjemmel er endnu ikke benyttet.

5.2.3. Autorisation.

Som betingelse for at udøve inkassovirksomhed stiller loven i § 4 en række formkrav.

Bl.a. kræves det, at den eller de, som har den faglige ledelse af inkassovirksomheden, har inkassobevilling.

Inkassobevilling kan efter § 5 gives efter ansøgning til personer, som anses skikket til at være faglige ledere for inkassovirksomheden, og som desuden godtgør at have mindst 3 års praktisk erfaring med inddrivelse af pengekrav i løbet af de sidste 10 år. Herudover skal ansøgeren godtgøre, at denne har straffri vandel. Ansøgeren skal fremvise straffeattest.

Der kan administrativt fastsættes nærmere regler om vilkårene for tildeling af inkassobevilling. Denne adgang er endnu ikke benyttet.

En bevilling udstedes af Kredittilsynet (svarende til det danske Finanstilsyn), jf. lovens § 25. En bevilling er ikke som i svensk ret tidsbegrænset. Kredittilsynet er end-

videre tilsynsmyndighed, jf. nærmere herom nedenfor til afsnit 5.2.7.

Ud over inkassobevilling kræves det efter lovens § 4, at inkassovirksomheden drives fra et fast forretningssted, og at inkassatoren har stillet sikkerhed for ansvar, som denne måtte pådrage sig over for fordringshavere og skyldnere ved udøvelsen af inkassovirksomhed.

Såfremt virksomheden drives i selskabsform o.lign., skal værdien af selskabets ejendele overstige selskabets forpligtelser (sufficiens).

5.2.4. Krav til udøvelsen.

Som i svensk ret gælder der en række nærmere regler om udøvelse af inkassovirksomhed.

Inkassovirksomhed skal først og fremmest udøves i overensstemmelse med "god inkassoskikk". Det er i strid med god inkassoskik at bruge inkassometoder, som udsætter nogen for urimelig pression, skade eller ulempe, jf. lovens § 8.

Denne bestemmelse gælder også lejlighedsvis inddrivelse for andre og inddrivelse af egne pengekrav.

Mens kravet om god inkassoskik i svensk ret alene drejer sig om inkassators adfærd over for skyldnere og fordringshavere, er kravet her bredere. God inkassoskiJk skal således iagttages over for såvel skyldnerens familie som arbejdsgiver og omgangskreds.

Forarbejderne til bestemmelsen indeholder en række retningslinjer for fortolkning af begrebet "god inkassoskik".

Således skal forbudet mod "urimelig pression" m.v. bedømmes med udgangspunkt i skyldnerens situation. Spørgsmålet skal som udgangspunkt bedømmes ud fra en objektiv norm for, hvad en skyldner i almindelighed bør finde sig i under de givne omstændigheder. Som undtagelse herfra kan dog tænkes skyldnere i specielle situationer, hvor forholdene er kendt af inkassator. F.eks. kan det tænkes at være i strid med god inkassoskik at fare lige så hårdt frem over for en midlertidigt arbejdsløs skyldner, som over for andre. Ligeledes bør inddrivelse af krav mod forbrugere ske varsomt, medmindre skyldneren klart søger at unddrage sig forpligtelsen.

Et ledende synspunkt i forståelsen af begrebet "god inkassoskik" er, at der ikke bør tages stærkere virkemidler i brug, når der er grund til at antage, at en lempeligere fremgangsmåde vil føre til samme resultat.

Der kan dog i almindelighed ikke stilles lige så strenge krav til lejlighedsvis og ikke-professionel inddrivelse af fordringer. Dette gælder særligt ved inddrivelse foretaget af privatpersoner.

Det Kgl. Justis- og Politidepartement i Norge har i en vejledning om inkassoloven og inkassoforskriften nævnt en række eksempler på fremgangsmåder, som vil være i strid med god inkassoskik. I forhold til skyldneren vil enhver form for vildledende udtalelser være i strid med god inkassoskik. Skyldneren må således ikke gives ukorrekte oplysninger om hverken faktum eller retsregler, som er af betydning for skyldnerens stillingtagen til det fremsatte krav. Ligeledes vil varsling af retlige skridt, som går længere, end inkassator finder aktuelt, være i strid med god inkassoskik. Inkassator må ikke forsyne sine kunder med rykkerskrivelser, som fremstår som afsendt af inkassobureauet. Inkassator må ikke anvende eller true med at anvende opsigtsvækkende inddrivelsesmidler, som f.eks. at opsøge skyldneren med uniformeret personel, parkere biler mærket med "inkasso" o.lign. uden for skyldnerens bopæl, eller benytte konvolutter mærket med "rykkerskrivelse", "sidste varsel" o.lign. Inkassator må endvidere ikke fremsætte krankende udtalelser over for skyldneren. Dette gælder, uanset om udtalelsen er egnet til at lægge betalingspres på skyldneren, eller om udtalelsen er en ren mishagsytring. I forhold til fordringshaveren skal inkassator inden for lovens grænser varetage fordringshaverens interesser. Dette indebærer bl.a. en pligt til at vejlede fordringshaveren om, hvilke muligheder der står åbne, og hvilke som erfaringsmæssigt fører til inddrivelse på den mest hensigtsmæssige måde. Det vil være i strid med god inkassoskik, hvis inkassator stiller sig i en position, hvor hans personlige økonomiske interesser kan komme i konflikt med klientens interesser.

Der stilles i loven særlige krav til indholdet af henvendelser til skyldneren.

Forinden en inkassator kan iværksætte inkassoskridt, skal fordringshaver eller inkassator efter kravets forfaldstid have sendt skyldneren et skriftligt varsel om, at inkasso vil blive sat i værk, jf. lovens § 9. Varslet skal angive en betalingsfrist på mindst 14 dage, som skal være udløbet, uden beløbet er betalt.

Af lovens § 10 fremgår, at når et krav er modtaget til inkasso, og fristen i varslet er udløbet, skal inkassatoren sende skyldneren en skriftlig opfordring om enten at beta-

1e eller komme med indsigelser mod kravet. Opfordringen skal bl.a. angive, hvorledes kravet er opstået og beregnet (hoved- og tillægskrav, morarente og inkassoomkostninger), herunder hvilken rentesats, der er anvendt, og fra hvilet tidspunkt, der er beregnet rente. Det skal herudover angives, at manglende betaling kan føre til retlig inddrivning og yderligere omkostninger for skyldneren.

Forinden betalingsopfordringen sendes, skal forhold, som giver anledning til tvivl om kravets retmæssighed, være vurderet.

Efter lovens § 11 kan inkassator først iværksætte retlige skridt, når betingelserne i § 10 er iagttaget, og fristen på mindst 14 dage er udløbet. Spørgsmål om retmæssigheden af bestridte krav kan dog indbringes for retten uden iagttagelse af disse betingelser. Er der gået mere end 6 måneder, efter at betalingsopfordringen, jf. § 10, blev sendt, skal der dog sendes en ny betalingsopfordring, inden der kan iværksættes retlige skridt.

Såfremt det står klart, at skyldneren søger at unddrage sig betaling, eller foreligger der andre særlige forhold, kan §§ 9-11 dog fraviges i den udstrækning, der er fare for, at dækningsmulighederne ellers vil blive forspildt.

Der er ikke i norsk ret et forbud mod uanmodet personlig henvendelse til skyldneren. Dog stilles der krav om, at der forinden personlig henvendelse skal være sendt et inkassovarsel, jf. ovenfor, og fristen i dette varsel er udløbet.

Endelig stilles der krav til inkassators behandling af inkasserede midler og andre klientmidler.

Disse midler skal efter lovens § 16 holdes adskilt fra inkassators egne midler og midler, som ikke tilhører klienter. Medmindre andet er aftalt mede fordringshaveren skal inkasserede midler straks udbetales til denne. Dog kan inkassator tilbageholde et beløb svarende til vederlagskravet.

Det skal endelig bemærkes, at bevillingsindehaveren efter lovens § 6 har pligt til at påse, at udøvelse af inkassovirksomhed sker på en lovlig måde.

Norsk ret indeholder ikke et forbud mod, at inkassobureauerne inddriver fysiske genstande, f.eks. ved tilbagetagelse af lejede eller leasede løsøregenstande.

5.2.5. Tavshedspligt.

En inkassator, dennes ansatte og andre hjælpere er underlagt tavshedspligt. Disse må således ikke uberettiget over for uvedkommende røbe oplysninger om nogens personlige forhold eller drifts- og forretningsforhold, som er tilegnet gennem inkassovirksomheden, jf. lovens § 22.

Tavshedspligten ophører ikke ved ansættelsesforholdets ophør.

5.2.6. Sikkerhedsstillelse.

En inkassator, som har bevilling efter loven, skal stille sikkerhed for ansvar, som denne eventuelt pådrager sig over for fordringshaveren og skyldneren ved udøvelsen af inkassovirksomhed, jf. lovens § 23. Sikkerhedsstillelse er nærmere reguleret i en forskrift, som bl.a. angiver, at sikkerheden skal være mindst 2.5 mill. N.kr.

5.2.7. Tilsyn og sanktioner.

Kredittilsynet fører tilsyn med bevillingsindehavere. Tilsynsbeføjelserne er fastlagt i inkassoloven og lov om Kredittilsynet.

Kredittilsynet kan efter inkassoloven meddele bevillingsindehavere pålæg om at ændre en praksis, som medfører fare for overtrædelse af inkassoloven eller lov om Kredittilsynet.

Kredittilsynet kan efter lov om kredittilsynet kræve at gennemgå en inkassovirksomheds protokoller, bøger, dokumenter og beholdninger af enhver art, ligesom inkassobureauet er pligtig at give alle oplysninger, som Kredittilsynet måtte kræve. Endvidere kan Kredittilsynet stille krav til bl.a. bogføring, årsregnskab og revision.

Af lovens § 24, stk. 4, fremgår, at Kredittilsynet kan nedlægge forbud mod udøvelse, såfremt en bevillingsindehaver ikke opfylder kravene om fast forretningssted, sikkerhedsstillelse og sufficiens.

Kredittilsynet kan endvidere inddrage en bevilling, hvis bevillingsindehaveren ikke har ført det i loven foreskrevne tilsyn med virksomheden, hvis betingelserne for meddelelse af bevilling ikke længere er til stede, eller hvis der foreligger andre særlige grunde, jf. lovens § 25.

Strafferammen er i inkassolovens § 26 fastsat til bøde eller hæfte i indtil 3 måneder.

Bestemmelsen gælder for den, der overtræder de i § 4 fastsatte vilkår for at drive inkassovirksomhed, eller overtræder meddelte pålæg efter § 24, stk. 3. Bestemmelsen omfatter desuden den, der overtræder tavshedspligten, samt den, der groft eller gentagne gange overtræder bestemmelserne om skriftlig henvendelse til skyldneren. Overtrædelse af lov om Kredittilsynet kan straffes med bøde eller fængsel indtil 1 ar.

5.2,8. Erstatning for inkassoomkostninger.

Efter lovens § 17, stk. 1, er skyldneren forpligtet til at erstatte fordringshaverens nødvendige omkostninger ved udenretlig inddrivelse. Det gælder både omkostninger ved at have engageret en inkassator og omkostninger ved at inddrive kravet selv.

Ved tilblivelsen af loven blev det antaget, at bestemmelsen er en præcisering af gældende ulovfæstede principper om erstatningsansvar for misligholdelse af penge- og andre genusforpligtelser.

Skyldneren er efter bestemmelsen kun forpligtet til at dække "nødvendig omkostninger". Omkostninger ved udenretlig inddrivelse kan blive anset for helt eller delvist unødvendige, såfremt det på forhånd var sikkert, at inddrivelsen ville blive resultatløs. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis fordringshaveren eller andre kort tid forinden ikke har kunnet opnå dækning hos den pågældende skyldner.

Bestemmelsens stk. 2-4 indeholder nogle undtagelser fra reglen i stk. 1. Omkostninger kan bl.a. ikke kræves erstattet, hvis skyldneren havde indsigelser, som der var rimelig grund til at få vurderet, før inddrivelsen blev sat i værk. Det gælder, selv om omkostninger påløb, før indsigelserne blev fremsat, medmindre skyldneren burde have fremsat indsigelserne tidligere, jf. stk. 2. Af stk. 3 fremgår, at fordringshaveren ikke kan kræve erstatning for vederlag til en inkassator, såfremt skyldneren betaler inden for betalingsfristen i et påkrav efter lovens § 9. Endelig følger det af stk. 4, at skyldneren ikke er forpligtet til at erstatte omkostninger, hvis fordringshaveren, en inkassator eller andre, der har bistået fordringshaveren, har optrådt i strid med god inkassoskik over for skyldneren. Erstatning for vederlag til inkassator skal ikke betales, såfremt lovens regler om påkrav og varsel m.v. er overtrådt.

Lovens § 19 og § 20 indeholder bemyndigelsesbestemmelser til at fastsætte nærmere regler om skyldnerens erstatningspligt. Disse hjemler er udnyttet, jf. f.eks. kongelig resolution af 14. juli 1989, som bl.a. fastsætter takster for udsendelse af påkrav, varsel o. lign. som en forholdsmæssig del af de til enhver tid gældende retsafgifter.

5.3. **Finsk ret.**

Der findes ikke i finsk ret nogen særlig lovgivning om inkassovirksomhed.

Man har nedsat en arbejdsgruppe, som har til opgave at lave udkast til en lovgivning om inddrivelse af fordringer. Arbejdet skal munde ud i et lovforslag, der omfatter alle former for udenretlig privat inddrivelse. Forslaget skal bl.a. omfatte en generalklausul om god inkassoskik og et forbud mod visse fremgangsmåder, som strider mod god inkassoskik. Herudover skal der bl.a. foreslås regler om indholdet af betalingskrav mod skyldneren, godtgørelse af inkassoomkostninger og opbevaring af klientmidler.

Der lægges ikke op til, at der skal etableres en autorisationsordning. Tilsyn skal varetages af Forbrugerombudsmanden og kompetencen til at meddele forbud mod udøvelse af inkassovirksomhed skal henhøre under domstolene.

KAPITEL 6. ARBEJDSGRUPPENS OVERVEJELSER OG FORSLAG.

6.1. Behovet for en særlig lovgivning om inkassovirksomhed.

Som det fremgår af kapitel 4 ovenfor, er inkassobureauernes virksomhed i dag i et vist omfang reguleret i vinkelskriverloven og markedsføringsloven.

Vinkelskriverloven indeholder et forbud mod at markedsføre sig med betegnelser som f.eks. "retshjælp" eller med betegnelser, der giver indtryk af, at man er godkendt af det offentlige eller står under offentligt tilsyn. Loven indeholder endvidere en adgang til at frakende personer retten til at drive bl.a. inkassovirksomhed, når oplysninger om den pågældendes økonomiske forhold eller borgerlige vandel, særligt i forretningsforhold eller forhold af økonomisk art, gør det betænkeligt, at denne driver eller deltager i sådan virksomhed. Der kan i øvrigt henvises til det anførte i kapitel 4.2.

Forbrugerombudsmanden har i sin praksis under hensyn til generalklausulen i markedsføringslovens § 1 i en række tilfælde taget stilling til, hvorledes inkassobureauer må optræde i forhold til skyldnere, og i et vist omfang også i forhold til fordringshavere. Straf for overtrædelse af lovens § 1 forudsætter et forudgående forbud eller påbud. Der kan herom henvises til kapitel 4.3.

Dansk InkassoBrancheforening har bl.a. fastsat medlemsregler for god forretningsskik. Reglerne drejer sig om indgåelse af aftaler med klienter, hvorledes medarbejdere hos inkassobureauer må fremstå og optræde udadtil, samt om regnskabs- og bogføring. Der kan herom henvises til kapitel 4.4 og bilag 2.

De senere års effektivisering af mulighederne for at inddrive gæld til det offentlige, f.eks. indførelse af adgangen **til,** at gæld til det offentlige kan danne grundlag for registrering i kreditoplysningsbureauer, vil kunne medføre, at skyldnere i større omfang vælger at betale gæld til det offentlige før gæld til private, og omfanget af gæld til private vil hermed alt andet lige blive forøget.

På baggrund af udviklingen må det antages, at det retlige inddrivelsessystem kan opleves som dyrt og tidskrævende, bl.a. på grund af, at visse sager skal behandles af både civilretten og fogedretten.

I de tilfælde, hvor skyldnerens manglende betaling ikke skyldes indsigelser mod kreditors krav, kan kreditor have et legitimt behov for bistand til at opnå kontakt til skyldneren samt hjælp til administration af afviklingsordninger. Navnlig erhvervsdrivende med mange enkeltkunder kan have behov for en mere systematiseret inddrivelse.

Inkassovirksomhed indtager - ligesom f.eks. vagtvirksomhed - en særlig stilling i forhold til andre erhvervsgrene, idet inkassobureauerne udfører funktioner, der for skyldnere og andre umiddelbart kan minde om eller forveksles med opgaver, der udføres af offentlige myndigheder - i dette tilfælde fogederne. Endvidere indebærer inkassovirksomhed en ganske særlig risiko for, at skyldnere kan føle sig udsat for et utilbørligt pres, bl.a. i forbindelse med personlige henvendelser på bopælen og indgåelse af frivillige forlig.

Efter de gældende regler er der ikke nogen særlige begrænsninger i adgangen til at etablere et inkassobureau. Der er ikke mulighed for på forhånd at sikre, at inkassovirksomheden vil blive udøvet forsvarligt. Efter reglerne i vinkelskriverloven og markedsføringsloven er der alene en vis mulighed for efterfølgende at gribe ind over for bureauer, der f.eks. bruger utilbørlige forretningsmetoder. I praksis kan det ofte være vanskeligt efterfølgende at bevise, at inkassator f.eks. har udøvet utilbørlig pression. Som nævnt i kapitel 3 er der imidlertid eksempler på anvendelse af vold eller trusler om vold over for skyldnere i forbindelse med inkassovirksomhed.

I praksis indgår inkassobureauer ofte på klientens vegne frivillige forlig med skyldneren. Et frivilligt forlig kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, jf. retsplejelovens § 478. Dette taler i sig selv for, at der bør stilles visse krav til inkassators faglige kvalifikationer.

Ud af de anslået 35-40 aktive inkassobureauer i Danmark er det kun 10 bureauer, som er organiseret i Dansk InkassoBrancheforening og dermed undergivet brancheregler for god forretningsskik. Den anden brancheforening for inkassobureauer i Danmark, Inkassobranchens Fællesråd, har ikke udarbejdet regler om god forretningsskik. Dansk InkassoBrancheforenings repræsentant i arbejdsgruppen har oplyst, at et ikke ubetydeligt antal klager til foreningen afvises, fordi de bureauer, der klages over, ikke er medlem af foreningen. En del af disse klager angår tilfælde, hvor bureauerne ikke har udbetalt inkasserede midler til kreditorerne.

Dansk InkassoBrancheforening har oplyst over for arbejdsgruppen, at man i perioden 1991-94 konstaterede 31 inkassobureauers ophør eller konkurs. På baggrund af det nævnte antal på ca. 35-40 aktive inkassobureauer er der således tegn på, at der inden for branchen etableres forholdsvis mange virksomheder med en kort levetid. Dette rejser særlige spørgsmål om sikring af kundernes krav på midler, som bureauet har inddrevet. Der er ikke efter den gældende lovgivning mulighed for på forhånd at sikre, at inkassobureauer starter med det fornødne økonomiske fundament.

De nævnte forhold taler efter arbejdsgruppens opfattelse for, at der bør gennemføres en særlig lovgivning om privat inkassovirksomhed. Arbejdsgruppen har på denne baggrund udarbejdet et udkast til lov om inkassovirksomhed, jf. betænkningens kapitel 7 og 8. I det følgende refereres udvalgets hovedsynspunkter med hensyn til de enkelte elementer i kommissoriet og lovudkastet.

Arbejdsgruppen har navnlig overvejet, hvilke typer af inkassovirksomhed der skal være omfattet af lovudkastet (afsnit 6.2 nedenfor), om der skal fastsættes en autorisationsordning (afsnit 6.3), hvilke krav der skal stilles til autorisationsindehavere og ansatte (afsnit 6.4), hvilke krav der skal stilles med hensyn til sikkerhed for krav, som skyldnere og kreditorer måtte få mod et inkassobureau (afsnit 6.5), om der bør fastlægges en retlig standard for god inkassoskik (afsnit 6.6), krav til fremgangsmåden ved skriftlig og personlig henvendelse til skyldneren (afsnit 6.7), om bureauerne bør have adgang til at inddrive fysiske genstande (afsnit 6.8), om kreditor bør have krav på uden aftale herom at få inkassoomkostninger erstattet af debitor (afsnit 6.9), krav til behandling af inkasserede midler, bogføring og regnskabsaflæggelse (afsnit 6.10), krav til udformningen af honoraraftaler (afsnit 6.11), tavshedspligt (afsnit 6.12), administration, tilsyn og straf (afsnit 6.13), samt spørgsmål om iværksættelse og gennemførelse af sager ved domstolene (afsnit 6.14).

6.2. Lovudkastets anvendelsesområde.

Arbejdsgruppen finder, at de ovenfor nævnte hensyn, der taler for gennemførelse af en særlig lovgivning om inkassovirksomhed primært gør sig gældende i forhold til privates udøvelse af inkassovirksomhed. Arbejdsgruppen finder ikke, at der er behov for en regulering af f.eks. de kommunale pantefogeders inddrivelse af hustrubidrag og Hypotekbankens inddrivelse af krav for andre offentlige myndigheder.

Lovudkastet omfatter ikke erhvervsdrivendes og andres inddrivelse af egne fordringer (egeninkasso). Arbejdsgruppen har overvejet, om nogle af de foreslåede regler om udøvelse af inkassovirksomhed, jf. nedenfor, bør gælde for egeninkasso, uanset at inddrivelse af fordringer naturligvis ikke vil kunne gøres betinget af f.eks. en særlig autorisation. Holdes egeninkasso uden for, kan det næppe udelukkes, at nogle erhvervsdrivende vil forsøge at undgå lovreguleringen ved at ansætte egne inkassatorer i stedet for at benytte sig af selvstændige inkassobureauer. Regler, som sigter mod at regulere erhvervsmæssig inddrivelse for andre kan imidlertid ikke uden videre overføres til egeninkasso, som i praksis ofte foregår uden den mere professionelle tilrettelæggelse, som normalt karakteriserer de specialiserede inkassobureauer. - F.eks. vil det kunne forekomme unødigt bureaukratisk, såfremt en erhvervsdrivende skal pålægges at sende en påkravsskrivelse til en god gammel kunde, inden den erhvervsdrivende må rykke telefonisk for betaling. En mulighed kunne være at lade en generalklausul om god inkassoskik (jf. nærmere herom nedenfor under pkt. 6.6) gælde for egeninkasso. Den måtte dog i givet fald i et vist omfang udformes under hensyn til de enkelte branchers særlige forhold og ville dermed have begrænset værdi ved siden af de indgrebsmuligheder, der allerede gælder efter markedsføringsloven. Forbrugerombudsmanden har over for arbejdsgruppen oplyst, at det formentlig vil være nærliggende at fortolke reglerne om god markedsføringsskik i markedsføringslovens § 1 i overensstemmelse med en generalklausul om "god inkassoskik" i en eventuel inkassolov. Det kan dog ikke udelukkes, at visse fremgangsmåder vil kunne være i strid med "god markedsføringsskik", uanset at fremgangsmåderne anses for at være i overensstemmelse med "god inkassoskik".

Arbejdsgruppen finder dog, at virksomhed med køb af fordringer med henblik på inddrivelse for egen regning bør være omfattet af loven, jf. lovudkastets § 2. Der er her i almindelighed tale om en professionel og systematiseret inddrivelse, hvor skyldnerens beskyttelsesbehov må anses for lige så stort som ved inddrivelse af fordringer for andre.

Det foreslås alene at regulere erhvervsmæssig inddrivelse, således at enkeltstående og lejlighedsvis inddrivelse ikke er omfattet af de foreslåede regler. Det ville i disse tilfælde kunne forekomme unødigt bureaukratisk at stille krav om autorisation og godkendelse m.v. F.eks. bør et privatskiftet dødsbos inddrivelse af fordringer ikke være omfattet af reglerne, medmindre der er tale om, at boet fortsætter (afvikler) inkassovirksomhed udøvet af den afdøde, jf. lovudkastets § 21, stk. 2.

Den inkassovirksomhed, som udøves af selvstændige advokater, adskiller sig for så vidt ikke indholdsmæssigt fra den virksomhed, som udøves af (andre) inkassobureauer. Der gælder imidlertid allerede i medfør af andre regler en vidtgående regulering af advokaters virksomhed, herunder navnlig reglerne i retsplejelovens §§ 119-147 f og de kollegiale regler, der er fastsat af Det danske Advokatsamfund. For at kunne betegne sig som advokat og føre retssager for andre, herunder inkassosager, skal man således være beskikket hertil. Desuden stilles der krav om førelse af klientkonti og om tegning af ansvarsforsikring m.v. Om reguleringen af advokaters virksomhed kan i øvrigt henvises til kapitel 4.5. Efter arbejdsgruppens opfattelse er der på denne baggrund ikke behov for at lade en autorisationsordning for inkassobureauer gælde for advokater og dermed kræve, at advokater, som vil udøve inkassovirksomhed, skal beskikkes to gange. Derimod bør de specielle regler om inkassovirksomhedens udøvelse, som arbejdsgruppen foreslår, jf. nedenfor, gælde for alle professionelle inkassatorer, uanset om der er tale om en advokat eller anden erhvervsdrivende. Der henvises til afsnit 6.6-6.8.

Efter § 4, stk. 2, i lov om offentlig auktion ved auktionsledere, jf. lovbekendtgørelse nr. 191 af 9. april 1986, kan en auktionsleder bl.a. virke som inkassator ved de af ham afholdte auktioner. Inkassator har til opgave at inddrive købesummen med omkostninger og moms hos auktionskøberne. Auktionslederes virksomhed er reguleret i ovennævnte lov, som bl.a. indeholder krav om, at auktionslederen er beskikket og har stillet sikkerhed for eventuelle erstatningskrav. Endvidere stilles der krav til bogføring. Hertil kommer, at inddrivelse af auktionskøbesummen i disse tilfælde kan anses som en nødvendig del af selve auktionsvirksomheden. Det vil efter arbejdsgruppens opfattelse kunne opfattes som en overregulering, såfremt bestemmelser om autorisation m.v. skulle gælde for sådan inddrivelse. Auktionslederes inddrivelse af auktionskøbesummer er på denne baggrund ikke omfattet af lovudkastets regulering, jf. lovudkastets § 1, stk. 3.

6.3. Autorisations- og godkendelsesordning.

En autorisationsordning vil gøre det muligt på forhånd at vurdere, om indehaveren af inkassobureauet kan udøve virksomheden på forsvarlig måde. Det vil efter arbejdsgruppens opfattelse kunne medvirke til at mindske antallet af inkassobureauer, som ophører efter kort tid til skade for kunder og kreditorer, og det vil gøre det muligt på forhånd at sikre, at de ansvarlige har de fornødne faglige kvalifikationer. Det vil også være muligt på forhånd at sortere bureauerne fra, hvor der er grund til at

frygte, at inkassovirksomheden ikke vil blive udøvet forsvarligt og i overensstemmelse med god skik. Det vil også kunne have en præventiv virkning, at en autorisation vil kunne tilbagekaldes i tilfælde af uregelmæssigheder.

En autorisationsordning vil lette det løbende tilsyn med inkassobureauer, bl.a. fordi der ikke vil være tvivl om, hvem der er ansvarlig for virksomheden.

Der kan eventuelt ligge en fare i, at en offentlig autorisation vil udstyre private inkassobureauer med en mere "officiel" status, som vil kunne misbruges over for skyldnere, der vil fremsætte indsigelser mod det pågældende krav. Denne mulige fare kan dog i et vist omfang imødegås allerede ved den forhåndsvurdering af inkassobureauerne, som selve autorisationsordningen giver mulighed for.

Krav om autorisation o. lign. findes i en lang række andre love, herunder næringsretlige. Det gælder f.eks. for apotekervirksomhed, vagtvirksomhed, advokater, læger, elinstallatører, landinspektører, revisorer, restauratører og ejendomsmæglere. I disse tilfælde har autorisationsordningen til formål at sikre, at erhvervsudøvelsen sker på forsvarlig og lødig måde. Der stilles ofte visse krav om uddannelse og vandel, men i øvrigt afhænger kravene af, hvilken type erhverv der er tale om.

Arbejdsgruppen finder på den anførte baggrund, at der bør indføres en autorisationsordning for private inkassobureauer.

En autorisation bør være tidsbegrænset. for at det med jævne mellemrum kan prøves, om betingelserne for autorisation er opfyldt. Desuden kan ikke benyttede autorisationer på denne måde blive slettet.

Formålet med en autorisationsordning kan kun fuldt ud opnås, hvis der også stilles krav om godkendelse af autorisationsindehaverens personale. Den daglige udøvelse af inkassovirksomhed, herunder kontakten til skyldnere, forestås ofte af personalet. En godkendelsesordning for ansatte er efter arbejdsgruppens opfattelse desuden nødvendig for at sikre, at autorisationsordningen ikke kan omgås ved "stråmandskonstruktioner".

Det anførte gælder dog kun for personale, der deltager i udøvelse af den egentlige inkassovirksomhed, dvs. personer, som f.eks. retter henvendelser til skyldnere eller står for behandlingen af inddrevne midler. Andre grupper af ansatte, f.eks. rengø-

ringspersonale og kantinemedarbejdere, bør ikke være omfattet af et godkendelseskrav. Der kan i øvrigt henvises til bemærkningerne i kapitel 8 til lovudkastets § 8.

Arbejdsgruppen forudsætter, at ansøgninger om godkendelse kan behandles hurtigt og smidigt, således at godkendelsesproceduren ikke lægger unødige hindringer i vejen for en naturlig udskiftning af personale, jf. også bemærkningerne i kapitel 8 til lovudkastets § 20, stk. 2.

6.4. Krav til autorisationsindehavere og ansatte.

En autorisation bør være betinget af, at ansøgeren har de faglige kvalifikationer og det økonomiske grundlag, som er fornødent for at kunne drive inkassovirksomhed på en forsvarlig måde.

Efter lov om vagtvirksomhed skal ansøgeren bl.a. gøre det antageligt, at den pågældende vil kunne udøve virksomheden forsvarligt og i overensstemmelse med god skik inden for branchen. Arbejdsgruppen finder, at der bør stilles samme krav til inkassobureauer, idet disse på samme måde som vagtvirksomheder udøver en virksomhed, der kan sidestilles med funktioner, der ellers varetages af offentlige myndigheder - her fogedretterne.

Er ansøgeren en juridisk person, skal kravene gælde for ledelsen, i praksis navnlig bestyrelsesmedlemmer og direktører, jf. lovudkastets § 6. Et selskab m.v. bør have pligt til at meddele udskiftninger i direktionen og bestyrelsen til den myndighed, som har udstedt autorisationen, sådan at der kan tages stilling til, om autorisationen kan opretholdes.

Også de foreslåede betingelser for godkendelse af ansatte svarer i det væsentlige til betingelserne i lov om vagtvirksomhed.

Godkendelse af en ansat bør således nægtes, såfremt den pågældende er dømt for strafbart forhold, der begrunder en fare for misbrug af stillingen eller hvervet, eller såfremt der i øvrigt er særlig grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve den funktion, den pågældende ansættes til, på forsvarlig måde.

6.5. Sikkerhedsstillelse.

Arbejdsgruppen har overvejet, om en autorisation bør gøres betinget af, at ansøgeren har stillet sikkerhed for, herunder eventuelt forsikret sig mod et muligt økonomisk ansvar, som pådrages som følge af virksomheden.

Et inkassobureau inddriver midler, som ikke tilhører bureauet. Arbejdsgruppen finder, at der bør være en vis sikkerhed for fordringshavernes tilgodehavender, f.eks. hvis autorisationsindehaveren eller en ansat begår underslæb i forhold til inddrevne midler. Endvidere bør skyldnere og andre have sikkerhed for erstatningskrav opstået som følge af inkassators ansvarspådragende adfærd, f.eks. tredjemands krav i anledning af, at inkassator har disponeret over en løsøregenstand, som tilhører den pågældende tredjemand.

Der findes regler om sikkerhedsstillelse i anden næringsretlig lovgivning. Det er f.eks. en betingelse for beskikkelse som statsautoriseret revisor, at den pågældende har stillet sikkerhed eller er forsikret for mindst 500.000 kr. mod økonomisk ansvar, som måtte pådrages under udførelse af hvervet som statsautoriseret revisor. Det er en betingelse for lovligt at kunne udøve hvervet som ejendomsmægler, at den pågældende har stillet garanti på mindst 1.000.000 kr. for opfyldelse af ethvert pengekrav, som en forbruger måtte få mod ejendomsmægleren i anledning af dennes virksomhed som ejendomsmægler. Forinden der meddeles en person beskikkelse som auktionsleder, skal den pågældende stille sikkerhed for sin eventuelle erstatningspligt over for rekvirenter og auktionskøbere. Endvidere er advokater forpligtet til at tegne en professionsansvarsforsikring, som suppleres af Det danske Advokatsamfunds erstatningsfond, jf. nedenfor samt ovenfor i kapitel 4.5.

Arbejdsgruppen har drøftet mulighederne for at forsikringdække inkassobureauerne med Assurandør-Societetet, og man har gennem Dansk InkassoBrancheforening indhentet nogle eksempler på konkrete forsikringstilbud. Man kan sikre krav fra kreditorer, skyldnerne og andre på flere måder. Der kan f.eks. tegnes kautionsforsikringer eller andre former for garantiordninger, som dækker alle krav, kreditorer, skyldnere eller andre måtte få mod et inkassobureau, eller der kan tegnes almindelige ansvarsforsikringer suppleret med en garantiordning.

Man bør efter arbejdsgruppens opfattelse sigte mod en så smidig ordning som muligt. Samtidig bør man ikke stille så strenge krav, at velfungerende mindre inkassobureauer reelt afskæres fra at udøve inkassovirksomhed, fordi præmien for sikkerhedsstillelsen bliver for dyr. Der kunne f.eks. være tale om lade sikkerhedsstillel-

sens størrelse være afhængig af bureauets størrelse og omsætning. Arbejdsgruppen foreslår derfor, at autorisation gøres betinget af, at inkassobureauet har stillet sikkerhed for pengekrav, som måtte opstå som følge af udøvelse af inkassovirksomhed, men at det i øvrigt overlades til justitsministeren at udforme de nærmere krav til sikkerhedsstillelsen. Der henvises til lovudkastets § 4, stk. 2. En lignende ordning findes for ejendomsmæglere, jf. lov om omsætning af fast ejendom. Det foreslås desuden, at det bliver et vilkår for autorisationen, at sikkerhedsstillelsen holdes i kraft, jf. lovudkastets § 21, stk. 1.

Arbejdsgruppen foreslår ikke, at kravene om sikkerhedsstillelse skal gælde for advokater. Advokater er i forvejen forpligtet til at tegne ansvarsforsikring til dækning af erstatningsansvar, advokaten måtte ifalde for formueskade påført tredjemand ved simpel uagtsom handling eller undladelse. Ansvarsforsikringen suppleres af Advokatsamfundets erstatningsfond, hvorefter Advokatsamfundet i praksis yder erstatning til hel eller delvis dækning af tab, som en advokats klient har lidt ved, at advokaten eller dennes personale har forbrugt midler, der var advokaten betroet i dennes egenskab af advokat, og efter et skøn helt eller delvist dækker tab, som er lidt ved en advokats eller dennes personales fejl, forsømmelse eller andet ansvarspådragende forhold i forbindelse med advokatvirksomhed.

Den nævnte ordning for advokater sikrer i praksis i det væsentlige samme dækning for tab som den ordning, der foreslås for øvrige inkassobureauer. Det ville næppe heller være hensigtsmæssigt, hvis advokater ud over den allerede eksisterende ordning skulle benytte en ekstra ordning i forbindelse med inkassovirksomhed, således at advokater i en lang række tilfælde ville være dobbeltforsikrede.

Dansk InkassoBrancheforening har oplyst over for arbejdsgruppen, at foreningens medlemmer i praksis kan tegne kautionsforsikringer. som dækker alle pengekrav mod et inkassobureau, herunder krav i anledning af autorisationsindehaverens underslæb i forhold til inddrevne midler. Ved en dækningssum på 0,5-1 mill. kr. pr. sikret person vil den årlige præmie være ca. 1.500-2.000 kr. pr. sikret person ifølge et tilbud, som er fremlagt for arbejdsgruppen. Som udgangspunkt skal alle ansatte i inkassobureauet være indtegnet som sikrede. Der kan således tegnes kautionsforsikringer, der i det væsentlige opfylder behovet for at sikre skyldnere og kreditorer.

Det vil være muligt for inkassobureaueme at tegne almindelige ansvarsforsikringer, dvs. forsikringer, som dækker erstatningsansvar, som bureauet måtte pådrage sig i

forbindelse med udøvelse af inkassovirksomhed. Ansvarsforsikringer vil imidlertid ikke dække tab som følge af, at inkassator har handlet groft uagtsomt eller forsætligt, tab som følge af skader, der opstår, mens en genstand m.v. er i bureauets varetægt, eller tab som følge af forsinkelse, f.eks. rentetab eller forringede inddrivelsesmuligheder. Ansvarsforsikringer kan normalt kun tegnes for ét år ad gangen og dækker kun krav, som gøres gældende i forsikringstiden. Dækningssummen, præmien og selvrisikoen vil blive fastsat efter en individuel vurdering af det enkelte inkassobureau. Assurandør-Societetet har anslået, at der normalt næppe vil være behov for en dækningssum på mere end på 1 million kr. pr. forsikringsår. På baggrund af konkrete eksempler på forsikringstilbud skønner arbejdsgruppen, at den årlige præmie med en dækningssum på 1 mill. kr. vil være mellem 20.000 og 50.000 kr. Der vil antagelig være tilknyttet en selvrisiko på mellem 5.000 og 25.000 kr. pr. skade.

Forsikringer, der også dækker tab, som kunder måtte lide som følge af, at ansatte i inkassobureauet begår underslæb, kan formentlig tegnes for en tillægspræmie på 20-30 %. Derimod vil det næppe være muligt på rimelige vilkår at tegne forsikringer, der dækker tab som følge af, at autorisationsindehaveren selv begår underslæb.

Hermed vil de nævnte ansvarsforsikringer ikke fuldt ud dække behovet for at sikre kreditorer og skyldnere mod tab. En ansvarsforsikring kan derfor ikke stå alene, men må i givet fald kombineres med en garantistillelse, der dækker "hullerne" i forsikringen, jf. ovenfor.

Inkassobureauerne vil næppe for tiden kunne etablere kollektive ordninger, der kan dække krav mod de enkelte bureauer, f.eks. en ordning, der minder om advokaters erstatningsfond, jf. ovenfor i kapitel 4.5. Det skyldes bl.a., at antallet af inkassobureauer i forhold til antallet af f.eks. advokater, ejendomsmæglere og registrerede revisorer, som alle har kollektive ordninger, er forholdsvis beskedent, og der er således færre udbydere at udligne tabsrisikoen på.

6.6. Standard for god inkassoskik.

Der er i kommissoriet peget på muligheden for, at der søges fastlagt en retlig standard for god inkassovirksomhed.

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil lovfæstelsen af en sådan retsstandard give en

række fordele, navnlig i forbindelse med administrationen af en autorisationsordning. Det kan indvendes, at en bredt formuleret retsstandard ikke giver megen vejledning, men det er betydningsfuldt at have en sådan bestemmelse som hjælp til at løse de mangeartede situationer, som opstår i forbindelse med praktisk inkassovirksomhed. En retsstandard som f.eks. "god inkassoskik" har den fordel, at indholdet kan ændres i takt med den almindelige udvikling i samfundet.

Arbejdsgruppen foreslår i lovudkastets § 9 at lovfæste en pligt til udøve inkassovirksomhed i overensstemmelse med "god inkassoskik". I bemærkningerne til bestemmelsen har arbejdsgruppen angivet nogle retningslinjer for, hvad der bør anses for at være i strid med god inkassoskik.

En lignende retsstandard om "god inkassoskik" findes i norsk og svensk ret. En lignende retlig standard findes desuden i anden lovgivning i Danmark, f.eks. "god advokatskik" i retsplejelovens § 126 og "god skik inden for branchen" i lov om vagtvirksomhed § 3.

Bestemmelsen vil få størst betydning for inkassators optræden over for skyldnere. Det er i denne relation, at der er størst risiko for, at der påføres nogen urimelig pression, skade eller ulempe. Bestemmelsen indebærer imidlertid også visse pligter for bureauerne over for fordringshaverne.

På den ene side står hensynet til skyldneren. På den anden side hensynet til, at inkassator af sin klient er antaget til at arbejde for, at denne hurtigst muligt får de penge, han har krav på.

Arbejdsgruppens bemærkninger til lovudkastets § 9 er udtryk for en afvejning af disse til dels modsatrettede hensyn.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovudkastets § 9 omfatter "god inkassoskik" bl.a., at der kan være grund til at gå lempeligere frem over for en person, der må forventes at være insolvent. I den forbindelse er det under arbejdsgruppens drøftelser blevet fremhævet, at det vil være af stor betydning at få fastlagt en procedure, så inkassobureauer og advokater kan få oplysning fra fogedretterne om afgivne insolvenserklæringer.

6.7. Henvendelser til skyldneren.

Arbejdsgruppen har overvejet, om der er behov for særlige regler om indholdet af rykkerskrivelser og fremgangsmåden ved personlig henvendelse til skyldneren.

En regulering af henvendelser til skyldnere vil i vidt omfang følge af den foreslåede bestemmelse om god inkassoskik. Arbejdsgruppen finder imidlertid, at der herudover er behov for visse mere præcise regler om henvendelser til skyldneren. De foreslåede regler herom findes i lovudkastets §§ 10-12.

Arbejdsgruppen finder det centralt, at skyldneren får reel mulighed for at bedømme det fremsatte krav, inden der f.eks. indgås et frivilligt forlig. Derfor foreslås det, at påkrav som udgangspunkt skal fremsættes skriftligt og indeholde oplysninger, der vil muliggøre skyldnerens bedømmelse af kravet, jf. lovudkastets § 10. Påkrav skal endvidere angive en frist, inden for hvilken skyldneren kan indfri fordringen, uden at der foretages foranstaltninger, hvorved skyldneren påføres yderligere inkassoomkostninger. En sådan frist vil give skyldneren mulighed for at fremsætte indsigelser og dermed foregribe videregående inkassoskridt, såfremt den pågældende finder kravet uberettiget.

Arbejdsgruppen har overvejet, om det fortsat bør være tilladt at rette personlig henvendelse til skyldnere på deres bopæl eller andre steder, hvor der ikke er almindelig afgang. Personlig henvendelse indebærer en særlig risiko for urimelig pression, som efterfølgende vil kunne være vanskelig at bevise.

Ved vurderingen bør der skelnes mellem personlig henvendelse, der sker med eller uden skyldnerens forudgående samtykke.

Et forbud mod personlig henvendelse, der sker efter aftale, vil efter arbejdsgruppens opfattelse lægge uhensigtsmæssige og unødvendige hindringer i vejen for en effektiv inddrivelse. Inkassator kan ved et besøg hos skyldneren også få et bedre indtryk af skyldnerens betalingsevne. Det vil efter arbejdsgruppens opfattelse ofte være til fordel for både skyldner og fordringshaver, at inkassator og skyldneren efter aftale sætter sig sammen og f.eks. prøver at nå frem til en fornuftig afdragsordning.

Risikoen for urimelig pression er langt større ved personlig henvendelse, der sker uden skyldnerens forudgående samtykke. Dette skal imidlertid sammenholdes med, at nogle debitorer formentlig konsekvent undlader at reagere på skriftlige henvendelser

eller ofte skifter adresse.

Et flertal (arbejdsgruppen, bortset fra Reissmann) finder, at der må lægges vægt på, at det af hensyn til en effektiv og ikke uforholdsmæssigt bekostelig inddrivelse må anses for væsentligt, at inkassobureauerne fortsat har visse muligheder for at rette uanmodet henvendelse til skyldnere, når rykkerskrivelser viser sig nytteløse. Også en uanmodet personlig henvendelse kan give inkassator et bedre indtryk af skyldnerens mulighed for at betale. Det må også forventes, at den foreslåede autorisationsordning og godkendelsesordning for ansatte yderligere vil medvirke til at sikre, at henvendelser ikke foregår på en måde, der lægger et utilbørligt pres på skyldnere. Flertallet finder på denne baggrund, at der ikke bør indføres et totalt forbud mod uanmodet personlig henvendelse. I stedet bør der gennemføres nogle nærmere regler om fremgangsmåden ved uanmodet personlig henvendelse.

Det følger allerede af ovennævnte forslag om en indledende påkravsskrivelse, at uanmodet personlig henvendelse kun kan finde sted, når der forinden er rykket skriftligt for betaling.

Flertallets forslag til betingelser for uanmodet personlig henvendelse går herudover ud på, at en uanmodet personlig henvendelse skal varsles skriftligt. Hermed begrænses risikoen for utilbørlig pression ved uanmodet personlig henvendelse yderligere. Efter forslaget må varslet først gives, når en frist på 8 dage, der skal angives i rykkerskrivelsen, er udløbet. Varselsskrivelsen skal desuden angive, hvilken dag den personlige henvendelse vil finde sted, idet der herudover skal kunne angives en eller to alternative dage. Varslet skal også angive, at skyldneren kan frabede sig henvendelsen. Endelig må uanmodet personlig henvendelse efter forslaget kun finde sted på hverdage (undtagen lørdage samt juleaftensdag, nytårsaftensdag og grundlovsdag) mellem kl. 08.00 og kl. 21.00.

For at begrænse personlige skyldneres ulempe ved en henvendelse foreslås der i lovudkastets § 12, stk. 3, regler om, at personlig henvendelse kun må finde sted på skyldnerens bopæl og ikke f.eks. på arbejdspladsen, medmindre den pågældende skyldner driver egen erhvervsvirksomhed.

Endelig foreslås det, at inkassator skal legitimere sig ved et legitimationskort, som er udstedt af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil. Arbejdsgruppen lægger vægt på, at denne legitimation vil være bevis for inkassators iden-

titet og ærinde. Dette vil efter arbejdsgruppens opfattelse i et vist omfang yderligere kunne sikre mod "gorillainkasso".

Et mindretal (Reissmann) finder, at der bør gælde et absolut forbud mod uanmodet personlig henvendelse, da det ofte vil blive opfattet som en pression, der i værste fald er utilbørlig og unødigt krankende. Forbrugeren befinder sig i en helt umulig bevismæssig situation, hvis der efterfølgende bliver spørgsmål om at få fastsat, om inkassator "gik over stregen" under henvendelsen, f.eks. hvis forbrugeren efterfølgende anfægter gyldigheden af et underskrevet "frivilligt" forlig, som er underskrevet under mødet eller et "samtykke" til tilbagetagelse af løsøregenstande.

Arbejdsgruppen har drøftet, om bestemmelsen i lovudkastets § 12 om uanmodet henvendelse kun bør omfatte henvendelser til forbrugere. De beskyttelseshensyn, der ligger bag bestemmelsen, har ikke altid samme vægt, når der er tale om henvendelser til erhvervsdrivende. Hvis bestemmelsen kun skulle gælde for henvendelser til forbrugere, ville det imidlertid være vanskeligt at afgrænse anvendelsesområdet for bestemmelsen, og arbejdsgruppen har ikke ment, at der er afgørende grunde til at begrænse reglerne til kun at gælde i forhold til forbrugere.

Der har i arbejdsgruppen været rejst spørgsmål om indførelse af en fortrydelsesret med hensyn til frivillige forlig indgået i forbindelse med uanmodet personlig henvendelse. En fortrydelsesret kunne eventuelt yderligere mindske risikoen for, at skyldnere presses utilbørligt til at indgå forlig.

Arbejdsgruppen finder imidlertid, at en sådan fortrydelsesret ikke bør gennemføres i en lov om inkassovirksomhed, der ikke i øvrigt indeholder regler om forholdet mellem kreditor og debitor. En adgang til at træde tilbage fra frivillige forlig måtte i givet fald formentlig gælde generelt og således bl.a. også gælde ved frivillige forlig indgået af kreditor uden bistand fra et inkassobureau. Arbejdsgruppen har på denne baggrund ikke nærmere overvejet spørgsmålet om fordele og ulemper ved en sådan fortrydelsesret.

Efter § 2, stk. 1, i lov om visse forbrugeraftaler (i det følgende benævnt dørsalgsloven) må erhvervsdrivende ikke uden forudgående anmodning herom rette personlig eller telefonisk henvendelse til en forbruger på dennes bopæl, arbejdsplads eller andet sted, hvortil der ikke er almindelig adgang, med henblik på straks eller senere at opnå tilbud eller accept af tilbud om indgåelse af aftale.

I arbejdsgruppen er der rejst spørgsmål om, hvorvidt dette forbud omfatter en inkassators uanmodede personlige eller telefoniske henvendelse til en forbruger med henblik på at opnå et frivilligt forlig. I bekræftende fald ville sådanne forlig være ugyldige, jf. dørsalgslovens § 3, og inkassator ville efter dørsalgslovens § 18 kunne ifalde strafansvar for at overtræde forbudet.

Det er klart, at forbudet mod uanmodet personlig henvendelse i hvert fald ikke omfatter rene betalingspåmindelser og henvendelser til erhvervsdrivende. Derfor har spørgsmålet om dørsalgslovens anvendelsesområde ikke afgørende betydning for udformningen af arbejdsgruppens lovudkast, idet der under alle omstændigheder ville være behov for den ovennævnte bestemmelse i lovudkastets § 12 om begrænsninger i adgangen til at rette personlig henvendelse til skyldnere.

Retspraksis har lagt til grund, at frivillige forlig er omfattet af kreditaftaleloven, jf. f.eks. U 1993.876 VLD, U 1993.877 VLD og utrykt ØLD af 17. marts 1994 (6. afd. B-3510-93), hvor en kreditaftale blev anset for indgået i forbindelse med, at kreditor og debitor indgik et frivilligt forlig. Kreditaftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere, vil normalt være omfattet af dørsalgsloven og hermed omfattet af det nævnte forbud mod uanmodede henvendelser i lovens § 2, stk. 1.

Formålet med loven, herunder forbudet i lovens § 2, stk. 1, har ifølge lovens forarbejder været at beskytte forbrugeren mod anmassende salgsmetoder. Det angives ikke noget sted i loven eller forarbejderne, at henvendelser med henblik på at opnå frivillige forlig skulle være omfattet. Den afvejning af hensyn, der ligger bag dørsalgslovens forbud (beskyttelse af privatlivets fred over for hensynet til omsætningen) er heller ikke den samme, som når der er tale om henvendelser med henblik på at opnå frivillige forlig (beskyttelse af privatlivets fred over for hensynet til effektiv inkassation). Disse forhold taler for, at det nævnte forbud i dørsalgsloven ikke finder anvendelse på inkassovirksomhed.

Der kan også rejses spørgsmål om, hvorvidt henvendelser med henblik på inddrivelse af fordringer kan anses for "uanmodede" i dørsalgslovens forstand. Det kan således anføres, at den, der ikke betaler et skyldigt beløb, må forvente en eller anden reaktion fra kreditors side. Forbrugerombudsmanden, som i kraft af bestemmelsen i markedsføringslovens § 1 bl.a. fører tilsyn med overholdelse af dørsalgsloven, har antaget, at pengeinstitutter i eksisterende kundeforhold uden udtrykkelig aftale her-

om kan rette personlig eller telefonisk henvendelse til forbrugere vedrørende inkassering af fordringer (Juridisk Årbog 1993-94, s. 68).

Spørgsmålet om dørsalgslovens anvendelse på frivillige forlig ses ikke at have været rejst tidligere, og arbejdsgruppen har på den anførte baggrund ikke fundet grundlag for at tage nærmere stilling til dette generelle spørgsmål i forbindelse med forslaget om en lovregulering af inkassobureauers virksomhed.

6.8. Inddrivelse af fysiske genstande.

Arbejdsgruppen har overvejet, om lovlig inkassovirksomhed bør begrænses til inddrivelse af pengekrav, således at det forbydes inkassobureauer at inddrive fysiske genstande, f.eks. tilbagetagelse af lejede eller leasede genstande eller genstande solgt med ejendomsforbehold.

Adgangen til at inddrive fysiske genstande er i forvejen begrænset ved kreditaftalelovens bestemmelser om tilbagetagelse af genstande, herunder genstande solgt med ejendomsforbehold. Efter denne lovs § 36, stk. 2, kan der ikke ske tilbagetagelse af genstande solgt med ejendomsforbehold, som efter retsplejelovens § 509, stk. 1, eller § 515, stk. 2, ville være undtaget fra udlæg. Det såkaldte trangsbeneficium i retsplejelovens § 509, stk. 1, drejer sig om løsøre, der er nødvendigt til opretholdelse af et beskedent hjem for skyldneren og hans husstand, og § 515, stk. 2, drejer sig om hjælpemidler, der er nødvendige for den pågældende på grund af legemlige mangler eller sygdom.

En stor del af tilbagetagelsesforretningerne drejer sig i praksis om lejede og leasede genstande, f.eks. ved misligholdelse af lejeafgift eller ved manglende tilbagelevering ved lejeperiodens udløb. Disse sager vil i reglen ikke indebære så vanskelige økonomiske eller juridiske opgør.

Tilbagetagelse af solgte genstande, herunder genstande solgt med ejendomsforbehold, hvor reglerne i kreditaftaleloven finder anvendelse, kan derimod give anledning til mere komplicerede økonomiske og juridiske opgør. Dette taler for, at tilbagetagelse i disse tilfælde bør ske gennem fogedretterne.

Det er dog næppe hensigtsmæssigt eller nødvendigt generelt at afskære inkassobureauer fra at behandle disse sager. Tilbagetagelse af mindre genstande som f.eks.

fjernsynsapparater gennem fogedretten vil ofte kunne opfattes som unødigt omstændelig og bekostelig, hvorfor det i givet fald måtte forventes, at mange erhvervsdrivende i stedet på egen hånd ville forsøge at få de pågældende genstande tilbage. Den foreslåede autorisationsordning vil desuden i sig selv mindske betænkelighederne ved at lade inkassobureauer tilbagetage fysiske genstande betydeligt, idet tilsidesættelse af reglerne i bl.a. kreditaftaleloven vil kunne få konsekvenser for autorisationen.

Arbejdsgruppen finder derfor ikke, at der bør indføres et forbud mod, at inkassobureauer tilbagetager fysiske genstande. Det er klart, at sådan tilbagetagelse kun kan ske med skyldnerens samtykke. Med henblik på yderligere at forebygge, at tilbagetagelse foregår på en utilbørlig måde, foreslås det imidlertid, at der stilles krav om, at skyldneren skal have givet skriftligt samtykke til tilbagetagelsen samt have modtaget en genpart af dette samtykke, jf. lovudkastets § 13.

Om kreditaftalelovens regler for tilbagetagelse af fysiske genstande kan nærmere henvises til bemærkningerne til lovudkastets § 13.

Forbrugerrådets repræsentant (Reissmann) har ønsket at anføre følgende:

"Der må ved udformningen af "samtykke"-erklæringen ikke blive tale om en passiv accept. Inkassobureauet skal bevise, at der er enighed mellem parterne om "samtykket". Der bør samtidig udleveres en skriftlig oplysning om kreditaftalelovens regler til skyldneren."

6.9. Retten til at kræve inkassoomkostninger betalt af debitor.

En kreditor har ikke ret til at få sine udgifter i forbindelse med inkassationen, herunder salær til et inkassobureau, dækket af debitor, medmindre dette er aftalt mellem kreditor og debitor. Domstolene anerkender som udgangspunkt kun sådanne udgifter som en del af sagsomkostningerne, hvis der er hjemmel hertil i aftalen mellem kreditor og skyldneren. At debitor har overskredet betalingsfristen for en fordring, medfører således ikke i sig selv, at debitor efter almindelige erstatningsretlige regler skal betale omkostninger som følge af inkassoskridt i anledning af skyldforholdet, jf. f.eks. dommen gengivet i U 1964.688 0.

Tilsvarende kan inkassobureauer ikke uden særligt grundlag herfor i aftalen mellem

kreditor og skyldneren kræve inkassoomkostninger betalt af skyldneren. Det er under arbejdsgruppens drøftelser oplyst, at der i praksis forekommer tilfælde, hvor inkassobureauer uden sådan hjemmel alligevel opkræver inkassoomkostninger hos skyldnere. Sådanne opkrævninger vil være i strid med god inkassoskik.

Det anførte gælder ikke i samme omfang for så vidt angår inkassoskridt udført af advokater. Her anerkendes et takstmæssigt inkassosalær som en del af sagsomkostningerne, jf. f.eks. dommen trykt i U 1981.393 0. Under arbejdsgruppens drøftelse er der rejst spørgsmål om, hvorvidt denne forskel mellem inkassobureauer og advokater bør opretholdes, såfremt der gennemføres en autorisationsordning for inkassobureauer. Arbejdsgruppen finder imidlertid ikke, at spørgsmålet om kreditors ret til at kræve inkassoomkostninger betalt af debitor, herunder udgifter til et privat inkassobureau, bør reguleres i en lov om udøvelse af inkassovirksomhed. Kreditors ret til at kræve inkassoomkostninger betalt af debitor uden hjemmel i aftalen bør i givet fald vurderes i en bredere sammenhæng og eventuelt reguleres generelt og uafhængigt af, om kreditor har benyttet sig af et inkassobureau eller ej.

Som nævnt i kapitel 5 er der i bl.a. Norge og Sverige indført generelle reguleringer af debitors forpligtelse til at erstatte inkassoomkostninger.

6.10. Behandlingen af inkasserede midler samt bogføring og regnskabsaflæggelse.

Der foreslås en regel om, at inddrevne midler altid skal holdes adskilt fra autorisationsindehaverens øvrige midler (lovudkastets § 14). Hermed beskyttes fordringshaveren mod inkassobureauets kreditorer.

Arbejdsgruppen finder, at der herudover bør fastsættes visse grundlæggende regler om inkassobureauernes behandling af inddrevne midler: Inkasserede midler skal straks indsættes på særskilt konto i et pengeinstitut, og inkasserede midler, der er indsat på en sådan konto, skal desuden uden ugrundet ophold udbetales til fordringshaveren, idet inkassator og fordringshaver dog bør kunne aftale andet. Renten af indsatte midler skal tilfalde fordringshaveren. Fordringshaveren bør endvidere på begæring kunne få skriftlige oplysninger om størrelsen af de inddrevne beløb (§§ 15 og 16).

Indestående på advokaters klientkonti i pengeinstitutter er sikret dækning efter indskydergarantifondlovens regler, hvis pengeinstituttet går konkurs. Indskydergaranti-

fondloven omfatter derimod ikke indestående på inkassobureauers kundekonti i pengeinstitutter. Dansk InkassoBrancheforenings repræsentant har i arbejdsgruppen oplyst, at brancheforeningen over for Erhvervsministeriet har fremsat ønske om en ændring af disse regler, således at inkassobureauers kunder sikres på samme måde som advokaters klienter i tilfælde af et pengeinstituts konkurs.

Inkassobureauer inddriver midler, som ikke tilhører bureauet. I dag er et inkassobureau kun omfattet af en bogførings- og regnskabspligt, hvis det pågældende bureau drives i selskabsform m.v., jf ovenfor i kapitel 4.1. Efter arbejdsgruppens opfattelse bør der gælde nogle grundlæggende regler om bogføring m.v., uanset hvilken juridisk form et inkassobureau drives i. Arbejdsgruppen foreslår, at bogføringsloven ændres således, at den kommer til at omfatte alle inkassobureauer. Hermed bliver inkassobureauer i almindelighed omfattet af samme pligt til at føre ordentlige og omhyggelige forretningsbøger, som gælder for andre liberale erhverv, f.eks. vagtvirksomheder. Der kan henvises til lovudkastets § 31, stk. 3. Bogføringsloven med tilhørende bekendtgørelse er medtaget som bilag 6 i denne betænkning.

Herudover foreslås det, at justitsministeren bemyndiges til bl.a. at fastsætte nærmere regler om behandling af inddrevne midler, herunder førelse af kundekonti og beregning af rente til fordringshaverne, jf. lovudkastets § 21, stk. 2, 1. pkt. Arbejdsgruppen forudsætter, at der fastsættes regler, som ligner dem, der gælder for advokaters førelse af klientkonti, jf. Advokatsamfundets vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandling af betroede midler, som er medtaget som bilag 3 til denne betænkning. Bestemmelser herom vil yderligere medvirke til at sikre, at fordringshavernes midler behandles på forsvarlig måde. Klientkontireglerne indeholder bl.a. bestemmelser om, at rente af mindre beløb og rente af beløb, som udbetales til fordringshaver inden 14 dage, ikke tilfalder fordringshaver, og lignende bestemmelser for inkassobureauer kan efter arbejdsgruppens opfattelse lette den daglige administration af inkasserede midler betydeligt. Regler for inkassobureauers kundekonti kan samtidig supplere reglerne om behandlingen af inkasserede midler.

Det foreslås endvidere, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om regnskabsaflæggelse og revision m.v., jf. lovudkastets § 21, stk. 2, 2. pkt. Regler herom vil bl.a. have betydning for det almindelige tilsyn med inkassobureauer. Arbejdsgruppen finder, at det bør fastsættes, at inkassobureauer skal aflægge årsregnskab, der er revideret af en statsautoriseret eller registeret revisor.

6.11. Udformningen af honoraraftaler.

Arbejdsgruppen har overvejet, om det på inkassoområdet bør forbydes at anvende princippet om "no cure - no pay", som går ud på at lade honoraret eller dets størrelse være afhængigt af, i hvilket omfang inkassationen lykkes. Sådanne typer af honoraraftaler kan tilskynde inkassator til at lægge et utilbørligt pres på skyldneren. Desuden kan en sådan honoraraftale måske friste kreditorer til at sende mere tvivlsomme krav til inkassation, da der for så vidt ikke er noget at tabe herved for den pågældende kreditor. Arbejdsgruppen finder imidlertid, at den foreslåede autorisationsordning og de foreslåede regler om udøvelse af inkassovirksomhed vil være tilstrækkelige til at imødegå de nævnte risici. Forbrugerrådets repræsentant (Reissmann) har dog under arbejdsgruppens drøftelser givet udtryk for tvivl herom og har på denne baggrund anført, at udviklingen bør følges nøje.

Arbejdsgruppen har fundet det tilstrækkeligt i forhold til fordringshaveren - der som regel vil være erhvervsdrivende - at der stilles krav om, at honoraraftaler udformes skriftligt med angivelse af beregningsmetoden, samt at fordringshaveren i modsat fald ikke er forpligtet til at betale honorar, jf. lovudkastets § 17. Disse regler vil forebygge, at der efterfølgende opstår tvivl om, hvor stort et honorar, inkassobureauet har krav på. Bestemmelsen foreslås ikke at omfatte advokater, idet der for advokater i forvejen gælder særlige regler om advokaters salærberegning, jf. ovenfor i kapitel 4.5.

Forbrugerrådets repræsentant (Reissmann) har ønsket under dette punkt at anføre følgende:

"Forbrugerrådets repræsentant peger på, at etablering af "no cure - no pay"-aftaler mellem inkassobureauet og kreditor medfører, at prisstrukturen ofte bliver uigennemskuelig med hensyn til, hvilke omkostninger der "væltes over" på debitor. Man kan risikere, at kreditor tager højde for spørgsmålet i sine aftalevilkår, således at der i standardvilkårene er forbeholdt ret til "overvæltning". Der bør derfor ske en præcisering med hensyn til de maksimale omkostninger, som kan overføres på debitor."

Arbejdsgruppens øvrige medlemmer bemærker, at spørgsmålet om kreditors ret til at kræve inkassoomkostninger betalt af debitor er behandlet ovenfor i afsnit 6.9., hvor arbejdsgruppen har anført, at spørgsmålet om kreditors ret til at kræve inkassoomkostninger betalt af debitor, herunder udgifter til et privat inkassobureau, ikke

bør reguleres i en lov om udøvelse af inkassovirksomhed.

6.12. Tavshedspligt.

Arbejdsgruppen har overvejet, om der bør fastsættes regler om tavshedspligt med hensyn til de oplysninger, som indehavere eller ansatte i inkassobureauer kommer i besiddelse af gennem udførelsen af hvervet.

De oplysninger, som de pågældende kommer i besiddelse af i kraft af varetagelsen af hvervet, vil jævnligt angå skyldneres personlige og private økonomiske forhold og fordringshaveres forretningsforhold. Efter arbejdsgruppens opfattelse er der derfor samme beskyttelsesbehov som med hensyn til f.eks. advokaters og revisorers virksomhed.

Der bør således efter arbejdsgruppens opfattelse gælde samme regler om tavshedspligt som for advokater og revisorer m.v. Efter straffelovens § 152 b straffes den, som udøver eller har udøvet en virksomhed eller et erhverv i medfør af offentlig beskikkelse eller anerkendelse, og som uberettiget videregiver eller udnytter oplysninger, som er fortrolige af hensyn til private interesser, og hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab. Efter § 152 c gælder § 152 b også for de pågældende personers medhjælpere.

Den foreslåede autorisations- og godkendelsesordning vil muligvis indebære, at straffelovens § 152 b og c finder direkte anvendelse på autorisationsindehaveren og dennes ansatte. For at undgå tvivl herom foreslår arbejdsgruppen i lovudkastets § 19 imidlertid en bestemmelse, der udtrykkeligt henviser til straffelovens bestemmelser om tavshedspligt m.v.

6.13. Administration, tilsyn og straf m.v.

De foreslåede regler om administration findes i lovudkastets kapitel 5.

Det foreslås i lovudkastets § 20, stk. 1, at autorisation og godkendelse skal meddeles af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil.

Arbejdsgruppen finder, at det bør indgå i overvejelserne om en eventuel bemyndigelse, hvordan der kan skabes mulighed for at udvikle en ensartet praksis vedrøren-

de loven. Det bemærkes i den forbindelse, at det årlige antal ansøgninger om autorisation m.v. næppe vil blive særlig stort.

Det foreslås i lovudkastets § 20, stk. 2, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om udformningen af ansøgninger om autorisation og godkendelse, f.eks. om anvendelse af bestemte formularer.

Arbejdsgruppen forudsætter, at behandling af ansøgninger om godkendelse kan tilrettelægges således, at ansøgninger om godkendelse af nyt personale normalt kan behandles meget hurtigt.

Under arbejdsgruppens drøftelser har Forbrugerrådets repræsentant peget på, at et klagenævn på området, der opfylder betingelserne for at blive godkendt af Forbrugerklagenævnet, ville fremme en ensartet fortolkning af lovens bestemmelser, herunder grænserne for god inkassoskik. Ved oprettelse af et klagenævn kunne inkassobureauerne forpligtes til at give klagevejledning til klienter og skyldnere.

Arbejdsgruppen bemærker, at advokater, der udøver inkassovirksomhed, i forvejen er undergivet et klagesystem i kraft af Advokatnævnets virksomhed.

Arbejdsgruppens finder, at nærmere overvejelser om behovet og mulighederne for at oprette et klagenævn for de på nuværende tidspunkt ret få inkassobureauer bør afvente erfaringerne med virkningen af den foreslåede autorisationsordning.

6.14. Iværksættelse og gennemførelse af sager ved domstolene.

Efter retsplejelovens regler er advokater som udgangspunkt eneberettigede til at udføre retssager for andre, herunder inkassosager.

Arbejdsgruppen har overvejet, om retten til at føre sager ved domstolene bør udvides til at omfatte inkassobureauer. Arbejdsgruppen har navnlig overvejet dette spørgsmål i lyset af den foreslåede autorisationsordning for inkassobureauer og den omstændighed, at advokaters eneret til at møde ved domstolene for andre på dette område formentlig giver dem nogle konkurrencemæssige fordele i forhold til inkassobureauerne.

Advokaters eneret til at føre sager for andre ved domstolene er efter arbejdsgrup-

pens opfattelse velbegrundet, bl.a. fordi der selv i retssager, hvor der ikke er tvist, skal udføres et stykke juridisk arbejde, herunder en korrekt opgørelse af fordringen, som eventuelt kan danne grundlag for en udeblivelsesdom. Arbejdsgruppen har imidlertid særligt drøftet, om inkassobureauer bør kunne møde for andre, hvis bureauet har ansat en advokat. I disse tilfælde vil de fornødne juridiske kundskaber for så vidt være til stede i bureauet. Inkassobureauer indtager imidlertid efter arbejdsgruppens opfattelse næppe en sådan særstilling i forhold til andre erhvervsdrivende, der har advokater ansat, at dette kan begrunde en fravigelse specielt på inkassoområdet af den nuværende generelle ordning, der er begrundet i retsplejemæssige hensyn. Arbejdsgruppen finder således, at det i givet fald måtte overvejes i en bredere sammenhæng, om erhvervsvirksomheder, der har advokater ansat, bør tillægges adgang til at møde for andre ved domstolene.

Det kan i denne forbindelse særligt nævnes, at retsplejelovens regler om advokaters virksomhed bl.a. bygger på et princip om advokaters uafhængighed, herunder at advokatvirksomheder kun må ejes og bestyres af advokater. I forbindelse med, at det blev lovligt at udøve advokatvirksomhed i selskabsform, jf. lov nr. 403 af 13. juni 1990 om ændring af retsplejeloven, blev der bl.a. lagt vægt på, at advokatselskaber i samme omfang som en personligt drevet advokatvirksomhed skal være uafhængige af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, og som kan stride mod klientens interesser. Der blev i den forbindelse lagt vægt på, at advokatvirksomheder ikke på grundlag af finansieringen af virksomhedernes kapitalgrundlag må kunne domineres af interesser, der ville kunne svække den generelle tillid til advokaters uafhængighed, og at advokater i forbindelse med udøvelse af advokatvirksomhed ikke må være underlagt instruktionsbeføjelse fra andre end advokater. Den hidtil eksisterende generelle adgang **til,** at foreninger, organisationer o.lign. kunne tilbyde sine medlemmer juridisk bistand gennem en af foreningen ansat advokat blev samtidig ophævet. Efter arbejdsgruppens opfattelse ville det være vanskeligt at begrunde de ovenfor nævnte strenge krav til advokatselskaber, hvis man samtidig tillod, at andre - f.eks. inkassobureauer - kan møde ved domstolene uden at opfylde disse krav.

Der er i øvrigt intet i lovgivningen, der hindrer, at inkassobureauer efter en fast procedure fremsender sager, som kræver en indenretlig behandling, til behandling hos en bestemt advokat. Dette sker også i praksis, jf. ovenfor i kap.3.

KAPITEL 7, UDKAST TIL LOV OM INKASSOVIRKSOMHED.

Kapitel 1.

Lovens anvendelsesområde.

§ 1. Loven gælder for privat inkassovirksomhed, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Med undtagelse af §§ 9-13 gælder loven ikke for inkassovirksomhed, som udøves af advokater som led i udøvelsen af selvstændig advokatvirksomhed.

Stk. 3. Loven gælder ikke for auktionslederes inkassationer af auktionskøbesummer m.v.

§ 2. Ved inkassovirksomhed forstås ethvert led i erhvervsmæssig inddrivelse af fordringer for andre samt i erhvervsmæssig inddrivelse af fordringer, som er købt efter forfaldstid med henblik på inddrivelse på egne vegne.

Kapitel 2.

Autorisation.

§ 3. Den, der udøver inkassovirksomhed eller indgår aftale herom, skal have autorisation hertil, jf. dog § 26, stk. 2, og skal sørge for, at eventuelt personale er godkendt efter reglerne i § 8.

§ 4. Den, der ansøger om autorisation, skal gøre det antageligt, at den pågældende vil kunne udøve inkassovirksomhed forsvarligt og i overensstemmelse med god inkassoskik.

Stk. 2. Ansøgeren skal endvidere stille sikkerhed for pengekrav, som måtte opstå som følge af vedkommendes udøvelse af inkassovirksomhed. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om sikkerhedsstillelsen, herunder om dens størrelse og art samt dens tidsmæssige udstrækning.

§ 5. Autorisation kan meddeles personer, der opfylder betingelserne i § 4, og som

1) har dansk indfødsret,
2) har bopæl her i landet,
3) er fyldt 25 år,
4) har mindst 3 års praktisk erfaring med inddrivelse af fordringer,
5) ikke er umyndig, under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under sam-

værgemål efter værgemålslovens § 7,

6) hverken har anmeldt betalingsstandsning eller er under konkurs,

7) ikke har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås gæld i størrelsesordenen 50.000 kr. og derover, og

8) ikke er dømt for strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve inkassovirksomhed, jf. straffelovens § 78, stk. 2.

Stk. 2. Kravet om dansk indfødsret og bopæl i Danmark bortfalder i det omfang, dette har hjemmel i international aftale eller i bestemmelser fastsat af justitsministeren.

§ 6. Autorisation kan meddeles aktieselskaber eller anpartsselskaber, som er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, og som opfylder betingelserne i § 4. Det er endvidere en betingelse for meddelelse af autorisation, at direktørerne opfylder betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 4, at direktørerne og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne opfylder betingelserne i § 5, stk. 1, nr. 1-3 og 5, jf. § 5, stk. 2, og at direktørerne og alle bestyrelsesmedlemmerne opfylder betingelserne i § 4, stk. 1, og § 5, stk. 1, nr. 6-8, jf. dog § 6, stk. 3. Der kan endvidere under samme betingelser meddeles autorisation til andre her i landet hjemmehørende selskaber, foreninger, fonde og lignende. Filialer af udenlandske selskaber m.v. af den i 1. og 3. pkt. nævnte art kan meddeles autorisation, såfremt dette er hjemlet i international aftale eller ved bestemmelser fastsat af justitsministeren.

Stk. 2. Indtræder der nye medlemmer i direktionen eller bestyrelsen, skal selskabet m.v. inden 14 dage anmelde dette til den myndighed, der har meddelt autorisationen. Myndigheden afgør herefter, om autorisationen kan opretholdes. - Bestemmer myndigheden, at autorisationen ikke kan opretholdes, finder bestemmelserne i §§ 23-26 anvendelse.

Stk. 3. Vil udøvelse af inkassovirksomhed kun udgøre en mindre del af de samlede erhvervsmæssige aktiviteter i selskabet m.v., kan autorisation også meddeles, såfremt selskabet opfylder betingelsen i § 4, stk. 2, og den person, som skal lede ansøgerens udøvelse af inkassovirksomhed (bestyreren), opfylder betingelserne i § 4, stk. 1, og § 5. Ved udskiftning af bestyreren finder stk. 2 tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Autorisation efter stk. 1 og 3 kan kun meddeles, såfremt personer med bestemmende indflydelse over selskabet m.v., opfylder betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 8.

§ 7. En autorisation meddeles for højst 5 år ad gangen. Bestemmer myndigheden, at autorisationen ikke kan fornys, finder bestemmelserne i §§ 25-28 anvendelse.

Stk. 2. (Gebyrbestemmelse).

Kapitel 3.

Godkendelse **af personale.**

§ **8.** Autorisationsindehaveren skal sørge for, at personale, der ansættes eller hvis ansættelsesområde ændres med henblik på deltagelse i inkassovirksomhed, er godkendt hertil, inden deltagelse i inkassovirksomhed påbegyndes.

Stk. 2. Godkendelse af ansættelse kan ske, såfremt

1) den pågældende person er fyldt 18 år,
2) den pågældende ikke er dømt for strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, og
3) der ikke i øvrigt er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve hvervet på forsvarlig måde.

Kapitel 4.

Udøvelse **af inkassovirksomhed.**

God **inkassoskik.**

§ **9.** Inkassovirksomhed skal udøves i overensstemmelse med god inkassoskik. Det er i strid med god inkassoskik at anvende metoder, der udsætter nogen for urimelig pression, skade eller ulempe.

Henvendelser til skyldneren.

§ **10.** Før der over for skyldneren må iværksættes andre foranstaltninger med henblik på inddrivelse af en fordring, skal der til skyldneren sendes en påkravsskrivelse, der opfylder betingelserne i stk. 2 og 3, og den i stk. 3 nævnte frist skal være udløbet, jf. dog § 11.

Stk. 2. I påkravsskrivelsen skal tydeligt angives alle oplysninger, som er nødvendige for skyldnerens bedømmelse af fordringen.

***Stk.** 3.* I påkravsskrivelsen skal angives en frist, inden for hvilken skyldneren kan indfri fordringen, uden at der foretages foranstaltninger, hvorved der påføres skyldneren yderligere omkostninger. Fristen skal være mindst 8 dage fra afsendelsen.

§ 11. Uanset § 10 kan der iværksættes retlige skridt mod skyldneren med henblik på inddrivelse i det omfang, overholdelse af denne bestemmelse vil medføre en nærliggende risiko for, at fordringen ellers ikke vil kunne inddrives.

§ 12. Der må ikke uden forudgående anmodning herom rettes personlig henvendelse til skyldneren på steder, hvortil der ikke er almindelig adgang, medmindre skyldneren forinden har modtaget skriftligt varsel herom i overensstemmelse med stk. 2. Uanmodet personlig henvendelse må kun ske på hverdage, bortset fra lørdage samt juleaftensdag, nytårsaftensdag og grundlovsdag, mellem kl. 08.00 og kl. 21.00. Personlig henvendelse må ikke ske, hvis skyldneren har frabedt sig dette.

Stk. 2. Varsel om personlig henvendelse kan først afsendes, når den i § 10, stk. 3, nævnte frist er udløbet. I varselsskrivelsen skal angives, hvilken dag, den personlige henvendelse vil finde sted, og der kan endvidere angives en eller to alternative dage. I varselsskrivelsen skal anføres, at skyldneren kan frabede sig personlig henvendelse, og autorisationsindehaverens telefonnummer og adresse skal fremgå af varselsskrivelsen.

Stk. 3. Er skyldneren en fysisk person, må uanmodet personlig henvendelse, jf. stk. 1, kun ske på den pågældendes bopæl. Driver den pågældende skyldner egen erhvervsvirksomhed, kan sådan henvendelse dog tillige ske på virksomhedens adresse.

Stk. 4. Den, der foretager personlig henvendelse til skyldneren, skal over for denne straks legitimere sig ved et legitimationskort, som udstedes af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil.

Tilbagetagelsesforretninger.

§ 13. Ved tilbagetagelse af løsøre skal autorisationsindehaveren indhente skyldnerens skriftlige samtykke til tilbagetagelsen. Skyldneren skal senest samtidig med tilbagetageisen have udleveret en genpart af det skriftlige samtykke.

Behandlingen af inddrevne pengebeløb.

§ **14.** Inddrevne pengebeløb skal holdes adskilt fra autorisationsindehaverens egne midler.

§ 15. Inddrevne pengebeløb skal straks indsættes på en konto i et pengeinstitut. Pengebeløb, der er indsat på en konto i et pengeinstitut, skal uden ugrundet ophold udbetales til fordringshaveren, medmindre andet er aftalt med denne.

Stk. 2. Rente af indsatte pengebeløb tilfalder fordringshaverne, jf. dog § 21, stk. 2.

§ 16. Autorisationsindehaveren skal til enhver tid kunne oplyse fordringshaveren om størrelsen af pengebeløb, som er inddrevet for denne, herunder om størrelsen af beløb, som er indsat på en konto i et pengeinstitut. Fordringshaveren skal på begæring have skriftlig oplysning herom.

Honoraraftaler.

§ **17.** En aftale mellem fordringshaver og autorisationsindehaver vedrørende autorisationsindehaverens honorar for inddrivelse skal være skriftlig og angive beregningsmetoden. I modsat fald, samt hvis der ikke er indgået en honoraraftale, kan autorisationsindehaveren ikke kræve honorar for inkassovirksomheden.

Annoncering m.v.

§ 18. Autorisationsindehaveren må ikke ved bekendtgørelse, skiltning, udsendelse af skrivelser, adresseangivelser i vejviser eller telefonbog, opslag i forretningslokaler eller på nogen anden måde:

1) anvende betegnelser som "retshjælp", "retskonsulent", "juridisk kontor" eller lignende betegnelser, eller
2) give almenheden eller autorisationsindehaveren ubekendte personer meddelelse om, at der i forbindelse med den pågældendes inkassovirksomhed ydes juridisk rådgivning eller anden retshjælp.

Tavshedspligt.

§ **19.** Straffelovens § 152 b finder tilsvarende anvendelse på den, der har fået autorisation efter denne lov, og straffelovens § 152 c finder tilsvarende anvendelse på personale, der er godkendt efter reglerne i denne lovs § 8.

Kapitel 5.

Kompetenceregler og bemyndigelsesbestemmelser.

§ **20.** Autorisation til at udøve inkassovirksomhed samt godkendelse af personale efter § 8 meddeles af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil.

Stk. *2.* Justitsministeren fastsætter bestemmelser om udformningen og indholdet af ansøgninger om autorisation og om godkendelse af ansatte.

§ 21. Det skal fastsættes som vilkår for en autorisation, at autorisationsindehaveren på begæring dokumenterer, at den i § 4, stk. 2, nævnte sikkerhedsstillelse er i kraft. Der kan i autorisationen endvidere fastsættes vilkår om inkassovirksomhedens udøvelse.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om behandlingen af inddrevne midler, herunder om førelse af kundekonti og beregning af rente til fordringshavere. Justitsministeriet kan endvidere fastsætte nærmere regler om regnskabsaflæggelse og

revision m.v.

Kapitel 6.

Tilbagekaldelse og bortfald af autorisation m.v.

§ 22. En autorisation og en godkendelse af ansættelse kan tilbagekaldes, hvis autorisationsindehaveren eller den ansatte gør sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af vilkår for autorisationen eller godkendelsen eller af bestemmelser i loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven. Det samme gælder, hvis der er særlig grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve hvervet på forsvarlig måde, eller hvis betingelserne i § 5, stk. 1, nr. 8, § 6, stk. 1, jf. § 5, stk. 1, nr. 8, § 6, stk. 3, jf. § 5, stk. 1, nr. 8, eller § 6, stk. 4, jf. § 5, stk. 1, nr. 8, for meddelelse af autorisation eller betingelsen i § 8, stk. 2, nr. 2, for godkendelse ikke længere er opfyldt.

Stk. 2. En autorisation kan endvidere tilbagekaldes, hvis betingelserne i § 5, stk. 1, nr. 7, eller § 6, stk. 1, jf. § 5, stk. 1, nr. 7, for meddelelse af autorisation ikke længere er opfyldt. Ved betydelig offentlig gæld forstås i denne sammenhæng beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. og derover. En autorisation skal tilbagekaldes, såfremt autorisationsindehaveren ikke opfylder det i § 21, stk. 1,1. pkt., nævnte vilkår om sikkerhedsstillelse.

Stk 3. En tilbagekaldelse efter stk. 1 og 2 kan ske for et tidsrum af 1 til 5 år eller indtil videre.

§ 23. En autorisation bortfalder, hvis autorisationsindehaveren dør eller ophører med at opfylde en eller flere af betingelserne i § 5, stk. 1, nr. 1-2, 5 og 6, § 6, stk. 1, jf. § 5, stk. 1, nr. 1-2, 5 og 6, eller § 6, stk. 3, jf. § 5, stk. 1-2, 5 og 6.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan en autorisationsindehavers dødsbo eller ægtefælle, der sidder i uskiftet bo, en autorisationsindehaver, der har anmeldt betalingsstandsning, autorisationsindehaverens konkursbo eller en værge for en autorisationsindehaver, der er under værgemål efter værgemålslovens § 5, under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7 fortsætte inkassovirksomheden uden autorisation med henblik på afvikling eller afhændelse, såfremt fortsættelsen af inkassovirksomheden inden 4 uger efter dødsfaldet, anmeldelse af betalingsstandsningen, konkursdekretets afsigelse eller værgemålets iværksættelse, anmeldes til den myndighed, der har meddelt autorisationen. Myndigheden fastsætter en frist for afviklingen m.v., som kun i særlige tilfælde kan forlænges ud over 6 måneder fra den begivenhed, som medførte autorisationens bortfald.

§ 24. Dokumenter og legitimationskort vedrørende en autorisation eller godken-

delse, der tilbagekaldes, bortfalder eller ikke fornys, skal inden 4 uger tilbageleveres til den myndighed, der har udstedt den pågældende autorisation eller godkendelse, medmindre tilbagekaldelsen eller afgørelsen om, at autorisationen ikke fornys, med opsættende virkning er indbragt for domstolene.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte frist regnes fra datoen for afgørelsen om tilbagekaldelse eller om, at autorisationen ikke fornys, eller fra den begivenhed, som har medført autorisationens bortfald. Fortsættes inkassovirksomhed i medfør af § 23, stk. 2, regnes fristen dog først fra udløbet af den i § 23, stk. 2, 2. pkt., nævnte frist.

§ 25. En afgørelse om tilbagekaldelse i medfør af § 22, stk. 1 og 2, skal indeholde oplysning om adgangen til at begære domstolsprøvelse, jf. §§ 26 og 27, og om fristen herfor.

§ 26. En tilbagekaldelse i medfør af § 22, stk. 1, kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for den myndighed, der har meddelt tilbagekaldelsen, inden 4 uger efter, at afgørelse om tilbagekaldelse er meddelt den pågældende. Sagen indbringes herefter af myndigheden for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 81, uden medvirken af domsmænd.

Stk. 2. Anmodning efter stk. 1 har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve virksomheden. Hvis tilbagekaldelsen findes lovlig ved dommen, kan det i denne bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 27. Den, hvis autorisation er tilbagekaldt i medfør af § 22, stk. 2, kan forlange tilbagekaldelsen indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for den myndighed, der har meddelt tilbagekaldelsen, inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Sagen indbringes af myndigheden for retten i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 2. Anmodning efter stk. 1 har ikke opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling kan fortsætte inkassovirksomheden. Ankes en dom, hvorved en tilbagekaldelse ikke findes lovlig, kan den ret, der har afsagt dommen, eller den ret, hvortil sagen er indbragt, bestemme, at den pågældende ikke må udøve inkassovirksomhed under ankesagen.

§ 28. En tilbagekaldelse af en autorisation eller godkendelse i medfør af § 22 kan til enhver tid efter ansøgning ophæves. Ansøgning herom kan dog ikke indgives tidligere end 1 år efter, at ophævelse senest ved endelig afgørelse er nægtet. Ansøgeren kan forlange en nægtelse af ophævelse indbragt for domstolene, såfremt der er forløbet mindst 2 år efter, at ophævelse senest er nægtet ved dom. § 25, § 26, stk. 1, 2. og 3. pkt., og § 27, stk. 1, 2. og 3. pkt., gælder tilsvarende.

Kapitel 7.

Tilsyn.

§ 29. Politiet har til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation adgang til lokaler, hvorfra autorisationsindehaveren driver inkassovirksomhed, og de herværende forretningsoplysninger for at føre det nødvendige tilsyn med autorisationsindehaverens virksomhed.

Kapitel 8.

Straf- og ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ **30.** Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde eller hæfte den, der overtræder § 3, § 6, stk. 2, 1. pkt., § 6, stk. 3, 2. pkt., § 8, stk. 1, eller § 24, eller gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af § 10, §§ 12-14, § 15, stk. 1, 1. pkt., og § 16.

Stk. 2. I forskrifter fastsat i medfør af § 21 kan der fastsættes straf i form af bøde og hæfte for overtrædelse af forskrifterne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 31. Loven træder i kraft den (...) og har virkning for inkassovirksomhed, der udøves efter lovens ikrafttræden. For den, som ved lovens ikrafttræden udøver inkassovirksomhed, træder bestemmelserne i lovens §§ 3 og 8 om autorisation og godkendelse først i kraft den (...).

Stk. 2. I lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 565 af 28. juni 1986, som ændret ved lov nr. 453 af 30. juni 1993, foretages følgende ændringer:

1) I lovens titel udgår ordene: "inkasso og"

2) § 1, stk. 1, nr. 2, ophæves.

Stk. 3. I bogføringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 60 af 19. februar 1986, som senest ændret ved lov nr. 851 af 23. december 1993, foretages følgende ændring:

1) I § 1, stk. 1, litra C, indsættes som nyt nr.: "38. inkassovirksomhed".

§ 32. (Færøerne og Grønland).

KAPITEL 8. BEMÆRKNINGER TIL LOVUDKASTET.

TIL KAPITEL 1.

Kapitlet, som omfatter lovudkastets §§ 1 og 2, indeholder regler om lovens anvendelsesområde og en definition af "inkassovirksomhed".

Til § 1.

Bestemmelsen angiver lovens anvendelsesområde. Loven omfatter "inkassovirksomhed". Om den nærmere forståelse af dette begreb henvises til det anførte under § 2.

Til stk. 1.

Loven gælder for privates udøvelse af inkassovirksomhed. Således er enhver fysisk eller juridisk person, der udøver inkassovirksomhed, og som ikke er en del af den offentlige forvaltning, omfattet af loven. Det gælder, uanset om der inddrives fordringer for privatpersoner, private erhvervsvirksomheder eller offentlige myndigheder.

Offentlige myndigheders inddrivelse af fordringer er ikke omfattet af loven. Det gælder både en myndigheds inddrivelse af egne fordringer og inddrivelse af fordringer for andre, f.eks. kommunernes inddrivelse af hustrubidrag og Hypotekbankens inddrivelse af fordringer for andre offentlige myndigheder.

Til stk. 2.

Bestemmelsen medfører, at alene de "materielle" bestemmelser i lovens §§ 9-13 gælder for den inddrivelse, som finder sted som led i selvstændig advokatvirksomhed.

Der stilles således ikke krav om, at advokater skal have en særlig autorisation efter denne lov.

Undtagelsesbestemmelsen omfatter ikke advokater, der udfører inkassovirksomhed som ansat i andre erhvervsvirksomheder, foreninger o. lign.

Til stk. 3.

Bestemmelsen undtager beskikkede auktionslederes inddrivelse af købesum og omkostninger hos auktionskøbere, jf. § 4, stk. 2, i lov om offentlig auktion ved auktionsledere.

Antager en auktionsleder et inkassobureau til at inddrive auktionskøbesummen, vil bureauets inddrivelse være omfattet af loven.

Til § 2.

Bestemmelsen definerer "inkassovirksomhed". Afgørende er, at der erhvervsmæssigt inddrives fordringer for andre, eller købes forfaldne fordringer med henblik på erhvervsmæssig inddrivelse på egne vegne.

Ved erhvervsmæssig inddrivelse (for andre) forstås, at inddrivelsen udøves mod vederlag, herunder i form af tjenesteydelser o.lign., eller økonomisk bidrag i en eller anden form, herunder ved kontingenter, medlemsbidrag o.lign. Det forudsættes således, at såfremt en interesseorganisation påtager sig at inddrive fordringer for medlemmerne, vil inddrivelsen være omfattet af loven, uanset at organisationen ikke beregner sig andet vederlag end det almindelige medlemsbidrag. Det er ikke fundet nødvendigt at anføre dette udtrykkeligt i lovteksten.

Der er ikke noget krav om, at inddrivelsen skal udøves som hovederhverv. Inddrivelsen må dog have en vis varig karakter for at kunne anses for erhvervsmæssig. En vis forretningsmæssig organisering, f.eks. udformning af procedurer for inddrivelsen, herunder udarbejdelse af standardrykkerskrivelser, vil tale for, at inddrivelsen må anses for erhvervsmæssig.

Loven gælder ikke for lejlighedsvis og tilfældig inddrivelse af fordringer for andre. Som eksempel på sådan inddrivelse kan nævnes tilfælde, hvor en erstatningstilkendt skadelidt virksomhed eller privatperson ved forfølgelse af eget krav tillige medtager andre skadelidtes krav, som er opstået i forbindelse med samme skadevoldende handling, f.eks. hærværk. Ligeledes er et privatskiftet dødsbos inddrivelse af afdødes fordringer ikke omfattet.

Om forståelsen af "erhvervsmæssig" kan i øvrigt henvises til afgørelsen i U 1995.221 0, der vedrører det lignende udtryk "erhvervsmæssig vagtvirksomhed" i lov om vagtvirksomhed § 1. 1 sagen var en person tiltalt for - uden autorisation - at have holdt vagt to nætter på en festplads. Timebetalingen var 1.500 kr., og vagttje-

nesten blev udført med hund. Den pågældende havde tidligere 3 gange i løbet af 3 år udøvet lignende virksomhed. Landsretten frifandt den tiltalte med den begrundelse, at hans virksomhed ikke fandtes at have et sådant omfang og have været af en sådan regelmæssighed, at den kunne karakteriseres som erhvervsmæssig.

Inkassovirksomhed omfatter efter bestemmelsen ethvert led i forbindelse med erhvervsmæssig inddrivelse. Det er således uden betydning, om den, der udsender rykkerskrivelser o.lign., samtidig er den, der forestår eventuelle personlige henvendelser eller tilbagetagelsesforretninger. Hvis f.eks. et kreditoplysningsbureau på vegne af dets abonnenter regelmæssigt udsender forslag til frivillige forlig til skyldnerne, må dette - uanset at bureauet ikke i øvrigt beskæftiger sig med inddrivelse, herunder ikke modtager beløb på abonnenternes vegne - anses for at være et led i erhvervsmæssig inddrivelse for andre og dermed omfattet af loven.

Den nævnte afgrænsning til "inddrivelse" medfører desuden, at bistand til vurdering af pengekravs' eksistens og omfang ikke i sig selv er omfattet af loven. Det bemærkes, at inkassobureauer ikke må anvende betegnelser som "retshjælp" o.lign. ved annoncering m.v., jf. lovudkastets § 18.

Bestemmelsen omfatter inddrivelse for andre. Hermed er virksomheders inddrivelse af egne fordringer (egeninkasso) ikke omfattet, medmindre der er tale om erhvervsmæssige opkøb, jf. nedenfor. Grænsen mellem inddrivelse for andre og egeninkasso går ved den selvstændige juridiske enhed. Har et selskab f.eks. en juridisk afdeling, der forestår inddrivelsen, er der tale om egeninkasso. Foretages inddrivelsen af en selvstændig juridisk enhed inden for en koncern, kan det - uanset at der alene inddrives fordringer for de koncernforbundne selskaber - ikke betragtes som egeninkasso.

Loven omfatter inddrivelse af fordringer, herunder inddrivelse af pengekrav og krav på tilbagetagelse af fysiske genstande.

Loven omfatter ud over erhvervsmæssig inddrivelse for andre også privates inddrivelse af fordringer, som er købt efter forfaldstid med henblik på erhvervsmæssig inddrivelse på egne vegne.

Sådan overdragelse kan i praksis finde sted, f.eks. hvor den oprindelige kreditor har opgivet inddrivelse, eller ikke kan eller vil bruge ressourcer herpå.

Der skal være tale om, at inddrivelsen er tænkt som en indtjeningskilde for virksomheden. Ved bedømmelsen heraf kan der lægges vægt på, om pengekravene kursfast-

sættes, evt. som led i en bedømmelse af kravenes beskaffenhed. "Erhvervsmæssig" skal i øvrigt forstås på samme måde som nævnt ovenfor i forbindelse med erhvervsmæssig inddrivelse for andre. Der stilles således ikke krav om, at køb og inddrivelse skal ske som hovederhverv. Køb og inddrivelse af fordringer skal dog have et vist omfang og en vis regelmæssighed for at anses for erhvervsmæssigt.

Hermed gælder loven ikke for lejlighedsvise og tilfældige opkøb af fordringer, f.eks. hvor en erhvervsvirksomhed i et enkeltstående tilfælde som betaling for salg af en løsøregenstand accepterer en forfalden fordring på tredjemand.

TIL KAPITEL 2.

Kapitlet, som omfatter lovudkastets §§ 3-7, indeholder regler om autorisation.

Til § 3.

Bestemmelsen indeholder i stk. 1 lovudkastets centrale krav om, at udøvelse af inkassovirksomhed kræver autorisation. Autorisation skal indhentes, inden inkassovirksomhed påbegyndes.

En autorisation meddeles til den, som enten selv eller ved en fuldmægtig udøver inkassovirksomheden.

Den, der udøver inkassovirksomhed uden autorisation, kan efter udkastet straffes herfor, jf. § 30, stk. 1.

Til § 4.

Bestemmelsen indeholder nogle af betingelserne for, at en autorisation kan meddeles. Betingelserne skal være opfyldt, uanset hvilken form virksomheden drives i. De øvrige krav til ansøgeren afhænger af, om autorisationen skal meddeles til en fysisk person, jf. § 5, eller et selskab m.v., jf. § 6.

Til stk. 1.

Bestemmelsen indeholder almindelige krav til ansøgeren. Denne skal gøre det antageligt, at virksomheden vil blive drevet forsvarligt og i overensstemmelse med god inkassoskik. God inkassoskik skal forstås i overensstemmelse med afgrænsningen i § 9.

Er ansøgeren et selskab m.v., som nævnt i § 6, stk. 1, skal kravene som udgangspunkt være opfyldt af direktøren og samtlige bestyrelsesmedlemmer, jf. § 6, stk. 1. Det kan dog i nogle tilfælde være tilstrækkeligt, at betingelserne opfyldes af en bestyrer, jf. § 6, stk. 3.

Nedenfor nævnes nogle momenter, som der kan lægges vægt på ved bedømmelsen af, om ansøgeren har gjort det antageligt, at den pågældende kan udøve inkassovirksomhed forsvarligt og i overensstemmelse med god inkassoskik.

Der kan lægges vægt på oplysninger om ansøgerens faglige kvalifikationer. Der kan således bl.a. lægges vægt på ansøgerens forudsætninger for at kunne bedømme et kravs retmæssighed samt ansøgerens formodede kendskab til almindelige principper om bogføring og regnskab: Denne viden kan være tilegnet gennem uddannelse eller praktisk erfaring. Kravet om faglige kvalifikationer har et andet og bredere indhold end kravet om erhvervserfaring i § 5, stk. 1, nr. 4. Autorisation kan således efter omstændighederne nægtes, selv om ansøgeren har 3 års erfaring med inddrivelse af fordringer, men omvendt kan der ikke stilles krav om yderligere specifik erhvervserfaring.

Der kan desuden lægges vægt på de foreliggende oplysninger om ansøgerens økonomiske forhold. Det må således bl.a. sandsynliggøres, at virksomheden kan drives på et rimeligt økonomisk grundlag. Har ansøgeren oparbejdet forfalden gæld til det offentlige i forbindelse med erhvervsudøvelse, vil dette kunne tale for, at autorisation nægtes, uanset inden for hvilket erhverv, gælden er opstået. I modsætning hertil er det efter lovudkastets § 5, stk. 1, nr. 7, kun en betingelse for autorisation, at ansøgeren ikke har forfalden gæld til det offentlige i størrelsesordenen 50.000 og derover, når gælden er opstået i forbindelse med virksomhed inden for samme erhverv, jf. også nedenfor under bemærkningerne til denne bestemmelse.

I bedømmelsen kan endvidere indgå oplysninger om ansøgerens tidligere virksomhed, f.eks. om den pågældende tidligere ikke har været i stand til på forsvarlig måde at drive selvstændig virksomhed.

Bestemmelsen tager således navnlig sigte på handlinger, der ikke har medført strafferetlig tiltale; f.eks. kan det være oplyst, at ansøgeren er blevet afskediget fra en stilling på grund af uredelighed, der ikke har medført en straffesag, eller at den pågældende i anden virksomhed har udvist grov adfærd over for kunder.

Herudover kan autorisation efter omstændighederne nægtes, hvis ansøgeren f.eks. tidligere udenretligt har vedtaget et bødeforelæg for overtrædelse af moms- og skattelovgivningen. Bestemmelsen supplerer herved lovudkastets § 5, stk. 1, nr. 8, hvorefter autorisation kan nægtes, hvis ansøgeren er dømt for strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve inkassovirksomhed.

Arbejdsgruppen forudsætter, at i hvert fald oplysninger om overtrædelse af moms- og skattelovgivningen indhentes som led i en fast procedure. Giver ansøgeren ikke samtykke til, at disse oplysninger indhentes, vil det ikke kunne bedømmes, om betingelserne for meddelelse af autorisation er opfyldt, og autorisation må i så fald nægtes.

Autorisation bør dog ikke nægtes, hvis spørgsmålet om lovligheden af en omstridt fremgangsmåde er indbragt for domstolene, f.eks. en afgørelse truffet af skattemyndighederne om overtrædelse af moms- eller skattelovgivningen. Behandlingen af en ansøgning kan efter omstændighederne stilles i bero.

Det bør i øvrigt indgå i vurderingen, om ansøgeren kan forventes at være den reelt ansvarlige for virksomheden. Som eksempel kan henvises til Østre Landsrets dom afsagt den 12. april 1994 vedrørende den tilsvarende betingelse for autorisation i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om vagtvirksomhed, hvorefter ansøgeren skal gøre det antageligt, at den pågældende vil kunne udøve vagtvirksomhed på forsvarlig måde og i overensstemmelse med god skik inden for branchen. I sagen havde samleveren til en person, som tidligere havde været præsident for en rockergruppe og tidligere var straffet for at udøve vagtvirksomhed uden autorisation, søgt om autorisation til at udøve vagtvirksomhed. Rigspolitichefen nægtede at meddele autorisation med den begrundelse, at den pågældende ansøger - som ubestridt besad de fornødne faglige kvalifikationer til at udøve vagtvirksomhed - måtte antages blot at være en "strå-mand" for samleveren og derfor på grund af dennes vandel ikke havde gjort det antageligt, at vagtvirksomheden kunne udøves forsvarligt. Afgørelsen blev tiltrådt af Justitsministeriet og senere stadfæstet af landsretten.

Ansøgeren kan få prøvet en nægtelse af at meddele autorisation. Der henvises til det anførte nedenfor under § 5, stk. 1.

Til stk. 2.

Bestemmelsen medfører, at meddelelse af autorisation er betinget af, at ansøgeren

har stillet sikkerhed for pengekrav af enhver art, som kunderne, skyldnere eller andre måtte få mod bureauet i forbindelse med inkassovirksomheden.

Der kan f.eks. være tale om, at kunden får et erstatningskrav som følge af, at autorisationsindehaveren selv eller en ansat begår underslæb med inddrevne midler, eller at skyldneren eller andre får et erstatningskrav som følge af inkassators ansvarspådragende adfærd, f.eks. tredjemands krav i anledning af, at inkassator hos en skyldner har medtaget en løsøregenstand, som tilhører den pågældende tredjemand.

Justitsministeren fastsætter efter udkastet de nærmere regler for sikkerhedsstillelsen. Som det fremgår ovenfor i kapitel 3, kan der være store forskelle i de enkelte bureauers størrelse og omsætning. Efter arbejdsgruppens opfattelse bør kravene til sikkerhedsstillelse afpasses til disse forskelle, således at mindre inkassobureauer med en beskeden omsætning ikke reelt afskæres fra at virke på markedet.

Arbejdsgruppen forudsætter, at sikkerheden bliver af et omfang, så den dækker den normale risiko for tab i forhold til et inkassobureau med den pågældende omsætning.

Arbejdsgruppen forudsætter endvidere, at kravene til sikkerhedsstillelse udformes på en sådan måde, at der er mulighed for at gøre et krav gældende direkte over for forsikringsselskabet, garantistilleren m.v.

Den krævede sikkerhed skal være stillet, inden autorisation kan meddeles. Til brug for ansøgerens drøftelser med forsikringsselskabet m.v. bør den autorisationsudstedende myndighed udforme en meddelelse om, hvorvidt ansøgeren opfylder lovens øvrige betingelser for at opnå autorisation.

Til § 5.

Tilstk. 1.

Bestemmelsen indeholder betingelser for autorisation i tilfælde, hvor ansøgeren er en fysisk person.

Kravene i stk. 1, nr. 1-3 og 5-8, svarer til de krav, der sædvanligvis stilles i anden lovgivning vedrørende virksomhed, hvortil der kræves autorisation, beskikkelse, bevilling, godkendelse eller lignende.

Herudover stilles der i stk. 1. nr. 4, krav om mindst 3 års praktisk erfaring med inddrivelse af fordringer. Erfaringen kan være indhentet i f.eks. et inkassobureau, en fogedret eller i forbindelse med advokatvirksomhed. Det må forudsættes, at den pågældende i et ikke ubetydeligt omfang har arbejdet selvstændigt med inkassosager. Således vil det ikke være tilstrækkeligt, at den pågældende alene har udført underordnet kontorarbejde som f.eks. udskrivning af standardskrivelser, pakning af post o.lign.

Ansøgeren må efter stk. 1, nr. 7, ikke have betydelig gæld til det offentlige, dvs. på ca. 50.000 kr. eller mere. En lignende bestemmelse er i de senere år blevet indsat i en lang række love om autorisation, jf. særligt lov nr. 936 af 27. december 1991, hvorved en lignende bestemmelse blev indsat i 19 forskellige love. Af forarbejderne til denne lov fremgår, at det navnlig er gæld i form af skatterestancer og manglende momsbetaling, der kan begrunde nægtelse (FT 91-92, Tillæg A, spalte 1754). Det er dog en betingelse, at gælden er opstået i forbindelse med virksomhed inden for samme erhverv (FT 91-92, anf.st). Bringer en person sig i en situation, hvor en ansøgning om autorisation af denne grund nægtes, skal dette dog ikke forhindre vedkommende i at arbejde inden for faget, blot det sker for en autorisationsindehaver.

Bestemmelsen tilsigter at ramme manglende betalingsvilje, og en person har derfor mulighed for at undgå nægtelse ved at indgå en afdragsaftale med de myndigheder, der har et økonomisk krav mod vedkommende.

Efter stk. 1. nr. 8, må ansøgeren ikke være dømt for strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve inkassovirksomhed, jf. straffelovens § 78, stk. 2. Hvorvidt det pågældende strafbare forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve inkassovirksomhed afhænger først og fremmest af, om det begåede forhold viser en særlig risiko for, at den pågældende ikke vil overholde reglerne for udøvelse af inkassovirksomhed. Der må bl.a. tages hensyn til de omstændigheder, hvorunder forholdet blev begået, forbrydelsens grovhed og udførelsesmåde, gerningsmandens personlige forhold på gerningstidspunktet og nu, om det er førstegangs- eller gentagelseskriminalitet, og hvor lang tid, der er gået siden lovovertrædelsen. Med hensyn til personer, der er dømt for volds- og berigelseskriminalitet, bør der som udgangspunkt ikke meddeles autorisation. Dette bør tillige gælde, når der er tale om domfældelser for overtrædelser af lovgivningen om moms, skatter eller bogføring.

Betingelserne i stk. 1, herunder særligt nr. 7 og 8, medfører, at den autorisationsudstedende myndighed skal indhente oplysninger om ansøgerens forhold fra andre of-

fentlige myndigheder. Giver ansøgeren ikke sit samtykke hertil, vil det ikke kunne bedømmes, om lovens betingelser er opfyldt, og autorisation må i så fald nægtes.

Såfremt nægtelse af autorisation sker efter § 4 eller § 5, stk. 1, nr. 1-7, vil afgørelsen kunne indbringes for domstolene, jf. grundlovens § 63.

Nægtelse af autorisation efter § 5, stk. 1, nr. 8, skal på begæring af ansøgeren indbringes for retten af anklagemyndigheden, jf. straffelovens § 78, stk. 3.

Afgørelser om nægtelse vil i øvrigt være undergivet administrativ rekurs, hvis justitsministeren har delegeret sine beføjelser efter lovudkastets § 20.

Til § 6.

Til stk. 1.

Bestemmelsen indeholder betingelserne for, at autorisation kan meddeles et selskab, en forening m.v. Betingelserne retter sig i første omgang mod direktører og bestyrelsesmedlemmer og svarer til dem, der gælder for enkeltmandsvirksomheder, dog således at alene direktørerne skal opfylde betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 4 (kravet om 3 års praktisk erfaring), mens direktørerne og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne skal opfylde betingelserne i § 5, stk. 1, nr. 1-3 og 5 (betingelser om indfødsret, bopæl, alder og myndighed).

Der stilles ikke krav om, at direktører og bestyrelsesmedlemmer personligt skal have stillet den i § 4, stk. 2, nævnte sikkerhed, idet det efter bestemmelsen er "ansøgeren", dvs. selskabet m.v., der skal have stillet sikkerheden.

Til stk. 2.

Efter bestemmelsen skal et selskab m.v. over for den myndighed, der har meddelt autorisationen, anmelde nye medlemmer af direktionen og bestyrelsen. Den autorisationsudstedende myndighed afgør herefter, om udskiftningen medfører, at autorisationen ikke kan opretholdes. Bestemmelsen medfører ikke en begrænsning i pligten til at anmelde nye medlemmer af direktionen og bestyrelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i medfør af lovgivningen herom.

De oplysninger, som selskabet m.v. selv giver i forbindelse med meddelelsen, kan med fornødent samtykke efter omstændighederne suppleres med oplysninger fra an-

dre offentlige myndigheder. Der vil navnlig kunne være behov for oplysninger om eventuelle restancer med indbetaling af skat og moms og for oplysninger om strafbare forhold. Gives der ikke samtykke til, at den autorisationsudstedende myndighed kan indhente de oplysninger, som er nødvendige for at bedømme, om autorisationen kan opretholdes, må opretholdelse nægtes.

Tilsidesætter selskabet m.v. sin anmeldelsespligt, kan dette straffes, jf. lovudkastets § 30, stk. 1.

En nægtelse af at forny en autorisation er et betydeligt indgreb, og en afgørelse herom kan prøves efter de samme regler som tilbagekaldelse, jf. henvisningen til §§25-28. Et selskab m.v. kan således bl.a. forlange afgørelsen indbragt for domstolene, i visse tilfælde med opsættende virkning. Myndigheden skal oplyse selskabet m.v. om muligheden for prøvelse. Der kan i øvrigt henvises til bemærkningerne til §§ 25-28.

Til stk. 3.

Bestemmelsen omfatter selskaber m.v. som nævnt i stk. 1. Bestemmelsen giver adgang til, at autorisation i visse tilfælde kan meddeles, uden at betingelserne for meddelelse af autorisation er opfyldt af direktører og bestyrelsesmedlemmer som nævnt i stk. 1. Udgør udøvelsen af inkassovirksomhed kun en mindre del af de samlede aktiviteter i selskabet m.v., kan autorisation således meddeles, såfremt den, der står for inkassovirksomheden, opfylder betingelserne i § 4, stk. 1, og § 5. Det er forudsat, at den pågældende bestyrer har den daglige ledelse af inkassovirksomheden. Bestyreren skal således være beføjet til at tilrettelægge og at føre tilsyn med ethvert aspekt af inkassovirksomheden. Der kan i øvrigt henvises til bemærkningerne til §§4, stk. 1, og 5.

Det er fortsat en betingelse, at det er selskabet m.v., som tegner en ansvarsforsikring som nævnt i § 4, stk. 2.

Ved bedømmelsen af, om inkassovirksomhed kun udgør en mindre del af de samlede aktiviteter, må der indhentes omsætningstal og/eller budgetter samt oplysninger om antallet af ansatte i forhold til det samlede antal ansatte i selskabet m.v. Der skal være tale om, at inkassovirksomheden efter en samlet vurdering af disse oplysninger skønnes at ville udgøre under 50 % af de samlede aktiviteter.

Udøvelse af inkassovirksomhed skal udgøre en mindre del af selskabet m.v.'s samlede erhvervsmæssige aktiviteter. Selskabet m.v.'s placering og størrelse i en kon-

cem er således underordnet.

Fratræder en bestyrer sin stilling, skal selskabet m.v. give den myndighed, som har udstedt autorisationen, besked herom, jf. henvisningen til § 6, stk. 2. Myndigheden afgør herefter, om autorisationen kan opretholdes. § 6, stk. 1, kan fortsat anvendes, således at der eventuelt kan meddeles autorisation til selskabet m.v. i overensstemmelse hermed.

Til stk. 4.

Efter bestemmelsen er det endvidere en betingelse for at meddele autorisation til et selskab m.v., at personer med bestemmende indflydelse over selskabet opfylder betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 8. Det betyder, at de pågældende ikke må være dømt for strafbart forhold, der begrunder nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve inkassovirksomhed.

Bestemmelsen omfatter i praksis først og fremmest aktie- og anpartshavere. Er der tale om selvejende institutioner er der i sagens natur ikke personer med bestemmende indflydelse.

Bestemmelsen omfatter personer med bestemmende indflydelse over selskabet. Personer med bestemmende indflydelse over selskabet har samme forbindelse til selskabet som et moderselskab har til et datterselskab, jf. aktieselskabslovens § 2, stk. 2-5. Småaktionærer o.lign. er herefter ikke omfattet. Såfremt f.eks. aktierne i et inkassobureau ejes af et andet (moder)aktieselskab, vil betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 8, skulle opfyldes af de personer, der har bestemmende indflydelse i moderselskabet.

Til § 7.

En autorisation meddeles for højst 5 år ad gangen. Arbejdsgruppen forudsætter, at en autorisation i almindelighed gives for et tidsrum af 5 år. Ved en fornyelse skal det principielt prøves, om betingelserne i §§ 4-6 for meddelelse af autorisation fortsat er opfyldt. Det skal dog bemærkes, at nægtelse af at forny en autorisation må betragtes som et indgreb, der normalt kun bør komme på tale i tilfælde, hvor betingelserne for at tilbagekalde autorisationen er opfyldt.

En nægtelse af at forny en autorisation kan prøves efter reglerne om tilbagekaldelse, jf. henvisningen til §§ 25-28. Om nægtelse kan prøves efter fremgangsmåden i § 26 (prøvelse i strafferetsplejens former) eller i § 27 (prøvelse i den borgerlige retsplejes

former), afhænger af begrundelsen for at nægte fornyelse. Nægtes fornyelse med den begrundelse, at en af betingelserne for tilbagekaldelse i § 22, stk. 1, er til stede, kan nægtelse prøves efter § 26, og nægtes fornyelse med den begrundelse, at en af betingelserne for tilbagekaldelse i § 22, stk. 2, er til stede, kan nægtelse prøves efter §27.

Efter lovudkastets § 12, stk. 4, skal inkassatorer ved personlig henvendelse til en skyldner legitimere sig ved legitimationskort, som er udstedt af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil. Arbejdsgruppen forudsætter, at en autorisations tidsbegrænsning fremgår af disse legitimationskort, f.eks. ved, at udløbsdatoen for gyldigheden er angivet.

TEL KAPITEL 3.

Kapitlet, som omfatter lovudkastets § 8, indeholder krav om godkendelse af ansatte.

Til § 8.

Til stk. 1.

Autorisationsindehaveren skal efter bestemmelsen sørge for, at personer, der ansættes til at deltage i udøvelse af inkassovirksomhed, er godkendt hertil, inden den pågældende begynder at deltage i inkassovirksomheden. Det samme gælder, hvis en allerede ansats arbejdsområde ændres med henblik på deltagelse i inkassovirksomhed, f.eks. hvis en lagermedarbejder flyttes til debitorekspeditionen. Det er det faktiske tidspunkt for, hvornår den pågældende påbegynder deltagelse i inkassovirksomhed, der er afgørende. Inkassobureauer vil således kunne indgå aftaler om ansættelse o.lign., som er betinget af efterfølgende godkendelse, blot den pågældende ikke starter i sin funktion, før godkendelse foreligger.

Der er kun tale om at deltage i udøvelse af inkassovirksomhed, hvis den pågældende skal yde en vis bistand ved inddrivelsen m.v.

Det vil således ikke være ethvert personalemedlem, der skal godkendes. F.eks. kan rengørings- og serveringspersonale ikke antages at "deltage i udøvelse af inkassovirksomhed", og sådanne ansættelsesforhold er dermed undtaget fra godkendelseskravet.

Det er den enkelte ansattes faktiske arbejdsområder, der er afgørende for, om an-

sættelse eller ændring kræver godkendelse. Den pågældendes officielle stillingsbetegnelse er således ikke i sig selv afgørende.

Tilsidesætter autorisationsindehaveren sin pligt efter bestemmelsen, er dette selvstændigt Strafsanktioneret, jf. lovens § 30, stk. 1.

Godkendelse meddeles af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, jf. lovens § 20, stk. 1.

Til stk. 2.

Bestemmelsen angiver betingelserne for at opnå en godkendelse.

Det er en betingelse for godkendelse, at den pågældende er fyldt 18 år, jf. bestemmelsens nr. 1.

Bestemmelsens nr. 2 om strafbare forhold svarer til betingelserne for meddelelse af autorisation i § 5, stk. 1, nr. 8. Der kan henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Bestemmelsens nr. 3 om forsvarlig udøvelse af hvervet minder om betingelserne for meddelelse af autorisation i lovens § 4, stk. 1. Der kan henvises til det anførte til § 4, stk. 1, om, hvilke momenter der kan indgå i vurderingen af risikoen for, at den ansatte ikke vil udøve hvervet på forsvarlig måde. Det skal dog bemærkes, at vurderingen kan afpasses efter den ansattes stilling i virksomheden. Det afgørende er den pågældendes mulighed for gennem den stilling, der er tale om, at have indflydelse på selve udøvelsen af inkassovirksomheden.

Kravene kan derfor lempes for ansatte, som udfører underordnet og mindre selvstændigt arbejde i virksomheden, mens kravene til personer, der skal indtage mere overordnede stillinger, er strengere. F.eks. må der til en person, der skal forestå den daglige ledelse af regnskaberne, stilles visse krav til den pågældendes kendskab til regnskabsregler m.v., men samtidig kan kravene til personens mulighed for at bedømme et kravs retmæssighed lempes.

TIL KAPITEL 4.

Kapitlet, som omfatter lovudkastets §§9-19, indeholder regler om udøvelse af inkassovirksomhed. Dette omfatter først og fremmest en standard om god inkassoskik (§

9). Desuden foreslås særlige regler om henvendelser til skyldneren (§§ 10-12), tilbagetagelsesforretninger (§ 13), behandling af inddrevne midler (§§ 14-16) og krav til honoraraftaler (§ 17). Endvidere er vinkelskriverlovens bestemmelser om annoncering m.v. overført (§ 18), og der foreslås regler om tavshedspligt (§ 19).

Til § 9.

Bestemmelsen indeholder et af lovens centrale begreber, "god inkassoskik". Bestemmelsen har både et selvstændigt indhold og eksemplificeres ved andre af lovens bestemmelser. Er der f.eks. sket en overtrædelse af betingelserne i § 12 for personlig henvendelse til skyldneren eller en overtrædelse af § 14 om behandlingen af inkasserede midler, vil dette tillige være i strid med god inkassoskik.

Bestemmelsen omfatter ikke kun udøvelse af inkassovirksomhed i forhold til skyldneren, men også når virksomheden har virkninger i forhold til skyldnerens familie, arbejdsgiver og omgangskreds. Endvidere er fordringshaveren beskyttet efter bestemmelsen.

Der må ikke må anvendes metoder, som udsætter nogen for urimelig pression, skade eller ulempe. Dette centrale element i "god inkassoskik" står udtrykkeligt i bestemmelsen, men angiver ikke udtømmende, hvad der kan være i strid med god inkassoskik.

Det er selve fremgangsmåden, der skal være i overensstemmelse med god inkassoskik. Udgangspunktet er en objektiv vurdering, men den pågældende skyldners eller fordringshavers konkrete forhold kan dog få indflydelse på bedømmelsen af fremgangsmåden.

F.eks. kan der være grund til at gå lempeligere frem over for en person, der må forventes at være insolvent. Er fordringshaveren en privatperson, kan der være et større behov for vejledning - f.eks. om det rentable i at iværksætte en inkassation - end hvis fordringshaver er en erhvervsvirksomhed.

I forhold til skyldneren er det et ledende synspunkt, at der ikke må tages stærkere virkemidler i brug, når det må antages, at en lempeligere fremgangsmåde vil føre til samme resultat.

Det vil endvidere være i strid med god inkassoskik, hvis inkassator iværksætter inkassoskridt uden overhovedet at vurdere kravets berettigelse. Det skal altid påses, at

der må antages at bestå et skyldforhold, i praksis f.eks. ved at bede om fremlæggelse af kopi af faktura. Ligeledes vil det være i strid med god inkassoskik at forsøge at inddrive krav, som ikke er forfaldne. Hvis inddrivelse indebærer vurderinger af mere komplicerede opgørelser - f.eks. ved tilbagetagelse af genstande solgt med ejendomsforbehold - må der stilles skærpede krav til inkassobureauets vurdering af kravets berettigelse.

Nedenfor nævnes en række eksempler på fremgangsmåder, som vil kunne være i strid med god inkassoskik.

Enhver form for vildledende udtalelser over for skyldneren, herunder om retsregler af betydning for skyldnerens stillingtagen til kravet, vil være i strid med god inkassoskik. Som eksempel kan nævnes henvisninger til tvangsfuldbyrdelsesregler (f.eks. om lønindeholdelse), som ikke kan finde anvendelse i det konkrete tilfælde.

Også trussel om retlige skridt - f.eks. om indgivelse af konkursbegæring - som ikke er aktuelle, vil være i strid med god inkassoskik. Trussel om politianmeldelse vil stride mod bestemmelsen, medmindre der er rimelig formodning for, at der er begået et strafbare forhold. Det vil ikke være i strid med god inkassoskik at angive, at en fordring, som fortsat ikke betales, vil overgå til inddrivelse gennem fogedretten, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Trussel om at give oplysninger om skyldforholdet til arbejdsgiver, omgangskreds eller offentligheden, vil være i strid med god inkassoskik.

Nært beslægtet hermed er anvendelsen af inddrivelsesmidler. der udstiller skyldneren for uvedkommende. Iværksættelse af opsigtsvækkende inkassoskridt kan således være i strid med god inkassoskik. Som eksempler kan nævnes besøg hos skyldneren af uniformerede inkassatorer, parkering af biler mærket med "inkasso" eller firmanavne o.lign., der leder tanken hen på inkasso, uden for skyldnerens bolig eller forretningssted, samt angivelse af "rykker", "sidste varsel" o.lign. uden på kuverter.

En trussel om registrering i kreditoplysningsbureau skal være saglig og korrekt. Kan et forhold efter de gældende regler herom ikke kan danne grundlag for en sådan registrering, vil trussel om indberetning være i strid med god inkassoskik.

Personlig henvendelse til skyldneren må ikke ske på en utilbørlig måde. Inkassatoren må alene give saglige oplysninger om følger af manglende betaling og må ikke optræde truende. Uanmodet henvendelse må ikke ske på tidspunkter, som vil være eg-

net til at lægge et utilbørligt pres på skyldneren. Ovenstående gælder tilsvarende ved telefoniske henvendelser. Uanmodede telefoniske henvendelser skal i øvrigt vurderes med udgangspunkt i reglerne for uanmodet personlig henvendelse. Det vil derfor f.eks. normalt være i strid med god inkassoskik, hvis inkassator uanmodet ringer til skyldneren før kl. 08.00 og efter kl. 21.00.

Kunder må ikke forsynes med materiale, f.eks. specialrykkere, mærkater, stempler o.lign., som kan indgå i kundens eget rykkermateriale på en sådan måde, at fordringshaverens rykkerskrivelser fremstår som afsendt af inkassobureauet.

Bliver en fordring bestridt af skyldneren, vil det være i strid med god inkassoskik at fortsætte inkassationen, medmindre nærmere undersøgelser af indsigelsens berettigelse viser, at der ikke er rimelig tvivl om fordringens eksistens. Undersøgelsens omfang må i øvrigt afhænge af karakteren af indsigelsen. Inkassobureauet kan ikke pålægge skyldneren at bevise, at en fordring ikke eksisterer, men dette skal sammenholdes med, hvor godt kravet er dokumenteret fra fordringshaverens side. Der kan i den forbindelse lægges vægt på skyldnerens vilje og evne til at oplyse sagen, særligt hvis skyldneren efter indsigelsens karakter er den nærmeste hertil. Gør skyldneren f.eks. blot gældende, at denne har betalt, vil det være tilstrækkeligt at anmode om dokumentation herfor, f.eks. ved kvittering for indbetaling via bank eller posthus. Kan skyldneren ikke fremvise sådan dokumentation, vil inkassationen normalt kunne fortsættes. Ved mere komplicerede indsigelser, f.eks. at en vare er defekt, eller at skyldneren har benyttet sig af en adgang til modregning over for fordringshaveren, må inkassator normalt afstå fra at gøre mere ved sagen over for skyldneren. Der kan dog også her lægges vægt på, hvorledes skyldneren har underbygget indsigelsen.

Inkassoskrivelser skal angive afsender, således at skyldneren har mulighed for at komme i kontakt med inkassobureauet. Det skal herunder angives, hvortil skyldneren kan stile eventuelle spørgsmål, indsigelser m.v. Endvidere skal fordringshavers identitet angives, jf. lovens § 10, stk. 2.

Inkassobureauet må ikke medvirke til, at skyldneren afkræves inkassoomkostninger, hvor der ikke er hjemmel til at kræve disse, jf. ovenfor i kapitel 6.9.

Fremsætter inkassator nedsættende eller krankende udtalelser om skyldnerens person, vil dette være i strid med god inkassoskik.

Det vil endvidere være i strid med god inkassoskik, såfremt et inkassobureau inkas-

serer beløb fra en skyldner, som har en verserende sag om gældssanering.

I forholdet til fordringshaveren medfører bestemmelsen, at inkassator inden for lovens rammer skal varetage fordringshaverens interesser.

Dette medfører bl.a. en pligt til vejledning om mulighederne for inddrivelse og om omkostninger ved inkassationen. Vejledningspligtens omfang vil afhænge af, hvilken type fordringshaver der fremsender kravet. Er der tale om en erhvervsvirksomhed, som har erfaring med inddrivelse af pengekrav og anvendelse af inkassobureauer, vil kravene være beskedne. Vejledning bør dog gives, hvis inkassobureauet har særlige erfaringer med den konkrete skyldner, f.eks. viden om, at inddrivelse hos denne skyldner for nylig har måtte opgives på grund af skyldnerens manglende midler. Omvendt vil kravene til vejledning af en privatperson eller mindre erhvervsdrivende, som kun undtagelsesvis benytter sig af inkassobureauer, være større, f.eks. hvis størrelsen af den fordring, som ønskes inddrevet, ikke står mål med de udgifter, som fordringshaveren skal eller må formodes at komme til at afholde i anledning af inkassationen.

Inkassator har desuden en pligt til underretning af fordringshaveren. Underretning om, hvilke fordringer som er inddrevet, kan i vidt omfang ske ved afregning. Fordringshaveren skal desuden underrettes, hvis der viser sig særlige vanskeligheder ved inddrivelsen, som vil medføre, at inkassationen vil blive væsentligt dyrere eller mere tidskrævende end forudset, da aftalen med fordringshaveren blev indgået.

Der må i øvrigt ikke iværksættes for fordringshaveren mere udgiftskrævende inkassoskridt, hvis det må antages, at billigere tiltag vil føre til samme resultat. Der vil dog ikke skulle tages stilling til, om et inkassoskridt er mere eller mindre udgiftskrævende, hvis det er aftalt, at honoraret for inkassationen udgør en forholdsmæssig del af inkasserede beløb eller et fast beløb for hver fordring, hvor inkassation iværksættes.

Det vil være i strid med god inkassoskik, hvis autorisationsindehaveren påtager sig at inddrive en fordring i en situation, hvor hans personlige interesser kan være stridende mod fordringshaverens. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis skyldneren er en forening, og autorisationsindehaveren er bestyrelsesmedlem i foreningen.

Til § 10.

Til stk. 1.

Bestemmelsen medfører, at krav mod skyldneren i første omgang skal fremsættes skriftligt. Der må således ikke iværksættes yderligere inkassoskridt, før der er sendt et påkrav, og en i påkravet angivet frist er udløbet, jf. stk. 3. Stk. 2 og 3 indeholder bestemmelser om indholdet af påkravet.

Til stk. 2.

I påkravsskrivelsen skal tydeligt angives alle oplysninger, som er nødvendige for, at skyldneren kan identificere det fremsatte krav om betaling eller tilbagelevering af en fysisk genstand og bedømme retmæssigheden, herunder opgørelsen af kravet.

Fordringshavers og skyldners navn og adresse skal altid angives. Endvidere skal skrivelsen indeholde præcise oplysninger om det forhold, kravet støttes på, herunder i givet fald på hvilken måde en aftale er misligholdt.

Herudover kan der - afhængigt af, om der er tale om inddrivelse af penge eller fysiske genstande - være forskel på, hvilke typer af oplysninger, som vil være nødvendige for skyldnerens bedømmelse af kravet m.v.

Er der tale om pengekrav, skal kravet specificeres i hovedstol og rente. Kræves der inkassoomkostninger, jf. nærmere herom nedenfor, skal også disse omkostninger nævnes særskilt. Omfatter kravet flere forskellige gældsposter til samme kreditor, skal hvert enkelt forhold behandles for sig. Endvidere skal grundlaget for rentberegningen angives. Der skal således oplyses om anvendte rentesatser, og fra hvilken dato rente er beregnet, bl.a. således at skyldner kan kontrollere, at der ikke opkræves forældede renter. Det anførte gælder for såvel morarente som kreditrente. Beregning af rente er reguleret i renteloven. Ved påløbne renter skal der oplyses om det rentebeløb, som skyldneren skal betale. Oplysninger om eventuel fremtidig rente kan ske ved at angive rentesatsen.

Går kravet ud på tilbagelevering af fysiske genstande, skal skyldneren ud fra oplysningerne i påkravet kunne identificere genstanden. Endvidere skal der redegøres for

om der er tale om, at en lejeperiode er udløbet eller, på hvilken måde og i hvilket omfang skyldneren har misligholdt den bagvedliggende aftale om f.eks. kreditkøb eller leje.

Vedrørende inkassoomkostninger skal der for så vidt angår både pengekrav og krav på fysiske genstande så vidt muligt oplyses om det beløb, som skyldneren kan komme til at betale i omkostninger, herunder oplyses om allerede påløbne omkostninger. Den foreslåede bestemmelse regulerer ikke spørgsmålet om inkassobureauers adgang til at kræve inkassoomkostninger betalt af skyldner uden hjemmel hertil i aftalen mellem skyldner og fordringshaver, jf. nærmere herom ovenfor i kapitel 6.9.

Ud over, at reglerne om udformningen af påkravsskrivelsen skal sikre, at skyldneren får mulighed for at bedømme et krav, vil bestemmelsen også have den funktion, at fordringshaver og inkassator får bedre mulighed for at vurdere, hvad der videre skal foretages i sagen. Hvis f.eks. skyldneren fremsætter indsigelser, der umiddelbart fremstår som berettigede, kan inkassator - inden der iværksættes yderligere omkostningskrævende inkassoskridt - henvise fordringshaveren til at få kravet dokumenteret yderligere eller forsøge at få det fastslået ved dom.

Til stk. 3.

Påkravsskrivelsen skal angive en frist på mindst 8 dage, inden for hvilken skyldneren kan indfri fordringen uden at blive påført yderligere omkostninger. Fremsætter skyldneren indsigelser mod kravet, bør inkassationen i nogle tilfælde stilles i bero med henblik på nærmere undersøgelser, jf. det anførte herom i bemærkningerne til § 9.

Fristen regnes fra afsendelsen af påkravsskrivelsen. Risikoen for forsinkelser i postgangen pålægges således skyldneren. Er der ikke opgivet en adresse, vil det normalt være tilstrækkeligt at afsende påkravsskrivelsen til den adresse, der er angivet i folkeregisteret.

Det rette sted for erlæggelse af den pligtige ydelse vil normalt fremgå af aftalen mellem kreditor og skyldner. Er der tale om lejede genstande, vil det - medmindre andet er aftalt - i almindelighed være lejer, der skal bringe den lejede genstand tilbage til udlejer. I disse tilfælde vil det således ikke være tilstrækkeligt til at overholde fristen, at skyldneren tilkendegiver, at genstanden kan afhentes hos denne.

Til § 11.

Bestemmelsen giver mulighed for at fravige påkravsbestemmelsen i § 10. Der kan således under visse betingelser iværksættes retlige skridt mod skyldneren, uden at f.eks. 8-dages fristen i § 10, stk. 3, overholdes. Fravigelse af § 10 kan ske i det omfang, der ellers vil være en nærliggende risiko for, at fordringen ikke vil kunne inddrives.

Som eksempel på, hvornår § 10 kan fraviges, kan nævnes tilfælde, hvor retlige skridt er nødvendige for at undgå forældelse, hvor konkurs må begæres for ikke at fortabe muligheden for omstødelse, eller hvor arrest må begæres, f.eks. fordi skyldneren er ved at flytte sine aktiver.

Til § 12.

Bestemmelsen indeholder nærmere regler om personlig henvendelse til skyldnere.

"Personlig henvendelse" omfatter enhver form for fysisk kontakt mellem inkassator og skyldneren, typisk at en inkassator møder op på skyldnerens bopæl eller forretningssted. Bestemmelsen suppleres af de krav til henvendelsen, der følger af god inkassoskik. Om disse krav og om telefonisk henvendelse henvises til det anførte herom i bemærkningerne til bestemmelsen i § 9.

Bestemmelsens stk. 1-3 handler alene om uanmodet personlig henvendelse. En henvendelse vil være uanmodet, medmindre skyldneren har fremsat en udtrykkelig anmodning gående ud på, at skyldneren ønsker personlig henvendelse, f.eks. ved telefonisk at aftale et møde med inkassator med henblik på at drøfte en afdragsordning.

Til stk. 1-3.

Efter bestemmelsen i stk. 1 må der ikke uden forudgående anmodning herom fra skyldneren rettes personlig henvendelse til denne på steder, hvortil der ikke er almindelig adgang, medmindre der forinden er givet skyldneren et skriftligt varsel herom, jf. stk. 2.

Bestemmelsen omfatter ikke henvendelser på f.eks. gader, veje og pladser, hvortil der er almindelig adgang. Henvendelser på steder, hvor der er almindelig adgang, vil således ikke være undergivet andre regler, end hvad der følger af generalklausulen om god inkassoskik, f.eks. forbudet mod opsigtsvækkende inddrivelsesskridt, der "udstiller" skyldneren, jf. bemærkningerne til § 9 ovenfor.

Henvendelse må kun ske på hverdage mellem kl. 08.00 og kl. 21.00. Som hverdage anses ikke lørdage, juleaftensdag, nytårsaftensdag og grundlovsdag. Der må således kun rettes henvendelse på ugedagene mandag til fredag. Der må ikke ske henvendelse på helligdage. Denne bestemmelse præciserer, at der ikke må rettes uanmodet henvendelse på tidspunkter, som er egnet til at lægge et utilbørligt pres på skyldneren, jf. det anførte herom i bemærkningerne til § 9.

Personlig henvendelse må ikke ske, hvis skyldneren over for autorisationsindehaveren har frabedt sig dette, heller ikke selv om autorisationsindehaveren har sendt et varsel om personlig henvendelse. Skyldner kan på et hvilket som helst tidspunkt frabede sig henvendelse, og der stilles ikke formkrav hertil. Skyldner kan således f.eks. ringe til inkassobureauet og frabede sig personlig henvendelse efter at have modtaget en påkravsskrivelse.

Bestemmelsen i stk. 2 indeholder kravene til varsling af uanmodet personlig henvendelse.

Varslet skal angive dagen for henvendelsen, idet der kan angives en eller to alternative dage. Et varsel giver kun adgang til uanmodet personlig henvendelse på de dage, som er angivet i varslet. Henvendelse på en af de alternative dag må kun ske, hvis inkassator forgæves har forsøgt at træffe skyldneren på den angivne dag. Træffes skyldneren ikke på nogen af de varslede dage, kan uanmodet personlig henvendelse først ske efter, at der er sendt et nyt varsel med angivelse af dagen for henvendelsen og eventuelle alternative dage.

Varslet skal angive, at skyldneren kan frabede sig personlig henvendelse, og autorisationsindehaverens telefonnummer og adresse skal fremgå af varselsskrivelsen.

Det forudsættes desuden, at varslet på en for skyldneren forståelig måde identificerer den eller de fordringer, der er baggrunden for henvendelsen. Desuden skal varslet gives så betids, at skyldneren har en reel mulighed for at reagere herpå, forinden

den personlige henvendelse finder sted.

Bestemmelsen i stk. 3 præciserer adgangen til at rette henvendelse på steder, hvortil der ikke er almindelig adgang efter bestemmelsen i stk. 1, og vil i praksis være hovedreglen for, hvor varslet henvendelse efter stk. 1 må ske. Bestemmelsen medfører ikke nogen indskrænkning i adgangen til at rette henvendelse på steder, hvortil der er almindelig adgang.

Er skyldneren en fysisk person, må uanmodet henvendelse kun ske på bopælen. Skyldneren må således ikke kontaktes på f.eks. sin arbejdsplads eller uddannelsesinstitution. Dog må der rettes henvendelse på arbejdspladsen, hvis skyldneren driver selvstændig virksomhed.

Til stk. 4.

Bestemmelsen medfører, at inkassator ved enhver personlig henvendelse, uanset om den sker efter anmodning, skal legitimere sig ved brug af et særligt legitimationskort.

Udstedelse af legitimationskort vil efter udkastet henhøre under justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil. Legitimationskortene bør udformes på en sådan måde, at disse tydeligt viser autorisationsindehavers navn og adresse samt eventuelt SE-nummer og inkassators navn og billede, samt hvornår den pågældende autorisation udløber.

Til § 13.

Inkassovirksomhed vil som oftest dreje sig om at inddrive pengekrav. I visse tilfælde vil inkassovirksomhed imidlertid også kunne gå ud på at inddrive fysiske genstande, som befinder sig i skyldnerens varetægt (tilbagetagelsesforretninger).

Inddrivelse af fysiske genstande indebærer en særlig risiko for utilbørlige inkassationsmetoder, og der stilles derfor krav om, at autorisationsindehaveren skal indhente skyldnerens samtykke til tilbagetageisen.

Skyldneren skal give skriftligt samtykke til tilbagetagelsen. En mundtlig aftale eller passivitet fra skyldnerens side er således ikke tilstrækkelig.

Samtykke skal indhentes inden genstanden fjernes fra skyldnerens varetægt. Tilbagetagelse sker oftest ved personlig henvendelse til skyldneren, og der stilles ikke krav om, at det skriftlige samtykke skal indhentes inden inkassator møder op på skyldnerens bopæl.

Skyldneren skal senest samtidig med fjernelsen af genstanden have udleveret en genpart af det skriftlige samtykke.

Overholder autorisationsindehaveren ikke kravet om at indhente samtykke m.v., kan den pågældende straffes herfor, jf. § 30, stk. 1.

Samtykkekravet har kun til formål at begrænse risikoen for, at inkassator optræder utilbørligt, og bestemmelsen har ikke nogen betydning for skyldnerens rettigheder efter anden lovgivning, herunder ikke betydning i det civilretlige forhold til fordringshaver. Det er således bl.a. forudsat, at tilbagetagelsen i øvrigt er lovlig efter reglerne i kreditaftaleloven og retsplejeloven, jf. nærmere om disse regler nedenfor.

Bestemmelsen omfatter tilbagetagelse af løsøregenstande, der er lejede, leasede, lånte eller på anden måde kommet i skyldnerens varetægt. Tilbagetagelse af lejede og leasede løsøregenstande kan f.eks. komme på tale, hvis der misligholdes med betaling af leje- eller leasingafgifter, eller hvis genstanden ikke frivilligt tilbageleveres efter lejetidens udløb.

Bestemmelsen omfatter herunder tilbagetagelse af genstande solgt med ejendomsforbehold. Tilbagetages der løsøregenstande solgt med ejendomsforbehold gælder reglerne herom i kreditaftaleloven. Efter kreditaftalelovens § 36, stk. 2, kan tilbagetagelse ikke ske, hvis genstanden er omfattet af retsplejelovens § 509, stk. 1 (løsøre, der er nødvendigt til opretholdelse af et beskedent hjem for skyldneren og hans husstand), eller § 515, stk. 2 (hjælpemidler, der er nødvendige på grund af legemlige mangler eller sygdom). Det følger af kreditaftalelovens § 48, stk. 2, der vedrører forbrugerkøb, at har en kreditgiver og en forbruger udenretligt aftalt, at kreditgiveren i anledning af forbrugerens misligholdelse får det solgte tilbageleveret uden fogedrettens medvirken, kan kreditgiveren ikke påberåbe sig nogen aftale med forbrugeren, hvorefter der påhviler denne yderligere forpligtelser over for kreditgiveren i anledning af købet. Af kreditaftalelovens § 43 fremgår, at forbrugeren i 14 dage efter fogedrettens tilbagetagelse kan få genstanden tilbage ved at betale det skyldige

beløb, medmindre forbrugeren under forretningen giver afkald på denne indløsningsret. Denne regel må formentlig gælde tilsvarende ved tilbagetagelse uden om fogedretten.

Bestemmelsen omfatter også tilbagetagelse af løsøregenstande, der er solgt på kredit uden ejendomsforbehold. I disse tilfælde indeholder kreditaftalelovens § 30 en speciel regel om, at fogedretten kan henvise en kreditor i et forbrugerkøb til at tilbagetage genstanden i stedet for at få udlæg for fordringen, og kreditaftaleloven forbyder i øvrigt ikke, at der eventuelt foregår tilbagetagelse af sådanne genstande uden fogedrettens medvirken. Tilbagetagelse kan dog heller ikke i disse tilfælde ske, hvis genstanden er omfattet af ovennævnte regler i retsplejelovens § 509, stk. 1, og § 515, stk. 2. Kreditaftalelovens § 43 gælder også ved fogedrettens tilbagetagelse af genstande solgt på kredit uden ejendomsforbehold, og reglen må formentlig gælde tilsvarende ved en tilbagetagelse uden om fogedretten, jf. ovenfor.

En skyldner kan ikke give afkald på sine rettigheder efter retsplejelovens § 509, stk. 1, og § 515, stk. 2.

Det kan forekomme, at en anden kreditor har gjort udlæg i den genstand, der ønskes tilbagetaget. Det kan rejse nogle særlige spørgsmål om prioriteten mellem udlægget og adgangen til tilbagetagelse. Der kan herom henvises til H. Rothe, Fuldmægtigen 1987, s. 135ff, og J.A. Andersen, Tvangsfuldbyrdelse, 2. udgave, s. 107ff.

Til §§ 14-16.

Bestemmelserne i §§ 14-16 indeholder krav vedrørende inkassobureauers behandling af inddrevne pengebeløb. Bestemmelserne omfatter ikke den inkassovirksomhed, der udøves af selvstændige advokater, jf. § 1, stk. 2, idet der i forvejen gælder et detaljeret regelsæt om advokaters førelse af klientkonti.

Til **§ 14.**

Inddrevne pengebeløb tilhører ikke inkassobureauet. Beløbene skal holdes adskilt fra autorisationsindehaverens egne midler, dvs. både autorisationsindehaverens private midler og midler til brug for inkassovirksomhedens drift.

Der påhviler inkassator en pligt til at individualisere de inddrevne pengebeløb på en

sådan måde, at inddrevne pengebeløb ikke kan gøres til genstand for udlæg foretaget mod inkassobureauet og ikke kan blive omfattet af konkursmassen, såfremt bureauet går konkurs. Dette vil kunne ske ved indsættelse på konto i pengeinstitut i overensstemmelse med § 15. Opbevares pengebeløbene i et (kortere) tidsrum fysisk i inkassobureauet, skal det imidlertid sikres, at der ikke kan opstå tvivl om, hvem beløbene tilhører.

Til § 15.

Til stk. 1.

Inddrevne pengebeløb skal straks indsættes på en konto i et pengeinstitut. Dette vil i almindelighed sige samme dag eller senest bankdagen efter, at beløbet er inddrevet.

Der skal oprettes en konto, hvor der kun indestar pengebeløb, som er inddrevet på vegne af fordringshavere. Der stilles ikke krav om, at der skal oprettes en særskilt konto for hver enkelt fordringshaver. Justitsministeren kan efter lovens § 21, stk. 2, fastsætte nærmere regler om førelse af kundekonti.

Inddrevne pengebeløb skal som udgangspunkt uden ugrundet ophold, dvs. så snart som praktisk muligt, udbetales til fordringshaver. Dette skal ske, medmindre andet er aftalt med fordringshaveren, f.eks. ved aftale om måneds- eller kvartalsvis afregning.

Er inddrevne pengebeløb i strid med en aftale med fordringshaveren ikke udbetalt til denne, kan fordringshaveren kræve rente af autorisationsindehaveren i overensstemmelse med rentelovens bestemmelser herom.

Til stk. 2.

Som konsekvens af, at inddrevne pengebeløb tilhører fordringshaveren, skal også rente, som påløber i forbindelse med, at beløbene er indsat i et pengeinstitut, som udgangspunkt tilfalde denne.

Efter lovudkastets § 21, stk. 1, kan justitsministeren dog fastsætte nærmere regler om beregning af rente til fordringshavere, f.eks. at rente af mindre beløb eller rente af beløb, som ikke indestar på konto i mere end f.eks. 14 dage, ikke tilfalder

fordringshaveren.

Til § 16.

Inkassobureauet pålægges her en bogføringspligt, således at man til enhver tid skal være i stand til at oplyse om en fordringshavers indestående på konti og tilgodehavende hos bureauet. Fordringshaveren skal på begæring have disse oplysninger skriftligt.

Til § 17.

Det foreslås, at autorisationsindehaveren skal indgå honoraraftaler skriftligt samt angive den metode, der er anvendt ved beregningen af honoraret.

Bestemmelsen indeholder en civilretlig sanktion, hvorefter fordringshaveren ikke er forpligtet til at betale honorar for inkassobureauets bistand ved inddrivelsen, hvis der ikke er indgået en skriftlig aftale herom med angivelse af beregningsmetoden. Kan der ikke angives et præcist beløb for honorarets størrelse, f.eks. fordi der er tale om en aftale om "no cure - no pay", skal aftalen alene angive beregningsmetoden for honoraret, f.eks. som en nærmere angivet procentdel af inddrevne beløb.

Der stilles ikke i øvrigt særlige formkrav til honoraraftaler.

Ligeledes foreslås der ingen regulering af honorarets størrelse. Dette spørgsmål er herefter undergivet aftaleretten og den fri konkurrence.

Til § 18.

Det foreslås at overføre vinkelskriverlovens bestemmelser om forbud mod annoncering med ydelse af "retshjælp" eller lignende til inkassoloven. Vinkelskriverlovens bestemmelser om inkassobureauer foreslås i øvrigt ophævet, jf. lovudkastets § 31, stk. 2. Arbejdsgruppen har fundet det rigtigst, at de få regler i vinkelskriverloven, der fortsat skal gælde for inkassobureauer, overføres til den foreslåede generelle lov om udøvelse af inkassovirksomhed.

Til § 19.

Efter bestemmelsen gælder reglerne om tavshedspligt i straffelovens § § 152 b og c for autorisationsindehaveren og godkendt personale. Der kan i øvrigt henvises til de almindelige bemærkninger i kapitel 6.12.

TEL KAPITEL 5.

Kapitlet, som omfatter lovudkastets §§ 20 og 21, indeholder kompetenceregler og bemyndigelsesbestemmelser.

Til § 20.

Til stk. 1.

Efter bestemmelsen meddeles autorisation til inkassovirksomhed og godkendelse af ansættelse af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil.

Arbejdsgruppen finder det væsentligt, at der i forbindelse med lovens administration opbygges en ensartet praksis, herunder vedrørende lovudkastets § 4 om betingelserne for meddelelse af autorisation og § 9 om god inkassoskik.

Herudover forudsætter arbejdsgruppen, at den administrative behandling af ansøgninger om godkendelse af personale normalt kan ske hurtigt.

Til stk. 2.

Bestemmelsen giver justitsministeren adgang til at fastsætte regler om udformningen af ansøgninger om autorisation og godkendelse. Arbejdsgruppen forudsætter, at der for at lette administrationen fastsættes regler for ansøgninger om autorisation og godkendelse, der kan træde i kraft samtidig med loven.

Det vil efter arbejdsgruppens opfattelse kunne lette ansøgningsproceduren betydeligt for ansøgeren og den udstedende myndighed, hvis der udarbejdes ansøgningsformularer, som angiver de spørgsmål, der skal besvares ved en ansøgning. Desuden vil det lette behandlingen af ansøgninger, hvis der anvendes en fortrykt samtykkeerklæring til brug for myndighedernes indhentelse af oplysninger fra andre myndigheder.

Til § 21.

Til stk. 1.

Bestemmelsen giver den autorisationsudstedende myndighed adgang til at fastsætte nærmere vilkår for en autorisation.

Arbejdsgruppen finder, at det i en autorisation bør fastsættes som vilkår, at indehaveren dokumenterer, at sikkerhedsstillelsen, jf. § 4, stk. 2, holdes i kraft. Arbejdsgruppen forudsætter i den forbindelse, at det med jævne mellemrum kontrolleres, at autorisationsindehaveren holder sikkerhedsstillelsen i kraft.

Endvidere kan der i autorisationen fastsættes nærmere vilkår for inkassovirksomhedens udøvelse. Der vil f.eks. kunne fastsættes vilkår om fast forretningssted. Der vil også kunne fastsættes vilkår vedrørende forhold, der samtidig er reguleret i medfør af den generelle bestemmelse i stk. 2. Det forudsættes, at autorisationerne i vidt omfang vil blive meddelt på standardiserede vilkår.

Overtrædelse af vilkår kan medføre autorisationens tilbagekaldelse, jf. § 22, stk. 1.

Til stk. 2.

Bestemmelsen angiver, at justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, fastsætter nærmere regler om behandling af inddrevne midler. Arbejdsgruppen forudsætter, at der fastsættes regler om behandling af inddrevne midler, som kan træde i kraft samtidig med loven.

Der bør efter arbejdsgruppens opfattelse fastsættes regler, der ligner reglerne for advokaters førelse af klientkonti, jf. bilag 2 i bekendtgørelse nr. 882 af 20. november 1995, som er medtaget som bilag 3 til denne betænkning. Disse regler går bl.a. ud på, at rente af mindre beløb eller rente af beløb, som ikke indestar i pengeinstitut i mere end 14 dage, ikke tilfalder fordringshaveren.

Efter bestemmelsen kan der endvidere fastsættes bestemmelser om inkassobureauers regnskabsføring m.v. Der kan f.eks. fastsættes regler om aflæggelse af årsregnskab og om udformningen af regnskabet. Der kan endvidere fastsættes regler om, at regnskaber skal undergives revision.

TIL KAPITEL 6.

Kapitlet, som omfatter lovudkastets §§ 22-28, indeholder regler om tilbagekaldelse af autorisation, tilbagekaldelse af godkendelse af ansatte og bortfald af autorisation (§§ 22-24), og regler om domstolsprøvelse af tilbagekaldelse m.v. (§§ 25-28). Bestemmelserne er i det væsentlige affattet i overensstemmelse med tilsvarende regler i anden næringsretlig lovgivning, jf. f.eks. lov om vagtvirksomhed §§ 14-17 og lov om handel med brugte genstande samt pantelånervirksomhed (marskandiserloven) §§ 6-9. Bortset fra bestemmelsen i § 22, stk. 1, findes der desuden lignende regler i f.eks. næringslovens §§ 7-8, restaurationslovens § 7 og lov om statsautoriserede revisorer §§ 5 og 5 a.

Til §§ 22-24.

Lovens § 22 indeholder betingelserne for tilbagekaldelse i tilfælde af, at autorisationsindehaveren eller den ansatte tilsidesætter sine pligter efter loven m.v.

En autorisation og en godkendelse kan efter § 22. stk. 1. tilbagekaldes. såfremt autorisationsindehaveren eller den ansatte har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af vilkår for autorisationen eller godkendelsen eller af bestemmelser i loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven.

En autorisation og godkendelse kan endvidere tilbagekaldes, hvis der er særlig grund til at antage, at den pågældende ikke længere vil udøve hvervet på forsvarlig måde, eller hvis der foreligger lovovertrædelser, der ville have medført, at autorisationen/godkendelsen ikke var blevet givet, jf. § 5, stk. 1, nr. 8, og § 8, stk. 2, nr. 2.

Har autorisationsindehaveren ansat personer uden at sørge for godkendelse efter § 8, vil det tale for, at autorisation skal tilbagekaldes.

Efter § 22. stk. 2. kan der ske tilbagekaldelse, hvis autorisationsindehaveren får gæld til det offentlige i størrelsesordenen 100.000 kr. og derover.

En autorisation skal endvidere tilbagekaldes, hvis autorisationsindehaveren ikke holder sikkerhedsstillelsen, jf. § 4, stk. 2, i kraft.

Særligt vedrørende bestemmelsen om gæld til det offentlige i § 22, stk. 2, skal det

understreges, at bestemmelsen som i den øvrige næringsretlige lovgivning primært er indsat som led i bestræbelserne på at mindske restancerne til det offentlige. Forinden en autorisation tilbagekaldes, skal der derfor foretages en vurdering af omstændighederne omkring restancens opståen og forløb, herunder i hvilket omfang autorisationsindehaveren har vist vilje til at få gælden nedbragt. Det er forudsat, at myndigheden forinden en eventuel tilbagekaldelse giver autorisationsindehaveren et varsel herom, således at denne har mulighed for at indfri restancen inden for en rimelig frist.

De ovennævnte regler om tilbagekaldelse suppleres af straffelovens § 79, stk. 1,1. pkt, hvorefter en autorisation og en godkendelse ved dom for strafbart forhold kan frakendes, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Arbejdsgruppen forudsætter, at oplysninger om autorisationsindehaveren og de personer, som er godkendt efter § 8, kontrolleres med jævne mellemrum ved, at den autorisationsudstedende myndighed indhenter oplysninger om strafbare forhold og gæld til det offentlige.

Det følger af § 23. stk. 1. at en autorisation bortfalder, når autorisationsindehaveren dør eller ophører med at opfylde en eller flere af lovens objektive betingelser for autorisation, jf. § 5, stk. 1.

Efter § 23, stk. 2, er der i visse tilfælde mulighed for at afvikle eller afhænde et igangværende inkassobureau uden at have autorisation.

Fristen for at anmelde en sådan afvikling til den autorisationsudstedende myndighed foreslås fastsat til 4 uger. Anmeldelse er en betingelse for, at afvikling uden autorisation, der strækker sig over mere end 4 uger, er lovlig. Fristen regnes fra begivenhedens indtræden, f.eks. anmeldelse af betalingsstandsning eller afsigelse af (endeligt) konkursdekret.

Afvikling, afhændelse og lignende efter § 23, stk. 2, er i øvrigt ikke til hinder for, at autorisationen tilbagekaldes efter § 22, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Bestemmelsen i § 24 fastsætter regler om tilbagelevering af de dokumenter m.v., der knytter sig til en autorisation eller godkendelse, der ikke længere er i kraft. Ud-

gangspunktet er, at disse dokumenter inden 4 uger efter tilbagekaldelse, bortfald eller manglende fornyelse, skal tilbageleveres til den myndighed, der har udstedt den pågældende autorisation eller godkendelse.

Til §§ 25-28.

Bestemmelserne indeholder regler om domstolsprøvelse af tilbagekaldelse af autorisation og godkendelse.

Efter § 26, stk. 1, kan en tilbagekaldelse efter § 22, stk. 1, forlanges indbragt for domstolene af den, afgørelsen vedrører. Sagen skal behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 81 vedrørende strafferetsplejen. Heraf følger først og fremmest, at anklagemyndigheden har bevisbyrden for tilbagekaldelsens berettigelse, uden at den tiltaltes manglende vilje til at oplyse sagen kan få såkaldt processuel skadevirkning.

En tilbagekaldelse efter § 22, stk. 2, kan ligeledes forlanges indbringes for retten, og sagen skal behandles efter reglerne i den borgerlige retspleje, jf. lovens § 27, stk. 1. I modsætning til en tilbagekaldelse efter § 22, stk. 1, skal der således i disse sager som udgangspunkt tages stilling til tilbagekaldelsens berettigelse på grundlag af de oplysninger, som er forelagt af parterne.

Muligheden for retsafgørelse udelukker ikke muligheden for almindelig administrativ rekurs (klage), hvis justitsministeren har delegeret sine beføjelser efter loven. Fristerne i §§ 26-28 skal i disse tilfælde regnes fra datoen for rekursmyndighedens afgørelse.

TIL KAPITEL 7.

Kapitlet, som omfatter lovens § 29, indeholder regler om tilsyn.

Til § 29.

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at politiet uden retskendelse har adgang til lokaler, hvorfra autorisationsindehaveren driver inkassovirksomhed, og de herværende forretningsoplysninger, herunder oplysninger på edb-medium, for at føre det nødvendige tilsyn med autorisationsindehaverens virksomhed.

Bestemmelsen omfatter kun adgang til forretningslokaler og de oplysninger, der findes i forretningslokalerne, og giver således ikke politiet adgang f.eks. til autorisationsindehaverens private bopæl, medmindre autorisationsindehaveren driver inkassovirksomheden fra bopælen.

TIL **KAPITEL** 8.

Kapitlet, som omfatter lovens §§ 30-32, indeholder bestemmelser om straf (§ 30), ikrafttræden (§ 31) og forholdet til Færøerne og Grønland (§ 32).

Til § 30.

Det foreslås, at strafferammen for overtrædelse af loven bliver bøde eller hæfte.

Straf for overtrædelse af lovudkastets bestemmelser om udøvelse af inkassovirksomhed kan pålægges autorisationsindehaveren. For den enkelte ansatte kan der efter omstændighederne blive tale om et medvirkensansvar.

Den, som udøver inkassovirksomhed uden autorisation, kan derfor i givet fald straffes for overtrædelse af lovudkastets bestemmelser om udøvelse af inkassovirksomhed - f.eks. § 12 om uanmodet personlig henvendelse - i sammenstød med kravet om autorisation i § 3, stk. 1.

Bestemmelsen suppleres af bestemmelser i anden lovgivning, herunder bestemmelser i moms- og skattelovgivningen og straffeloven. I denne forbindelse kan nævnes straffelovens § 131 om straf for den, som uden offentlig bemyndigelse udøver en virksomhed, hvortil en sådan kræves, eller vedblivende udøver en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt.

Til §§ 31 og 32.

Bestemmelsen i § 31, stk. 1, angiver lovens ikrafttrædelsesdato. Loven har virkning for inkassovirksomhed, der udøves efter lovens ikraftræden.

Arbejdsgruppen finder, at der bør gives eksisterende inkassobureauer en rimelig frist til at indrette sig på kravene om autorisation og godkendelse. Lovudkastets be-

stemmelser om autorisation og godkendelse bør efter arbejdsgruppens opfattelse for så vidt angår eksisterende inkassobureauer først træde i kraft ét år efter ikrafttrædelsen af lovens øvrige bestemmelser. Eksisterende inkassobureauers ansøgninger om autorisation og godkendelse bør indgives i god tid inden kravet om autorisation træder i kraft.

Bestemmelsen i § 31, stk. 2, ophæver vinkelskriverlovens bestemmelser for så vidt angår inkassovirksomhed.

Bestemmelsen i § 31, stk. 3, medfører, at bogføringslovens regler sættes i kraft for alle inkassobureauer, uanset hvilken juridisk form de er oprettet i.

Bilag 1. Lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed m.v. (vinkelskriverloven).

Lovbekendtgørelse 1986-06-28 nr. 565

om ydelse af **juridisk bistand samt om**
inkasso- og detektivvirksomhed m.v.
som ændret ved L 1993-06-30 nr. 453

§ 1. Denne lov finder anvendelse på enhver, der i erhvervsmæssigt øjemed driver virksomhed:

1) med juridisk rådgivning eller anden juridisk bistand, herunder repræsentation af arvinger og bistand i navnesager.
2) med inddrivelse af fordringer (inkassobureauer),
3) (ophævet),
4) med udforskning af private livsforhold m.v. (detektivbureauer), eller
5) som mellemmand mellem personer, der ønsker at indgå ægteskab (ægteskabsbureauer).

Stk. 2. De i loven givne bestemmelser finder dog ikke anvendelse på:

1) virksomhed som sagfører,
2) auktionslederes inkassationer af auktionskøbesummenr m.v.,
3) bistand, som ydes af statsautoriserede revisorer i spørgsmål, der står i forbindelse med regnskabs- og revisionsforhold,
4) sådan virksomhed, som sædvanlig drives af banker, sparekasser og vekselerere inden for grænserne af almindelig bank- og sparekasse-virksomhed, eller
5) sådan bistand, som sædvanlig ydes af arkitekter, bygmestre, rådgivende ingeniører og landinspektører som et naturligt led i deres almindelige erhvervsvirksomhed.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte, at bestemte aner af virksomheder undtages fra lovens bestemmelser.

§ 2. Det er forbudt de af loven omfattede virksomheder ved bekendtgørelse, skiltning, udsendelse af skrivelser, adresseangivelser i vejviser eller telefonbog, opslag i forretningslokaler eller på nogen anden måde:

1) at anvende betegnelser, der er egnet til at give almenheden eller virksomheden ubekendte personer det indtryk, at virksomheden eller dens udøvere under nogen form har opnået godkendelse af det offentlige eller står under offentligt tilsyn,
2) at anvende betegnelser "retshjælp", "retskonsulent[1]. "juridisk kontor" eller lignende betegnelser,
3) at give almenheden eller virksomheden ubekendte personer meddelelse

om. at virksomheden yder juridisk rådgivning eller anden retshjælp.

Stk. 2. Justitsministeren er bemyndiget til at bestemme, at det i stk. 1 under 3) fastsatte forbud ikke finder anvendelse på meddelelse om ydelse af bistand inden for bestemt afgrænsede områder, hvor særlige forhold gør sig gældende.

§ 2a. Ejendomsformidlere samt disses medarbejdere bortset fra advokater må ikke udfærdige de til tinglysning bestemte dokumenter om overdragelse af fast ejendom.

§ 3. Dersom det på grund af foreliggende oplysninger om en persons økonomiske forhold eller hans borgerlige vandel, særlig i forretningsforhold eller i andre forhold af økonomisk art, må anses for betænkeligt, at han driver eller deltager i virksomhed af den i § 1 omhandlede art, kan adgangen hertil under en politisag frakendes ham for bestandig eller for et i dommen fastsat tidsrum.

Stk. 2. Det samme gælder i tilfælde af gentagen overtrædelse af bestemmelserne i denne lov eller af de i medfør af loven givne pålæg.

§ 4. Politiet kan kræve sig forelagt bestemt angivne oplysninger om driften af virksomhederne samt stille nærmere afgivne krav om bogføring over indtægter og udgifter.

Stk. 2. Politiet har for at kunne påse, at de i loven eller i medfør af denne givne pålæg overholdes, til enhver tid adgang til virksomhedernes forretningslokaler, forretningsbøger og -papirer.

§ 5. Overtrædelse af bestemmelserne i denne lov eller af de i medfør af loven givne pålæg straffes med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 6 måneder. Overtrædelse af bestemmelsen i § 2 a straffes dog alene med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Bøderne tilfalder statskassen. Sagerne behandles som politisager.

§ 6. Denne lov, der ikke gælder Færøerne, træder i stedet for lov nr. 123 af 13. marts 1943 om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso og detektivvirksomheder m.v. som ændret ved lov nr. 60 af 27. februar 1947. De i medfør af nævnte lovs § 6, stk. 2, meddelte dispensationer er indtil videre gyldige.

Stk. 2. § 2 a og § 5, 2. pkt., ophæves den 1. januar 1997.

§ 4 i L 1988 92 er sålydende:

§ 4. Lov nr. 63 af 3. marts 1948 om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed m.v., jf. Lovbekendtgørelse nr. 565 af 28. august 1986, gælder for Færøerne.

3ilag 2. Dansk InkassoBrancheforenings regier om god forretning-skik.

R E G L E R
for
god forretningsskik
for
medlemmer af
Dansk InkassoBrancheforening (DIB)

1.

Medlemmerne forpligter sig til ved avertering, reklamering og henvendelser til eventuelle klienter at overholde de regler, der er fastsat af DIB.

2.

Medlemmerne forpligter sig til at oprette en skriftlig aftale med klienterne.

3.

Medlemmerne skal i forbindelse med oprettelsen af aftalen med klienterne give klienterne en prisliste. De debitor pålignede maximale inkassoomkostninger skal være i overensstemmelse med de af DIB vedtagne satser.

Eventuelle ændringer i satser bør straks meddeles klienterne.

4.

Medlemmernes medarbejdere må ikke udadtil kunne identificeres som inkassomedarbejdere og skal til enhver tid kunne legitimere sig.

Inkassomedarbejderne kan opsøge debitorerne for at få dem til at betale, underskrive frivillige forlig eller indgå aftaler om tilbagelevering af genstande med ejendomsforbehold eller anden

sikkerhed for kreditor.

Henvendelse til private debitorer skal ske i hjemmet og ikke på arbejdspladsen.

Henvendelse må ikke ske for 8 og efter 21.

Inkassomedarbejderne skal optræde sagligt, forklare følgerne af manglende betaling og må ikke optræde truende.

Inkassomedarbejderne skal optræde diskret og må ikke videregive oplysninger, som de modtager på grund af deres arbejde til andre end klienten.

5.

Medlemmet skal fore et regnskab, der opfylder kravene i bogføringsloven samt bekendtgørelse nr. 677 af 1988.11.04.

6.

Medlemmet skal foretage en skarp adskillelse af følgende hovedområder:

Sagsbehandling, kasse og bogholderi, dog kan bestyrelsen meddele dispensation fra den skarpe adskillelse for så vidt angår små firmaer.

Opdelingen skal finde sted på en måde, så de 3 områder internt kan kontrollere hinanden.

Åbning af post skal finde sted, så ingen af medarbejderne fra de 3 områder er implicerede.

Modtagne checks skal straks endosseres med stempel, så de kun kan indsættes på bankkonto.

Der skal dagligt føres kasserapport, hvor hver enkelt indbeta-

ling er fort særskilt.

Det skal af kasserapporten fremgå, om indbetaling har fundet sted via kassen.

7.

Medlemmerne er forpligtigede til at registrere alle modtagne inkassosager med fortløbende numre, samt klientens kontonummer.

Hver klient skal have en særskilt konto og kontoen skal til enhver tid stemme overens med den samlede saldo på klientens sager, bortset fra poster, der ikke vedrørende en bestemt sag.

8.

I bogholderiet skal være en tilsvarskonto, der dag for dag skal reguleres, så der er overensstemmelse mellem tilsvarskontoen og klienternes konti, bortset fra posteringer, som først kan reguleres over klientbankkontoen den efterfølgende arbejdsdag.

9.

Medlemmerne skal føre en fælleskonto, som til enhver tid viser størrelsen af medlemmets samlede tilsvar af betroede penge.

Medlemmet skal oprette en eller flere klientbankkonti og straks på kontoen indsætte alle beløb, som er inkasseret for klienten.

Undtaget herfra er beløb, som umiddelbart efter modtagelsen anvendes til udbetaling for vedkommende berettigedes regning.

10.

På klientbankkontoen må kun hæves:

a. Beløb som udbetales til en klient eller for en klients regning.

b. Belob som medlemmet har tilgode hos en klient i henhold til bogført mellemværende, der berettiger til modregning.

c. Beløb som efter faktura, opgørelse og afstemning overstiger medlemmets tilsvar og som derfor tilhører medlemmet.

Beløb som hæves i henhold til punkt a og b må ikke overstige, hvad der indestar på klientkontoen som tilkommende den pågældende klient.

Salærer må, selvom de er indtjent, ikke hæves på klientbankkontoen uden salæret samtidig bogføres.

11.

Gældsbeviser, frivillige forlig eller lignende, der vedrører klientens tilgodehavender hos debitorer, skal mærkes med tydelig angivelse af, hvilken klient de vedrører og opbevares på betryggende måde.

12.

De under 9 - 11 anførte regler gælder ikke den del af medlemmets inkassovirksomhed der vedrører egne eller et moderselskabs fordringer.

13.

Inden 7 måneder efter udgangen af et medlems regnskabsår skal medlemmet til foreningens sekretariat indsende et årsregnskab, der skal være revideret af en statsautoriseret eller registreret revisor med en revisionspåtegning, som ikke er belastende.

København, 1993.05.18

Bilag 3. Advokatsamfundets vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler.

Bekendtgørelse om godkendelse af ændring af vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler

Efter § 127 i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 905 af 10. november 1992 har Justitsministeriet den 20. november 1995 godkendt en **række ændringer i vedtægt af 27. maj** 1983 om advokaters pligter med hensyn **til behandlingen** af betroede midler, jf. **Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1113 af 15. december** 1992. **Ændringerne, der træder i kraft den 1. januar 1996,** og en **sammenskrivning** af **den samlede vedtægt efter ændringerne er optaget** som **bilag 1** og 2 **til denne bekendtgørelse.**

Justitsministeriet, den 20. november 1995

BJØRN WESTH

/ **Niels Boesen**

Justitsmm..j.nr. 1995-441-0005

JBEK
b/just98859

Bilag

Ændring af vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler

§ 1. I »Vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler«, jf. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 286 af 22. juni 1983 med senere ændringer, jf. bekendtgørelse nr. 1113 af 15. december 1992 foretages følgende ændringer:

1. *§ 1, stk. 1.* affattes således:

»Enhver advokat, jf. dog § 20, som oppebærer penge for trediemands regning, skal foruden de personlige konti, som omfatter de enkelte mellemværender, føre en fælleskonto, som viser størrelsen af advokatens samlede tilsvar af betroede penge.«

2. *§ 2, stk. 1,* affattes således:

»Hvad en advokat efter klinttilsvarskontoens udvisende skal kunne tiisvare trediemand, skal indestå på en særlig som klientkonto betegnet konto i bank, sparekasse eller postgiro.«

3. *§ 3, stk. 1, litra b.* affattes således:

»På en klientkonto må - bortset fra interne overførsler mellem advokatens klientkonti - kun hæves

1. ved checks, som på iøjnefaldende måde er påtrykt ordet »klientkonto«, eller
2. ved edb-overførsel, hvor det på betalingsmodtagers konto fremgår, at beløbet er overført fra en klientkonto, og hvor det af betalingsafsenderens konto fremgår, hvem der her beordret overførslen, og til hvilken konto beløbet er overført.«

4. *§ 3, stk. 2,* affattes således:

»Klientkonti kan oprettes således, at der ikke kan disponeres over dem ved checks, men ved overførsel til en for advokaten oprettet klientkonto, hvortil klientkontochecks er udleveret.«

5. I *§ 3* indsættes som nyt stk. 3:

»Klientkonto må kun oprettes i pengeinstitut, såfremt der i henhold til lov om en indskydergaranti ydes fuld dækning for kontoens indestående i tilfælde af pengeinstituttets konkurs.«

6. I *§ 10, stk. 1,* indsættes som *2. pkt.:*

»For advokatselskaber med forskudt regnskabsår afgives erklæringen pr. datoen for regnskabsårets udløb.«

7. *§ 10, stk. 2, 1. pkt.,* affattes således:

»Hvis advokaten har eller i det forløbne år har haft tilsvar af betroede penge, skal erklæringen være forsynet med oplysninger og attest fra en statsautoriseret eller registreret revisor.«

8. *§ 16 a* bliver § 17, *§ 17* bliver § 18, og *§ 18* bliver § 19.

9. I *§ 18,* der bliver § 19, affattes *stk. 1,* således:

»Reglerne i denne vedtægt finder for et tidsrum af 6 måneder fortsat anvendelse for en advokat, der er udelukket fra at udøve advokatvirksomhed, jf. retsplejelovens §§ 141 og 147 c, stk. 3, eller hvis ret hertil er ophørt i medfør af retsplejelovens §§ 137-139, jf. § 142.«

10. I *§ 18.* der bliver § 19, ophæves *stk. 2.*

11. *§ 18 a* bliver § 20, og *§ 18 b* bliver § 21.

§ 2. Ændringerne i § 1 træder i kraft den I. januar 1996.

Godkendes

Justitsministeriet, den 20. november 1995

BJØRN WESTH

/ Niels Boesen

Bilag 2

Vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler

A. Betroede penge

§ 1

Stk. 1. Enhver advokat, jf. dog § 20, som oppebærer penge for tredjemands regning, skal foruden de personlige konti, som omfatter de enkelte mellemværender, føre en fælleskonto, som viser størrelsen af advokatens samlede tilsvar af betroede penge.

Stk. 2. Såfremt en advokat fra et andet EU-medlemsland udøver sin virksomhed her i landet fra en dansk advokats herværende kontor, anses ethvert beløb, der indgår til kontoret for trediemands regning, som indgået til den danske advokat, medmindre det klart fremgår af omstændighederne, at beløbet er indgået til den pågældende advokat fra et andet EU-medlemsland.

Stk. 3. Fra den fælles klienttilsvarskonto kan enkelte mellemværender udskilles, når disses omfang eller andre særlige forhold gør det ønskeligt. Et sådant mellemværendes konto i advokatens bogholden er da også en kJienttilsvarskonto, og kontoen skal udtrykkelig betegnes som klienttilsvarskonto.

Stk. 4. Klienttilsvarskontoen efter stk. 1 skal omfatte samtlige de beløb, som en advokat som led i advokatvirksomhed oppebærer for trediemands regning. Beløb til opfyldelse af aftaler om køb og salg af fast ejendom, forretning, fly, skibe o.lign. eller beløb i forbindelse med formueforvaltning, herunder administration af fast ejendom, skal dog ikke henregnes til advokatens klienttilsvarskonto, såfremt sådanne beløb indsættes på særlige konti, der oprettes for og i klientens navn. Sådanne konti omfattes af reglerne om nøjagtig registrering, jf. § 8.

§2

Stk. 1. Hvad en advokat efter klienttilsvarskontoens udvisende skal kunne tiisvare trediemand, skal indestå på en særlig som klientkonto betegnet konto i bank, sparekasse eller postgiro.

Stk. 2. En klientkonto oprettes i advokatens navn og er advokatens rådighed undergivet.

Stk. 3. En advokats samlede klienttilsvar kan indestå på flere klientkonti i ét eller flere pengeinstitutter, herunder på konti oprettet til brug for tilsvaret over for en enkelt klient. Sådanne konti oprettes også i advokatens navn, men kan have vedtegning om den pågældende klients navn.

Stk. 4. Der skal dag for dag være overensstemmelse mellem tilsvarskontoen og indestående på klientkonti, bortset fra de i dagens løb forekomne til- og afgange, som advokaten først er i stand til at regulere over klientkonto i vedkommende pengeinstitut den efterfølgende arbejdsdag.

Stk. 5. Advokatrådet kan meddele advokatkontorer med beskedne daglige bevægelser på klienrtilsvarskontoen dispensation fra reglen i stk. 4, såfremt det efter omstændighederne findes ubetænkeligt.

§3

Stk. 1. Klientkonti kan kun oprettes i pengeinstitutter, som ved en af Advokatrådet godkendt erklæring har forpligtet sig til at overholde følgende bestemmelser:

a. Uanset muligt andet mellemværende med advokaten eller nogen af dennes klienter skal pengeinstituttet ikke ved modregning eller på anden måde kunne disponere over noget på en klientkonto indestående beløb, som er fornødent for at dække advokatens tilsvar til trediemand for betroede midler.
b. På en klientkonto må - bortset fra interne overførsler mellem advokatens klientkonti - kun hæves
   1. ved checks, som på iøjnefaldende måde er påtrykt ordet »klientkonto«, eller
   2. ved edb-overførsel, hvor det på betalingsmodtagers konto fremgår, at beløbet er overført fra en klientkonto, og hvor det af betalingsafsenderens konto fremgår, hvem der har beordret overførslen, og til hvilken konto beløbet er overført.
c. Beslutninger truffet af Advokatrådet i medfør af §§ 16 a og 18, stk. 2.

Stk. 2. Klientkonti kan oprettes således, at der ikke kan disponeres over dem ved checks, men ved overførsel til en for advokaten oprettet klientkonto, hvortil klientkontochecks er udleveret.

Stk. 3. Klientkonto må kun oprettes i pengeinstitut, såfremt der i henhold til lov om en indskydergaranti ydes fuld dækning for kontoens

indestående i tilfælde af pengeinstituttets konkurs.

§ 4

Stk. 1. På klientkonto skal uden unødigt ophold indsættes alle indgåede betroede penge, herunder beløb, der indbetales til advokaten til afholdelse af udlæg for klienter eller som forskud på salær.

Stk. 2. Undtaget herfra er beløb, som umiddelbart efter modtagelsen anvendes til udbetaling for vedkommende berettigedes regning.

Stk. 3. Penge, som en advokat oppebærer for et interessentskab, hvori han selv er interessent, skal behandles som betroede penge, jf. stk. 1.

Stk. 4. På klientkonto må alene indsættes beløb, som advokaten har modtaget som led i advokatvirksomhed.

§5

Stk. I. På klientkonto må kun hæves:

a. Beløb, som udbetales til en klient eller for en klients regning.
b. Beløb, som advokaten har til gode hos en klient i henhold til bogført mellemværende, der berettiger til modregning.
c. Beløb, som efter ngtig opgørelse og afstemning overstiger advokatens samlede tilsvar, og som derfor tilhører advokaten.

Stk. 2. Beløb, som hæves i henhold til litra a eller b, må ikke overstige, hvad der indestar på klientkontoen som tilkommende pågældende klient.

Stk. 3. Beløb, som hæves i henhold til litra b eller c, skal indsættes på advokatens konto i pengeinstitut.

Stk. 4. Salærer må, selv om de er indtjent, ikke hæves på klientkontoen, uden at salæret samtidig bogføres.

Stk. 5. På klientkonto må kun hæves på den i § 3, stk. 1, litra b, beskrevne måde.

§6

En advokat skal mindst 1 gang hver måned foretage en afstemning af, om summen af tilsvaret på de enkelte klienters konti stemmer med klienttilsvarskontoen ifølge advokatens bogholderi. Eventuelle uoverensstemmelser skal straks reguleres ved bogføring på klienttilsvarskontoen og tilsvarende indsættelse eller hævning på klientkonto. Bilag vedrørende afstemningerne skal af advokaten opbevares i mindst 2 år.

§7

Stk. 1. Enhver advokat har pligt til, medmindre særlig aftale foreligger, at afgive indvundne renter af sit tilsvar over for en klient efter de i stk. 2-8 anførte regler samt i øvngt, hvor undladelse af at afgive rente ville føre til et for klienten urimeligt resultat.

Stk. 2. I tilfælde, hvor en advokat har et tilsvar på over 10.000 kr. over for en klient, forrentes tilsvaret til klienten eller anden rette vedkommende.

Stk. 3. Har en advokat, der ikke fører samlekonti for inkassoklienter, i en inkassosag et tilsvar, som overstiger 5.000 kr., forrentes tilsvaret over for klienten. Reglen i stk. 2 finder herefter kun anvendelse i inkassosager, når advokaten fører samlekonti for inkassoklienter.

Stk. 4. Der afgives ikke rente, såfremt afregning sker senest 14 kalenderdage efter beløbets modtagelse.

Stk. 5. 1 alle tilfælde, hvor advokaten skal betale rente til klienten, tager forrentningen sin begyndelse 2 kalenderdage efter beløbets indbetaling eller efter, at beløbet har overskredet de i stk. 2 og 3 anførte beløbsgrænser, og pligten til forrentning består indtil den dag, beløbet udbetales eller nedbringes under de foran angivne grænser.

Stk. 6. Har klienters midler været separeret på særskilt konto, er renten til klienten den på den særskilte konto indvundne rente.

Stk. 7. Har en klients midler ikke været separeret på særskilt konto, er renten til klienten den rente, advokaten oppebærer af sin klient-checkkonto.

Stk. 8. Rentebeløb under 100 kr. er ikke omfattet af pligten til at afgive rente til klienten.

B. Betroede værdipapirer m.v.

§8

Stk. 1. Enhver advokat, som forvalter eller - bortset fra sagsekspedition - er legitimeret til at råde over trediemand tilhørende værdipapirer m.v., skal foretage nøjagtig registrering af disse. Registreringspligten omfatter værdipapirer af enhver art, og omfatter således obligationer, aktier, pantebreve, gældsbreve. Såfremt advokaten forvalter midler, som er indsat på særskilt konto i bank, sparekasse eller postgiro, jf. § 1,

stk. 4, vil sådanne konti være omfattet af registreringspligten efter første punktum.

Stk. 2. Såfremt en advokat fra et andet EU-medlemsland udøver sin virksomhed her i landet fra en dansk advokats herværende kontor, anses værdipapirer, som kontoret forvalter på tredjemands vegne, for betroet den danske advokat til forvaltning, medmindre det klart fremgår af omstændighederne, at værdipapirerne er betroet den pågældende advokat fra et andet EU-medlemsland.

Stk. 3. Registreringen skal indeholde en nøjagtig angivelse af. hvad der er registreret, og fra hvem det registrerede er modtaget. Værdipapirer, som advokaten besidder, skal opbevares på en sådan måde, at det let kan konstateres, hvem de pågældende papirer tilhører.

Stk. 4. Værdipapirer, som er indskrevet eller som forvaltes i åbent depot (herunder obligationer registreret i Værdipapircentralen), kan ved advokatens registrering opføres med deres betegnelse og samlede beløb uden specifikation af eventuelle numre, men med bemærkning om, at de er indskrevet henholdsvis forvaltes i åbent depot, og med angivelse af fuldstændig betegnelse af indskrivningsbeviset eller depotbeviset.

§ 9

Stk. 1. Inden for den samme frist, som fastsættes af Advokatrådet i medfør af § 10, stk. 1, skal advokaten drage omsorg for, at enhver klient, for hvem advokaten har værdipapirer til forvaltning, modtager en fortegnelse over disse papirer.

Stk. 2. Fortegnelsen skal underskrives af advokaten og attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 3. Den af advokaten og revisor underskrevne fortegnelse sendes af revisor direkte til klienten. En genpart af fortegnelsen skal forsynes med samme attest, som findes på den til klienten afsendte original, samt med revisors erklænng om, hvornår og på hvilken måde tilsendelse er sket. Denne genpart opbevares af advokaten i 5 år.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 finder ikke anvendelse på depoter tilhørende fonde, foreninger, selskaber m.v., for hvilke regnskabet revideres enten af en offentlig myndighed eller af en statsautoriseret eller registreret revisor.

C. Tilsyn

§ 10

Stk. 1. Advokatrådet fastsætter med passende varsel en frist, inden for hvilken enhver advokat, der har haft beskikkelse siden kalenderårets begyndelse, til Advokatrådet skal indsende en erklæring om størrelsen af advokatens samlede tilsvar af betroede penge pr. 31/12 i det foregående år. For advokatselskaber med forskudt regnskabsår afgives erklæringen pr. datoen for regnskabsårets udløb.

Stk. 2. Hvis advokaten har eller i det forløbne år har haft tilsvar af betroede penge, skal erklæringen være forsynet med oplysninger og attest fra en statsautoriseret eller registreret revisor. Advokaten skal til brug for udarbejdelsen af den i 1. pkt. nævnte erklæring meddele sin revisor de fornødne oplysninger, jf. § 15.

Stk. 3. Til afgivelse af erklæringen skal benyttes en formular, hvis nærmere indhold fastsættes af Advokatrådet.

§ 11

Stk. I. Enhver advokat, der begynder selvstændig advokatvirksomhed ved etablering af ny advokatvirksomhed eller overtagelse af hidtil af en anden advokat drevet advokatvirksomhed, skal inden 1 måned herefter skriftligt meddele dette til Advokatrådet.

Stk. 2. Inden 6 måneder efter påbegyndelse af selvstændig advokatvirksomhed skal advokaten til Advokatrådet indsende en erklæring om størrelsen af advokatens samlede tilsvar af betroede penge pr. en af Advokatrådet fastsat dato.

Stk. 3. Erklæringen skal være forsynet med oplysninger og attest fra en statsautoriseret eller registreret revisor og være ledsaget af en kort redegørelse fra revisor om tilrettelæggelse og førelse af advokatens bogholderi.

Stk. 4. Til afgivelse af erklæringen skal benyttes en formular, hvis nærmere indhold fastsættes af Advokatrådet.

§ 12

Advokatrådet kan til enhver rid og uden angivelse afgrund pålægge en advokat inden for en af rådet fastsat kort frist at indsende en klientkontoerklæring som nævnt i § 10.

§13

Har en advokats klientkontobogfønng været mangelfuld, eller har advokaten i øvngt overtrådt reglerne om behandlingen af betroede midler, kan Advokatrådet pålægge advokaten for en af rådet fastsat penode eller indtil videre at indsende klientkontoerklæringer hvert kvartal eller med andet af rådet fastsat mellemrum.

§14

I de i § 13 nævnte tilfælde og i tilfælde, hvor der fremkommer klage over en advokats virksomhed, eller hvor Advokatrådet i øvngt finder særlig anledning dertil, kan rådet beslutte ved en af rådet udpeget revisor at undersøge, om advokaten overholder regler om behandlingen af betroede midler.

§ 15

Den advokat, hos hvem undersøgelse er besluttet, er pligtig at give rådet eller den person, som er udpeget til at foretage undersøgelsen, alle de oplysninger om sin forretningsførelse og sine personlige økonomiske forhold, der måtte kræves, ligesom advokaten skal fremlægge bøger, regnskaber, forretningspapirer og andet, som af den, der foretager undersøgelsen, skønnes at have betydning for undersøgelsen.

§ 16

Udgifterne ved fremskaffelse af revisorattest eller foretagelse af undersøgelse i de i §§ 12 og 14 nævnte tilfælde, afholdes af Advokatsamfundet, såfremt det viser sig, at advokatens forhold er og har været i orden. I modsat fald må advokaten selv afholde udgifterne, dog at Advokatrådet, når omstændighederne taler derfor, kan bestemme, at udgifterne helt eller delvis afholdes af Advokatsamfundet.

§17

Såfremt det med føje må antages, at en advokat har misbrugt betroede midler, kan Advokatrådet bestemme, at den pågældende ikke uden samtykke af en advokat, der udpeges af rådet, må hæve på konti, hvorpå betroede penge indestar.

§ 18

Tilsidesætter en advokat nogen af de i denne vedtægt indeholdte regler, eller undlader en advokat at efterkomme pålæg om indsendelse af klientkontoerklæring eller i de i § 14 nævnte tilfælde at give de afkrævede oplysninger, er dette at anse som overtrædelse af advokatpligterne, for hvilket Advokatrådet kan indklage den pågældende for Advokatnævnet, jf. rpl. § 143, stk. 2.

§ 19

Reglerne i denne vedtægt finder for et tidsrum af 6 måneder fortsat anvendelse for en advokat, der er udelukket fra at udøve advokatvirksomhed, jf. retsplejelovens §§ 141 og 147 c, stk. 3, eller hvis ret hertil er ophørt i medfør af retsplejelovens §§ 137-139, jf. § 142.

§20

Den virksomhed, der udøves af en advokat som led i et ansættelsesforhold til en forening eller et selskab, som ikke udøver advokatvirksomhed i henhold til retsplejelovens § 124, er ikke omfattet af reglerne i denne vedtægt.

§21

Forpligtelserne i henhold til denne vedtægt påhviler, såfremt virksomheden drives i selskabsform ikke alene selskabet, men tillige advokater, der virker i selskabet. Klientkontoerklænng skal undertegnes af såvel selskabets aktionærer/anpartshavere som de for selskabet tegnings berettigede.

3ilag 4. Den svenske inkasslov; Inkassolagen (1974:182) med senere ændringer.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller indrivning av egen eller annans fordran genom krav eller annan inkassoåtgärd (inkassoverksamhet). Med inkassoåtgärd förstås åtgärd som innebär annan påtryckning på gäldenären än angivande av tid för betalning eller uppgift om att fordringen, om den inte betalas, kommer att överlämnas till någon annan för inkasso.

Beträffande enskilda personers eller dödsbons indrivning av egna fordringar tillämpas lagen endast om fordringen har uppkommit i

näringsverksamhet eller har övertagits för indrivning.

Lagen gäller ej exekutiva myndigheters verksamhet.

Tillstånd för viss inkassoverksamhet

2 § Inkassoverksamhet, som avser indrivning av fordringar för annans räkning eller fordringar som har övertagits för indrivning, får bedrivas endast efter tillstånd av datainspektionen.

Om inkassoverksamheten utgör ett underordnat led i en annan verksamhet och inte någon av verksamheterna utgör näringsverksamhet eller om inkassoverksamheten bedrivs av ett företag för ett annat företag inom samma koncern behövs tillstånd endast i fall då inkassoverksamheten avser fordringar som tillkommer eller har övertagits från någon som inte utan tillstånd enligt denna lag hade kunnat driva in fordringarna.

Tillstånd behövs ej för inkassoverksamhet som är av tillfällig natur och avser endast enstaka fordringar eller som bedrivs av Sveriges

Investeringsbank AB, företag under bankinspektionens tillsyn eller advokat. Lag (1988:1396).

3 § Tillstånd får meddelas endast om verksamheten kan antas bli bedriven på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt.

Tillstånd får meddelas för en tid av högst tio år i sänder. Tillståndet får förenas med föreskrift om hur verksamheten skall bedrivas och om skyldighet att anmäla ändring av förhållanden som har haft betydelse för tillståndet. Lag (1981:738).

Regler för inkassoverksamhet

4 § Inkassoverksamhet skall bedrivas enligt god inkassosed. Därvid skall iakttagas att gäldenär ej vållas onödig skada eller olägenhet eller utsattes för otillbörlig påtryckning eller annan otillbörlig inkassoåtgärd.

5 § Krav mot en gäldenär skall framställas skriftligt. Kravet skall innehålla tydlig uppgift om borgenärens namn och om det förhållande som fordringen grundar sig på. Är det fråga om en fordran som har överlåtits eller pantsatts och kan gäldenären på grund härav ej med befriande verkan betala till överlåtaren eller pantsättaren, skall kravet innehålla en tydlig upplysning om detta förhållande. I krav bör lämnas anvisning om lämpligt betalningssätt.

I krav skall vad som fordras i kapital, ränta och ersättning för kostnader anges var för sig. I fråga om ränta skall särskilt anges beloppet av upplupen ränta, räntesatsen samt den tid och det kapitalbelopp som ligger till grund för ränteberäkningen.

I samband med krav skall anges viss skälig tid inom vilken gäldenären har att betala frivilligt eller anmäla om han har någon invändning mot kravet. Lag (1981:1055).

6 § Rättslig åtgärd med anledning av fordran får ej vidtagas förrän gäldenären tillställts krav som avses i 5§ och den angivna tiden löpt ut.

7 § Bestämmelsen i 6§ gäller ej, om gäldenären uppenbarligen söker
undandraga sig att betala eller om det annars föreligger särskilda skäl
att frångå vad som föreskrivs där. Lag (1981:738).

8 § Föreligger sannolika skäl för att fordran ej är lagligen grundad
eller framstår fordringen annars som obefogad, bör inkassoåtgärd ej
vidtagas.

Verkan av viss betalning

9 § Betalning som gäldenären erlagt till den som har uppdrag att driva
in fordran är gällande mot borgenären.

Hantering av inkasserade medel

10 § Medel som har inkasserats för annans räkning skall hållas avskilda.
Har medlen uppburits i inkassoverksamhet som inte är av tillfällig natur
och inte avser endast enstaka fordringar, skall de utan dröjsmål
insättas på räkning i bank eller motsvarande.

Om den som får en borgenärs uppdrag att driva in en fordran har ett
annat, fortlöpande uppdrag av borgenären att i väsentlig omfattning
uppbära medel för dennes räkning utan skyldighet att hålla dessa medel
avskilda, kan parterna skriftligen överenskomma om undantag från första
stycket.

Medel som har inkasserats för annans räkning skall utan dröjsmål
redovisas till denne, om ej annat har avtalats. Lag (1981:1055).

Register i inkassoverksamhet

10 a § Register som avser gäldenärer och som används i tillståndspliktig
inkassoverksamhet får överlåtas eller upplåtas till annan endast efter
medgivande av datainspektionen.

Den som upphör med tillståndspliktig inkassoverksamhet eller som avser
att flytta en sådan verksamhet till ett annat land eller att kassera ett
register som avser gäldenärer och som används i sådan verksamhet skall
anmäla detta till datainspektionen. Inspektionen föreskriver i sådana

fall hur det skall förfaras med register som nu nämnts och som berörs av
åtgärden. Lag (1981:738).

Tystnadsplikt i inkassoverksamhet

11 § Den som är eller har varit verksam i en inkassoverksamhet som avser
indrivning av fordringar för annans räkning eller fordringar som har
övertagits för indrivning får inte obehörigen röja eller utnyttja vad
han till följd därav har fått veta om enskildas personliga förhållanden
eller om yrkes- eller affärshemligheter. Vad som har sagts nu gäller
dock inte i fråga om inkassoverksamhet som är av tillfällig natur och
avser endast enstaka fordringar.

Första stycket tillämpas ej i fråga om den som enligt annan författning
är underkastad en motsvarande tystnadsplikt. I det allmännas verksamhet
tillämpas bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100). Lag (1981:1055).

Kostnader för inkassoåtgärder

12 § Om gäldenärers skyldighet att ersätta kostnader för inkassoåtgärder
finns särskilda bestämmelser. Lag (1981:1055)

Tillsyn m.m.

13 § Datainspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag.
Inspektionens tillsyn omfattar dock ej verksamhet som bedrivs av
Sveriges Investeringsbank AB, företag under bankinspektionens tillsyn
eller advokat.

Tillsynen skall utövas så, att den inte vållar större kostnader eller
olägenheter än som är nödvändigt. Lag (1988:1396).

14 § Datainspektionen har rätt att företaga inspektion hos den som
bedriver inkassoverksamhet och att taga del av samtliga handlingar som
rör verksamheten.

Den som bedriver verksamheten skall lämna datainspektionen de
upplysningar om verksamheten som inspektionen begär för sin tillsyn.

Underlåter den som bedriver verksamheten att lämna tillgång till

handling eller att lämna upplysning i fall som avses i denna paragraf,
får inspektionen förelägga vite.

15 § Om datainspektionens tillsyn föranleder det, kan inspektionen
meddela föreskrifter om hur inkassoverksamheten skall bedrivas och om
skyldighet att anmäla ändring av förhållanden som har haft betydelse för
tillståndet att bedriva inkassoverksamheten. Föreskrifter om hur
inkassoverksamheten skall bedrivas får förenas med vite.

Om den som har fått tillstånd att bedriva inkassoverksamhet åsidosätter
bestämmelse i denna lag eller föreskrift som har meddelats med stöd av
lagen och rättelse ej vidtas eller om förutsättningarna för tillståndet
i övrigt inte längre föreligger, får datainspektionen återkalla

tillståndet. Lag (1985:356).

16 § upphör att gälla genom lag (1981:969).

Straff och skadestånd m.m.
17 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen
eller av oaktsamhet 1. bedriver inkassoverksamhet utan föreskrivet
tillstånd,

2. bryter mot föreskrift enligt 3 § andra stycket eller 15 § första
stycket att anmäla ändring av visst förhållande,

3. bryter mot 10a§ första stycket eller andra stycket första meningen
eller mot föreskrift som har meddelats enligt 10a§ andra stycket andra
meningen, eller

4. lämnar osann uppgift i sådana fall som avses i 14§ andra stycket. Lag

(1985:356).

Förverkande av register

17 a § Har inkassoverksamhet bedrivits utan föreskrivet tillstånd, skall
register som avser gäldenärer och som har använts i verksamheten
förklaras förverkat, om det ej är uppenbart obilligt. Detsamma gäller,
om ett register har överlåtits eller upplåtits i strid med 10 a § första
stycket eller om föreskrift som har meddelats enligt 10 a § andra

stycket andra meningen ej har följts. Lag (1981:738).

18 § Den som bedriver inkassoverksamhet skall ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörlig påtryckning eller annan otillbörlig inkassoåtgärd. Vid bedömande om och i vad mån skada har uppstått tages hänsyn även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

19 § Datainspektionens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Justitiekanslern får föra talan för att ta till vara allmänna intressen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av beslut om föreläggande eller utdömande av vite. Lag (1994:1398) .

Övergångsbestämmelser

1994:1398

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995. Beslut som har meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.

Bilag 5. Den norske inkassolov; Inkassoloven 13. mai 1988 nr. 26 med senere ændringer.

Kapittel I. Område, definisjoner og fravikelighet

§ 1. Lovens område

Loven gjelder inndriving av forfalte pengekrav. Rettshjelp ved oracviscete pengekrav regnes ikke som inndriving. Loven viker for bestemmelser i eller i medhold av annen lov.

Kongen kan bestemme at loven skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen.

§ 2. Deflmsioner

Med inkassovirksomhet menes ervervsmessig eller stadig inndriving av forfalte pengekrav for andre. 1)

Med inkassator menes en person eller et foretak som driver inkassovirksomhet.

1 Jfr. § 7.

§ 3. 1) Fravikelighet

Bestemmelsene i eller i medhold av § 9, § 10, § 11, § 17 forste 1edd og § 19 kan fravikes ved avtale mellom fordringshaveren og skyldneren, men ikke til skade for en skyldner som har pådratt seg forpliktelsen i egenskap av forbruker. Bestemmelsene i § 14, § 15 og 5 16 forste ledd kan fravikes ved avtale mellom fordringshaveren og inkassatoren. 2) For øvrig kan loven ikke fravikes ved avtale.

1 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 83.

2 Jfr. § 2.

Kapittel II. Vilkår for inkassovirksomhet m.m

§ 4. 1) Vilkår for å drive inkassovirksomhet

Inkassovirksomhet 2) kan bare 3) drives av personer eller foretak når

(a) den eller de som har den faglige ledelsen av inkassovirksomheten har inkassobevilling etter § 5,

(b) inkassovirksomheten drives fra fast forretningssted i Norge, og

(c) det er stilt sikkerhet som nevnt i § 23.

Selskap med begrenset ansvar som driver inkassovirksomhet, skal være suffisient, det vil si at verdien av selskapets eiendeler må overstige selskapets samlede forpliktelser. Det samme gjelder **når** inkassovirksomheten

drives av et ansvarlig selskap der en elier flere av deltakerne er ec seiskap ned begrenset ansvar, eller av ec kommar.ditcseiskap der en eller flere av komplementarene er ec selskap med begrensec ansvar.

Inkassovirksomhec kan også drives i medhold av norsk advokatbevilling. 4)

1 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 33.
2 Jfr. 5 2 6.

4 Se dl . ɔ 213.

5 5. Vilkår for inkassobevilling

Inkassobevilling gis etter søknad til personer som anses skikkec til å være faglige ledere for inkassovirksomhec, 1) og som dessuten

(a) godtgjør a ha minsc cre års prakcisk erfaring med inndriving av pengekrav i løpet av de siste ti år, og

ib) godtgjør å ha hederlig vandel. Søkere skal legge fram politiattest.

Kongen 2) kan gi ucfyllende forskrifcer om vilkårene for tildeling av inkassobevilling.

1 Jfr. § 2.
2 Kredittilsynet iflg. res. 14 juli 1989 nr. 553.

§ 6. 1) Plikter for innehavere av inkassobevilling og for advokater

Innehavere av inkassobevilling 2) skal 3) påse at vilkårene i § 4 forste 1edd første punktum er oppfylt når dec utoves inkassovirksomhet 4) i' medhold av bevillingen. Bevillingshavere skal også påse at inkassovirksomheten utøves som bestemt i § 8, §9, §10, §11, § 12, at eventuelle pålegg etter § 24 tredje ledd blir fulgc, og at virksomheten også ellers skjer på lovlig mate.

Kongen 5) kan gi forskrift om plikt for innehavere av inkassobevillinger til å holde tilsynsmyndigheten 6) for inkassovirksomhet oriencerc om den inkassovirksomheten som drives i medhold av bevillingen.

Advokater skal påse at den inkassovirksomheten som drives i medhold av deres advokatbevilling, utoves som bestemt i § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, og også ellers skjer på lovlig mate.

1 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 83.
2 Jfr. § 5.
3 Jfr. § 26.
4 Jfr. § 2.
5 Kredittilsynet iflg. res. 14 juli 1989 nr. 553.
5 Se § 24.

§ 7. Inndriving av egne pengekrav

Kongen kan bestemme at § 4 helt eller delvis skal gjelde for fordringshavere som stadig driver inn egne pengekrav av en angitc type. Decce kan bestemmes i forskrift for særskilte grupper fordringshavere, eller ved enkelcvedtak 1) for bestemte fordringshavere. Kongen bestemmer samtidig hvilke av lovens øvrige bestemmelser som skal gjelde for inndrivingen.

1 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2.

Kapittel III. Generalklausul om god inkassoskikk

§ 8. God inkassoskikk

Inkassovirksomhet 1) skal 2) utøves i samsvar med god inkassoskikk.

Dec samme guelder ved leilighetsvis inndriving for andre og ved inndriving av egne pengekrav.

Det er i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter r.oen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe.

1 Jfr. § 2.

2 Jfr. § 2 6.

Kapittel IV. Nærmere regier om inkassatorens forhold til skyldneren

§ 9. 1) Inkassovarsel og betalingsfrist

Før en mkassator 2) kan sette i verk inkassotiltak, skal 3) fordringshaveren eller inkassatoren

(a) etter kravets forfall ha sendt skyldneren skriftlig varsel om at inkasso vil bli satt i verk, og

ib) i varslet ha gitt skyldneren en betalingsfrist som må ha løpt ut uten at beløpet er betalt.

Fristen for betaling etter første 1edd skal være minst 14 dager regnet fra det tidspunkt da varslet ble sendt. Betalingen skal anses å ha skjedd innen fristen dersom betalingsoppdrag er innlevert til post eller bank innen fristens utløp.

1 Jfr. § 3 og § 12.

2 Jfr. § 2.

3 Jfr. § 26.

§ 10. 1) Betalingsoppfordring

Når et krav er mottatt til inkasso og betalingsfristen i inkassovarsel etter § 9 er løpt ut, skal 2) inkassatoren 3) sende skyldneren en skriftlig oppfordring (betalingsoppfordring) om enten å betale eller å komme med innsigelser mot kravet innen en frist på minst 14 dager. § 9 andre 1edd gjelder tilsvarende. Forhold som gir grunn til tvil om kravet er rettmessig, skal være vurdert før en betalingsoppfordring sendes.

Betalingsoppfordringen skal angi

(a) fordringshaverens navn,

(b) hva kravet gjelder,

(c) kravets størrelse med særskilt angivelse av hovedkrav og tilleggskrav som krav på forsinkelsesrente 4) og erstatning for inndrivingskostnader,

(d) hvilken sats for forsinkelsesrente som i tilfelle er brukt og dato det er beregnet forsinkelsesrente fra, og

(e) at unnlatt betaling kan føre til ytterligere kostnader for skyldneren og til rettslig inndriving.

Fullstendige opplysninger som nevnt i andre 1edd bokstavene c og d er det ikke nødvendig å gi dersom beregningen av kravet er særdeles omfattende.
Samlet krav må likevel alltid oppgis, og det må opplyses at en fullstendig oppstilling vil bli gitt ved forespørsel.

Varsel om rettslig inndriving som nevnt i andre ledd bokstav e kan isteden sendes som et særskilt senere varsel med en egen betalingsfrist på minst 14 dager. § 9 andre 1edd gjelder tilsvarende.

1 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 83. - Jfr. § 3 og § 12.

2 Jfr. § 26.

3 Jfr. § 2.

4 Jfr. lov 17 des 1976 nr. 100.

§ 11. 1) Plikter for rettsiig inndriving

Før en ir.kassator 2) setter i verk reccslig inndriving, må 3) inkassatoren ha sendt skyldneren en betalingsoppfordnng med varsel om at reccslig inndriving vil bli satt i verk, jf § 10. De betalingsfrister som skyldneren har fått, må dessuten ha løpt ut, og inkassatoren må ha vurdert om kravet er rettmessig.

Dersom det er gått mer enn seks måneder siden betalingsoppfordringen bie sendt, kan inkassatoren ikke sette i verk rettslig inndriving for betalingsfristen i en ny betalingsoppfordring etter § 10 er løpt ut.

1 Jfr. § 3 og § 12.
2 Jfr. § 2.
3 Jfr. § 26 .

§ 12. Unntak fra varslingsplikten m m

Bestemmelsene i § 9, § 10, § 11 g]elder ikke ved inndriving av pengekrav som er knyttet til en veksel 1) eller en sjekk. 2)

Går det klart fram at skyldneren søker å unndra seg betalingen, eller foreligger andre særlige forhold, kan bestemmelsene i § 9, § 10, § 11 fravikes i den utstrekning det er fare for at dekningsmulighetene eliers helt eller delvis vil bli forspilt.

Dersom et pengekrav bestrides, kan spørsmålet om kravet er rettmessig bringes inn til rettslig avgjorelse uten at bestemmelsene i § 9, § 10, § 11 først er fulgt.

1 Se lov 27 mai 1932 nr. 2.
2 Se lov 27 mai 1932 nr. 3.

§ 13. Inkassatorens legitimasjon

Skyldneren kan med frigjorende virkning betale til en inkassator 1) som har fått i oppdrag å drive inn kravet. Innsigelser som er satt fram overfor inkassatoren, har samme virkning som om innsigelsene var satt fram overfor fordringshaveren. Fordringshaveren er bundet av de nedbetalingsordninger som inkassatoren avtaler med skyldneren. Skyldnerens rett etter denne paragrafen er uavhengig av kunnskap om inkassatorens rett

forholdet til fordringshaveren.

1 Jfr. § 2 .

Kapittel V. Nærmere regler om inkassatorens forhold til fordringshaveren

§ 14. 1) Inkassatorens disposisjonsreCC

En inkassator 2) har i forhold til fordringshaveren rett til på dennes vegne å sette i verk de tiltak som har naturlig sammenheng med inkassooppdraget. Uten fordringshaverens uccrykkelige samcykke kan mkassacoren likevel bare i påtrengende tilfelle sette i verk annen rettslig
inndriving enn å ta ut forliksklage 3) eller å begjære utlegg. 4)

1 Endret ved lov 26 juni 1992 nr. 86. - Jfr. § 3.
2 Jfr. § 2.
3 Se tvml. § 272 flg.
4 Se tvangsl. kap. 7.

§ 15. 1) Inkassatorens upplysningsplikt

En inkassator 2) skal holde fordringshaveren orientert om inkassosakens utvikling. Når oppdraget er avsluttet, skal inkassatoren gi fordringshaveren en skriftlig oppgave som viser hva skyldneren er krevd for, hva skyldneren har betalt, og hvilket vederlag inkassatoren krever for arbeid og kostnader.

1 Jfr. § 2.
2 Jfr. § 2.

§ 16. 1) Behandlingen av innkasserte midler og andre klientmidler

Inkassatoren 2) skal snarest utbetale innkasserte midler til fordringshaveren. Inkassatoren kan holde tilbake et beløp svarende til sitt vederlag.

Inkassatoren plikter å holde innkasserte midler og andre midler som tilhorer klienter, adskilt fra egne midler og midler som ikke tilhører klienter.

Kongen kan gi forskrift om behandlingen av innkasserte midler og andre midler som tilhorer klienter og om rett til renter av slike midler.

1 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 83. - Jfr. § 3.
2 Jfr. § 2.

Kapittel VI. Skyldnerens erstatmngsplikt m m

§ 17. Skyldnerens ansvar for kostnader ved utenrettslig inndriving

Skyldneren plikter å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndriving. Dette gjelder både kostnader ved å ha engasjert en inkassator 1) og kostnader ved å drive inn kravet selv. 2)

Kostnadene kan ikke kreves erstattet dersom skyldneren hadde innsigelser som det var rimelig grunn til å få vurdert for inndrivingen ble satt i verk. Dette gjelder selv om kostnadene påløp før mnsigelsene ble satt fram, dersom ikke skyldneren burde satt dem fram tidligere.

Fordringshaveren kan ikke kreve erstatning for vederlag til en inkassator dersom skyldneren har betalt innen betalingsfristen i et inkassovarsel etter § 9.

Skyldneren plikter heller ikke a erstatte kostnadene dersom fordringshaveren, en inkassator eller andre som har bistått fordringshaveren, har opptrådt i strid med god inkassoskikk overfor skyldneren, jf § 8, eller en inkassator har unnlatt å følge pålegg i forholdet til skyldnere etter § 24 tredje 1edd. Erstatning for vederlag til en inkassator kan ikke kreves dersom regiene i § 9, § 10, § 11, jf § 12, er overtrådt.

1 Jfr. § 2.
2 Jfr. § 3.

§ 18. Kostnader ved rekningsutstedelse

I forbrukerforhold kan gebyr eller annen godtgjørelse for utstedelse og sending av første gangs rekning bare kreves i den utstrekning slik godtgjørelse kunne vært krevd før forfall. Det kan aldri kreves mer for rekning etter forfall enn det som følger av § 17, § 19 og § 20.

§ 19. 1) Forskrift om erstatningsbeløp

Kongen kan ved forskrift fastsette beløp som fordringshavere kan kreve av en erstatningsansvarlig skyldner

(a) nar dec etter kravets forfall er sendt skriftlig purring, eller inkassovarsel etter § 9, og
(b) nar fordringshaveren selv har sendt en betalingsoppfordring som tilfredsstiiier kravene i § 10.

Kongen kan ved forskrift også fastsette høyere beløp som en fordringshaver kan kreve av en erstatningsansvarlig skyldner som erstatning for kostnader ved å drive inn kravet selv når en advokat som har stilt sikkerhet etter domstoiloven § 222, har den faglige ledelse av inndrivingen.

3elapene som fastsettes etter forste og annet 1edd kan variere etter storreisen av pengekravene.

Med de begrensninger som folger av § 20 kan en fordringshaver som har hatt større kostnader ved å drive inn kravet selv, kreve disse erstattet
i stedet for beløp fastsatt i medhold av første og annet 1edd.

1 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 83. - Jfr. § 3.

§ 20. Forskrift om maksimal erstatningsplikt

Kongen kan ved forskrift fastsette maksimalsatser for den erstatning fordringshavere kan kreve av en skyldner for kostnader ved á ha engasjert en
mkassator 1) eller for andre kostnader ved utenrettslig inndriving. 2) matsene kan variere etter storreisen av pengekravene.

1 Jfr. § 2.
2 Jfr. § 26.

§ 21. Kostnader ved rettslig inndriving

For kostnader ved rettslig inndriving gjelder rettergangslovgivningens regler om sakskostnader. 1)

i Jfr. tvml. 13 kap.

Kapittel VII. Taushetsplikt, sikkerhetsstillelse, tilsynsmyndighet og sanksjoner

§ 22. Taushetsplikt

En inkassator, 1) dennes ansatte og andre hjelpere har plikt 2) til å bevare taushet overfor uvedkommende om det de i forbindelse med inkassovirksomheten 1) får vite om noens personlige forhold eller drifts- og
forretningsforhold. Dette gjelder ikke dersom ingen berettiget interesse tilsier taushet.

Forste 1edd hindrer ikke at opplysninger overlates til eller lovlig brukes i kredittopplysningsvirksomhet som drives i samsvar med lov 9 juni 1978 nr. 48 om personregistre m m.

1 Jfr. § 2.
2 Jfr. § 26.

§ 23. Sikkerhetsstillelse

En inkassator som driver inkassovirksomhet 1) i medhold av en inkassobevilling etter § 5, skal stille sikkerhet. Sikkerheten hefter for ansvar inkassatoren pådrar seg overfor fordringshavere og skyldnere ved utøvelsen av inkassovirksomheten.

Kongen gir nærmere forskrift om sikkerhetsstillelsen. Kongen kan bestemme at lov 14 juni 1985 nr. 61 om verdipapirhandel § 31, § 32, § 33 skal gjelde tilsvarende ved krav på dekning av inkassatorers

sikkerhet.
1 Jfr. § 2.

§ 24. 1) Bevillings- og tilsynsmyndighet

Tilsyn med inkassovirksomhec 2) som drives i medhold av en ir.kassobeviliing etter 5 5, føres av Kredittilsynet etter lov 7 desember 1955 p.r. 1 om Kredittilsynet.

Kredittilsynet tildeler og inndrar inkassobevillinger, jf 5 5 og § 25.

Kredittilsynet kan gi mkassatorer 2) som driver inkassovirksomhec i medhold av bevilling etter § 5, pålegg 3) om å endre praksis som medfører fare for overtredelser av loven her eller av lov om Kredittilsynet.

Kredittilsynet kan nedlegge forbud mot inkassovirksomheten dersom ett eller flere av vilkårene i § 4 første 1edd ikke er oppfylt for inkassovirksomhet som drives i medhold av inkassobevilling etter § 5. Kredittilsynet kan i stedet gi inkassatoren en frist for å oppfylle vilkårene.
1 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 33.
2 Jfr. § 2.
3 Jfr. § 26.

§ 25. Inndragning av Devilling

En inkassobevilling etter § 5 kan inndras dersom det finnes utiirådelig a 1a inkassovirksomhet 1) drives i medhold av bevillingen fordi
(a) bevillingshaveren ikke har overholdt sine plikter etter § 6, eller
(b) vilkårene for a tildele bevillingen ikke lenger er til stede, eller
(c) det foreligger andre særlige grunner.
1 Jfr. § 2.

5 26. 1) Straff

Med bøter 2} eller fengsel inntil tre måneder, eller begge deler, 3) straffes den som forsettlig overtrer eller medvirker til overtredelse av
(a) 5 4, § 6, § 22, forskrifter i medhold av § 6 eller § 20, palegg i medhold av § 24 tredje 1edd eller forbud i medhold av § 24 fjerde 1edd, eller
(b) 5 3, § 9, § 10 eller § 11, forutsatt at disse bestemmelsene er overtrådt gjentatte ganger eller at overtredelsen er grov.

Den som uaktsomt overcrer eller medvirker til en overtredelse som nevnt i første 1edd, straffes med bøter. 2)
1 Endret ved lover 20 juli 1991 nr. 66, 11 juni 1993 nr. 83.
2 Jfr. strl. § 27.
3 Jfr. strl. § 26a.

Kapittel VIII. Ikrafttredelse, overgangsbestemmelser og endring i andre lover

§ 27. Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen 1) bestemmer.
1 Fra 1 okt 1989 iflg. res. 14 juli 1989 nr. 553.

§ 23. Overgangsbestemmelser

Loven gjelder inndriving av pengekrav som forfaller etter lovens ikrafttredelse. Loven gjelder også inndriving av pengekrav som en

inkassacor 1) ecter lovens ikrafttredelse får i oppdrag å drive inn.

1 Jfr. 5 2.

§ 29. Opphevmg og endring i andre lover

Fra den ciden loven tar til å g]elde, gjøres følgende endringer i andre lover: - - -.

Bilag 6. Bogføringsloven (lovbekendtgørelse nr. 60 af 19. februar 1986 som ændret ved lov nr. 351 af 23. december 1987) og bekendtgørelse nr. 598 af 21. august 1990 om erhvervsdrivendes virksomheders bogføring, årsregnskaber og opbevaring af regnskabsmateriale.

Bogføringslov

Lovbekendtgørelse 1986-02-19 nr. 60
Bogføringslov, som ændret ved **L 1987-12-23 nr. 851**

§ **1.** Pligt til at føre forretningsbøger påhviler:

A) 1) Aktieselskaber, kommanditaktieselskaber og andre erhvervsdrivende selskaber med begrænset ansvar.

2) gensidige forsikringsselskaber.

3) kreditforeninger, kreditkasser og hypotekforeninger.

4) sparekasser samt de af lov nr. 156 af 2. maj 1934 omfattede spare- og udlånsvirksomheder,

5) brugsforeninger og andre andelsforeninger, herunder andelsproduktionsforeninger. andelsboligforeninger, andelskasser og lignende samt fællesforeninger af andelsforeninger, og

6) foreninger, stiftelser, korporationer og selvejende institutioner, der udøver erhvervsvirksomhed, herunder erhvervsmæssig skolevirksomhed.

B) Personer, ansvarlige interessentskaber og kommanditselskaber, der driver erhvervsvirksomhed, hvis udøvelse er betinget af næringsbrev i henhold til næringsloven eller bevilling i henhold til beværterloven.

C) Personer, ansvarlige interessentskaber og kommanditselskaber, der erhvervsmæssigt driver en eller flere af følgende virksomheder:

1. revision, regnskabs- og anden økonomisk konsultation, bogføring.
2. dispachørvirksomhed.
3. mæglervirksomhed.
4. vejning, måling,
5. marketenderi- eller pensionatvirksomhed, såfremt der regelmæssigt beskæftiges flere end tre fremmede medhjælpere,
6. læge-, tandlæge-, dyrlæge-, eller tandteknikervirksomhed, kiropraktik,
7. drift af hospital, klinik, sanatorium eller lignende.
8. drift af hvilehjem og lignende, såfremt der regelmæssigt beskæftiges flere end tre fremmede medhjælpere,
9. apotekemæring,
10. skønhedspleje, fodpleje eller lignende, såfremt der regelmæssigt beskæftiges flere end to fremmede medhjælpere,
11. landinspektørvirksomhed.

12. udlejningsvirksomhed; for så vidt angår udlejning af fast ejendom eller dele heraf dog kun, såfremt udlejningen omfatter flere end 25 lejemål,
13. bolig- og værelsesanvisning,
14. drift af private skoler, handelsskoler, tekniske skoler (herunder fagskoler), højskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler, musikkonservatorier,
15. rådgivende ingeniør- eller arkitektvirksomhed,
16. advokatvirksomhed,
17. pantelånervirksomhed eller handel med brugte genstande,
18. teater, varieté, cirkus, biograf eller dermed beslægtet virksomhed,
19. rednings- eller vagtvirksomhed,
20. bjærgning, bugsering,
21. entreprenørvirksomhed,
22. rengøringsvirksomhed, herunder vinduespolering, såfremt der regelmæssigt beskæftiges flere end to fremmede medhjælpere,
23. befordring med skib, dog ikke såfremt befordringen sker med ikke-registreringspligtigt fartøj, der ejes af dettes fører,
24. anden befordring af personer eller gods,
25. befordring af meddelelser,
26. forlagsvirksomhed, herunder udgivelse af tidsskrifter og blade,
27. annonce- og reklamebureauvirksomhed,
28. rejse- og turistbureau virksomhed,
29. fiskeri med anvendelse af registreringspligtigt fartøj,
30. fiskeopkøbsvirksomhed, hvis salget sker en gros,
31. udnyttelse af sten-, granit- og kalkbrud eller grusgrav, medmindre virksomheden drives alene som bierhverv i forbindelse med landbrugsvirksomhed, gartneri eller skovbrug, der ikke er undergivet bogføringspligt, jf. nr. 35-37,
32. dambrug, såfremt der regelmæssigt beskæftiges flere end tre fremmede medhjælpere,
33. hønseri, såfremt der regelmæssigt beskæftiges flere end tre fremmede medhjælpere,
34. pelsdyravl, såfremt der regelmæssigt beskæftiges flere end tre fremmede medhjælpere,
35. landbrugsejendomme med et areal på mindst 15 ha, hvis ejendomsværdi er ansat til 175.000 kr. el derover,
36. gartneriejendomme, frugtplantager og planteskoler, hvis ejendomsværdi er ansat til 125.000 kr. eller derover,
37. alle selvstændigt vurderede skovejendomme samt skove, der er vurderet sammen med en af de under 35 eller 36 nævnte ejendomme, når den samlede ejendom ville være underkastet bogføringspligt efter reglerne i nr. 35 eller 36. Bogføringspligten omfatter den samlede ejendom.

Stk. 2. Såfremt en ejendom drives dels som landbrug, dels som gartneri, frugtplantage eller planteskole, er den benyttelse, der må anses for hovedformålet for driften af ejendommen, afgørende for bogføringspligten. Er ejendommen bortforpagtet, påhviler bogføringspligten brugeren. Såfremt ejendommen er i sameje, er samtlige parthavere hver for sig ansvarlig for, at bogføringspligten opfyldes.

Stk. 3. Den, der er ejer eller bruger af flere af de under stk. 1, litra C, nr. 35, nævnte ejendomme, er bogføringspligtig, såfremt ejendommens samlede areal udgør 175.000 kr. eller derover. På tilsvarende måde er den, der er ejer eller bruger af flere af de under nr. 36 nævnte ejendomme, bogføringspligtig, såfremt ejendommens samlede ejendomsværdier udgør 125.000 kr. eller derover. Hvor ejeren af en af de under 35 eller 36 nævnte ejendomme har bortforpagtet en del af ejendommen, der ikke er selvstændigt vurderet, afhænger ejerens og forpagterens bogføringspligt af, hvor stor en del af arealet og ejendomsværdien (nr. 35) eller af ejendomsværdien alene (nr. 36) der må anses at falde på hver af de 2 dele af ejendommen.

Stk. 4. Den ansættelse til ejendomsværdi, der for de under stk. 1., litra C, nr. 35, 36 og 37, nævnte ejendomme for et regnskabsår er afgørende for bogføringspligten, er den seneste ansættelse før regnskabsårets begyndelse. Dette gælder, selv om der i tidsrummet mellem ansættelsen og regnskabsårets begyndelse er sket ændringer i ejendommens størrelse eller tilstand. Ved erhvervelsen af en af de pågældende ejendomme indtræder bogføringspligten for erhververen fra ejendommens overtagelse at regne. For den tidligere ejer ophører bogføringspligten fra samme tidspunkt. Tilsvarende regler gælder ved forpagtnings påbegyndelse og ophør.

Stk. 5. Såfremt en bogføringspligtig i øvrigt tillige driver erhvervsvirksomhed, der ikke omfattes af bestemmelserne i stk. 1, er den pågældende også bogføringspligtig med hensyn til denne virksomhed.

Stk. 6. Indtræder bogføringspligt for virksomheder, der ikke hidtil har været bogføringspligtige, som følge af, at der ved de almindelige vurderinger sker ændringer i landbrugsejendommes ansættelse til ejendomsværdi, jf. stk. 1, litra C, nr. 35, kan handelsministeren udsætte tidspunktet for bogføringspligtens indtræden i indtil 2 år.

§ 2. Forretningsbøger skal føres på ordentlig og omhyggelig måde og skal give så fuldstændig oplysning om den bogføringspligtiges forretninger og formueforhold, som hensynet til kreditorer og offentlige myndigheder tilsiger. Handelsministeren fastsætter de nærmere regler for bogføringspligtens omfang og indhold i øvrigt.

Stk. 2. Forretningsbøger skal opbevares i 5 år regnet fra udgangen af det regnskabsår, i hvilket den sidste notering er foretaget. Løsblade, kort eller lignende samt i et af handelsministeren nærmere bestemt omfang de til bogføringen hørende bilag skal opbevares i 5 år fra udgangen af vedkommende regnskabsår.

Stk. 2a. Henlægger industriministeren sine beføjelser efter loven tii Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan ministeren fastsætte regler om klageadgangen, herunder at

klager ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

§ 3. Overtrædelse af loven eller de i medfør af denne fastsatte bestemmelser, der er begået forsætligt eller af grov uagtsomhed, straffes med bøder, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2. Er lovovertrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

§ 4. Denne lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i kraft den 1. januar 1960.

Stk. 2. Handelsministeren fastsætter efter forhandling med ministeren for Grønland, hvornår og i hvilket omfang loven træder i kraft for Grønland.

Stk. 3. Samtidig ophæves lov nr. 98 af 10. maj 1912 om bogføring m.v. som ændret ved lov nr. 308 af 22. december 1927 og lov nr. 127 af 15. april 1930. Endvidere ophæves § 307, 2. punkrum, i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 265 af 15. september 1953, og § 132, 2. stk, 2. og 3. punkrum, i lov om stempelafgift, jf. lovbekendtgørelse nr. 99 af 23. april 1929.

Stk. 4. Såfremt regnskabsperioden i en ved lovens ikrafttræden bestående virksomhed, der er bogføringspligtig i henhold til tidligere lovgivning, endnu ikke er udløbet, vil bogføringen indtil regnskabsperiodens udløb kunne foretages i overensstemmelse med de hidtil gældende bestemmelser.

Stk. 5. For virksomheder, der ikke er bogføringspligtige i henhold til tidligere lovgivning, men som omfattes af nærværende lov, indtræder bogføringspligten først på et ved kgl. anordning fastsat senere tidspunkt.

Lov nr. 225 af 8. juni 1966 indeholder ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

Bekendtgørelse 1990-08-21 nr. 598

om erhvervsdrivende virksomheders bogføring, årsregnskaber og opbevaring af regnskabsmateriale

I medfør af § 2 i bogføringslovens, jf. lovbekendtgørelse nr. 60 af 19. februar 1986, fastsættes:

Kap. 1. Bogføring

Almindelige regler

§ **1.** Bogføringen skal under hensyn til virksomhedens omfang og art foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Stk. 2. Tilrettelæggelsen af bogføringen og den regnskabsmæssige organisation skal sikre mod regnskabsmaterialets ødelæggelse eller tyveri samt mod fejl og

misbrug.

Stk. 3. Bogføringen skal registrere alle erhvervsmæssige aktiviteter samt indskud i og udtræk af virksomhedens formue.

§ 2. Som regnskabsmateriale anses:

1) registreringer, herunder transaktionssporet,
2) beskrivelser af bogføringen, herunder konteringsinstruks, jf. § 10, stk. 1,
3) beskrivelser af systemer, hjælpemidler og lignende vedrørende benyttelse af elektronisk databehandling m.v., jf. § 10, stk. 2 og 3,
4) bilags- og dokumentationsmateriale,
5) årsregnskaber og lignende opstillinger samt eventuelle årsberetninger m.v., og
6) andet materiale, som er nødvendigt til at dokumentere det øvrige regnskabsmateriales rigtighed, jf. § 4, stk. 2.

§ 3. Ændringer i regnskabsmaterialet må ikke foretages, medmindre såvel det oprindelige indhold som indholdet af ændringen fremgår af materialet.

Stk. 2. Bilag m.v., der er udstedt i anledning af eller som dokumentation for en virksomheds aktiviteter (grundbilag), må ikke ændres, hvis ændringen kan skabe usikkerhed vedrørende de tilhørende registreringer.

Stk. 3 Er et årsregnskab underskrevet eller godkendt, må der ikke foretages ændringer i dette eller i den bogføring, der ligger til grund for årsregnskabet, medmindre der i årsregnskabet henholdsvis det bogførte er begået så gravende fejl, at årsregnskabets informationsværdi derigennem er forringet væsentligt.

§ 4. Bogføringen skal tilrettelægges således, at alle registreringer kan følges til årsregnskabet. Årsregnskabets tal skal kunne opløses i de registreringer, hvoraf de er sammensat. Sammenhængen mellem de enkelte registreringer og årsregnskabet benævnes i denne bekendtgørelse transaktionssporet.

Stk.2. Registreringerne og tilhørende bilags- og dokumentationsmateriale skal indeholde de oplysninger, der er nødvendige til dokumentation af registreringernes rigtighed (kontrolsporet).

Registreringer

§ 5. Registreringerne skal foretages ved metoder, der sikrer den tidsmæssige rækkefølge i registreringerne samt fuldstændigheden og holdbarheden af registreringerne.

Stk. 2. Registreringerne skal foretages i klarskrift eller ved brug af elektroniske eller andre tekniske hjælpemidler, som til enhver tid giver mulighed for at udskrive registreringerne i klarskrift.

§ 6. Registreringer skal være foretaget snarest muligt efter, at de forhold, der er grund til registreringerne, foreligger.

Stk. 2. Under hensyn til virksomhedens art kan registrering af køb og salg dog foretages ved betalingen.

§ 7. Registreringerne skal henvise til det tilhørende bilags- og dokumentationsmateriale samt indeholde oplysninger til bestemmelse af den enkelte registrerings systematiske og tidsmæssige placering i bogføringen.

§ 8. Der skal føres et betalingsregnskab, hvori der så vidt muligt dagligt skal optages samtlige ind- og udbetalinger for hver enkelt post, eller hvis særskilte specifikationer føres, en samlet sum for hver af disse.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte specifikationer skal indeholde oplysninger om den enkelte post.

§ 9. Virksomheder, der modtager kontante indbetalinger eller foretager kontant udbetalinger, skal føre et kasseregnskab.

Stk. 2. Virksomheder, der fører kasseregnskab, skal foretage effektive kasseafstemninger. Disse skal foretages jævnligt og - hvis ikke virksomhedens omfang eller art tilsiger andet - dagligt.

Stk. 3. Virksomheder, der efter deres art og handelsform ikke har mulighed for at benytte kasseapparat eller føre lister m.v. over den enkelte indbetaling, skal i det mindste foretage en daglig kasseopgørelse. Den daglige kasseopgørelse skal udvise kassebeholdningen ved dagens begyndelse og slutning samt korrektioner for indbetalinger, der ikke hidrører fra dagens salg, og for samtlige udbetalinger.

Beskrivelser

§ 10. Der skal udarbejdes en efter virksomhedens omfang og art afpasset beskrivelse af opbygningen af bogføringen, herunder en konteringsinstruks.

Stk. 2. Ved benyttelse af elektronisk databehandling skal der herudover udarbejdes en beskrivelse af de benyttede systemer, hjælpemidler og lignende. Beskrivelsen skal desuden oplyse, hvorledes registreringerne, herunder automatisk genererede registreringer og lignende, foretages, kontrolleres og opbevares.

Stk. 3. Såfremt registreringerne samt bilags- og dokumentationsmaterialet ikke opbevares i klarskrift, skal beskrivelsen efter stk. 2 tillige indeholde oplysninger om, hvorledes transaktionssporet er udformet og opbevaret. Herunder
skal i klarskrift beskrives de anvendte medier, lagringsstrukturer og tekniske standarder samt de nødvendige hjælpemidler til udskrift af registreringen, transaktionssporet samt bilags- og dokumentationsmaterialet.

Grundbilag

§ 11. Enhver registrering skal være dokumenteret ved et grundbilag. For automatisk genererede registreringer kan grundbilaget dog erstattes af den i § 10, stk. 2, 2. pkt., nævnte beskrivelse.

Stk. 2. Som eksterne grundbilag anses grundbilag udstedt af andre end den bogføringspligtige. Øvrige bilag anses som interne.

Stk. 3. Såfremt der for en aktivitet foreligger et eksternt grundbilag, skal dette så vidt muligt anvendes fremfor et eventuelt internt grundbilag.

Stk. 4. Bilag vedrørende køb og salg skal indeholde oplysninger om

1) sælgers henholdsvis købers navn og adresse,

2) leverancens eller ydelsens art, omfang og beløb,

3) eventuelt fakturanummer eller tilsvarende identifikation.

Virksomheder, hvis afsætning overvejende sker til private forbrugere, kan undlade at udstede et salgsbilag, medmindre køber anmoder herom.

Stk. 5. Bilag vedrørende betalinger skal indeholde oplysning om

1) beløb,

2) dato for udstedelsen,

3) interne godkendelser, og

4) oplysning om betalingens formål.

Stk. 6. Bilag vedrørende interne overførsler skal indeholde oplysninger om

1) beløb,

2) dato for registreringen,

3) interne godkendelser,

4) kontering, og

5) begrundelsen for overførslen.

Elektroniske overførelser

§ **12.** Registrering af transaktioner kan foretages alene på grundlag af elektronisk overførte data.

Stk. 2. Overføres data elektronisk mellem virksomheder, skal afsenderen på anfordring udskrive et grundbilag eller en lige så betryggende bekræftelse til modtageren vedrørende de overførte data.

Stk. 3. Registrering alene på grundlag af elektronisk overførte data mellem parter, der ikke begge er omfattet af bogføringsloven, må ikke foretages, medmindre det godtgøres, at den bogføringspligtige i hele opbevaringsperioden kan dokumentere transaktionerne lige så betryggende som ved eksterne grundbilag.

Åbningsbalance og **årsregnskab**

§ 13. Regnskabsperioden skal omfatte tolv måneder. En virksomheds første regnskabsperiode kan dog omfatte et konere eller længere tidsrum, dog højst atten måneder. Ved omlægning af regnskabsperioden kan en enkelt periode ligeledes omfatte et kortere eller længere tidsrum, dog højst atten måneder.

§ 14. Ved bogføringspligtens indtræden opgøres den bogføringspligtige virksomheds balance (åbningsbalance).

Stk. 2. For hver regnskabsperiode skal der udarbejdes et regnskab (årsregnskab) indeholdende en resultatopgørelse for perioden samt en opgørelse over aktiver og passiver (balance) ved periodens udgang.

Stk. 3. Åbningsbalancen og årsregnskabet skal under omhyggelig hensyntagen til tilstedeværende værdi og forpligtelser og under foretagelse af blandt andet nødvendige af- og nedskrivninger opgøres i overensstemmelse med god regnskabsskik.

Stk. 4. I resultatopgørelsen skal indtægter og udgifter anføres i hovedposter eller optages gruppevis på overskuelig måde. Foretagne af- og nedskrivninger på faste ejendomme, skibe, inventar, maskiner og lignende anlægsværdier samt beregnede renter af egenkapitalen angives særskilt.

Stk. 5. I balancen kan posterne optages hver for sig eller i hovedgrupper efter posternes art. Egenkapitalposter må ikke sammenblandes med andre balanceposter. For varebeholdninger og andre poster, der ikke specificeres i balancen, skal der foreligge særskilte specifikationer med oplysning om værdiansættelsen. For poster, der i balancen opføres til en anden værdi end anskaffelsesværdien med fradrag af de i bogføringen oplyste af- og nedskrivninger, skal det af specifikationerne fremgå, hvilke metoder der er anvendt ved værdiansættelsen.

Stk. 6. Der skal i årsregnskabet redegøres for, hvorledes egenkapitalen har ændret sig ifølge resultatopgørelsen, som følge af uddeling af overskud, udtalelse af penge eller varer til indehavere eller som følge af ændringer i aktiver eller passiver, der ikke fremgår af resultatopgørelsen.

Stk. 7. Der skal i årsregnskabet gives oplysning om omfanget af foretagne pantsætninger samt påtegne vekselforpligtelser og påtagne, ikke særligt dækkende kautions- og andre garantiforpligtelser, herunder kontraktmæssige ydelser af pensionslignende art.

Stk. 8. Ejes en virksomhed af en enkelt indehaver, skal den pågældendes samtlige aktiver og passiver optages i balance, herfra dog undtaget løsøre, der ikke benyttes inden for virksomheden. Aktiver og passiver, der ikke vedrører virksomheden, kan dog optages i et særligt tillæg til balancen. Indtægter og udgifter vedrørende sådanne aktiver og passiver kan i så fald holdes uden for bogføringen.

§ 15. Åbningsbalancen og årsregnskabet skal være udarbejdet inden 6 måneder efter henholdsvis bogføringspligtens indtræden og regnskabsperiodens udløb.

Stk. 2. Åbningsbalancen og årsregnskabet skal underskrives af samtlige ansvarlige indehavere. I selskaber skal der dog underskrives af de ansvarlige for virksomhedens daglige drift, medmindre andet kræves i lovgivningen.

Opbevaring af regnskabsmateriale

§ 16. Den bogføringspligtige skal opbevare regnskabsmaterialet på betryggende vis. Regnskabsmaterialet kan opbevares af andre, der selv er bogføringspligtige, hvis adgangen til at benytte materialet ikke derved vanskeliggøres.

Stk. 2. Opbevaringen skal ske på en måde, som i hele opbevaringsperioden muliggør en selvstændig fremfinding og udskrivning i klarskrift af det pågældende regnskabsmateriale, herunder transaktionssporet og kontrolsporet.

Stk. 3. Bogføringspligtige, der foretager registreringer alene på grundlag af data, der er overført elektronisk, jf. § 12, skal kunne dokumentere de enkelte overførsler i hele opbevaringsperioden.

§ 17. Regnskabsmaterialet skal opbevares i 5 år fra udgangen af vedkommende regnskabsår.

Stk. 2. Med mindre andet er bestemt i henhold til anden lovgivning, kan detailhandelsvirksomheder nøjes med at opbevare kassestrimler i 1 år regnet fra tidspunktet for underskrivelsen af årsregnskabet. De er en betingelse, at der gennem interne kontrolforanstaltninger kan gøres rede for, at alle opslag er indgået i totalsalget.

Stk. 3. Beskrivelsen af de benyttede systemer m.v. vedrørende anvendelsen af elektronisk databehandling, jf. § 10, stk. 2, skal kun opbevares i 1 år regnet fra tidspunktet for underskrivelsen af årsregnskabet. Beskrivelsen af, hvorledes automatisk genererede registreringer er foretaget, skal dog opbevares i 5 år fra udgangen af vedkommende regnskabsår, hvid registreringen ikke er dokumenteret ved grundbilag.

Stk. 4. Eksterne grundbilag, der mikrofilmes, overføres til elektroniske medier eller lignende, skal opbevares i 1 år efter underskrivelsen af det regnskab, som bilagene vedrører. Andet regnskabsmateriale kan straks erstattes af mikrofilm, elektroniske medier eller lignende.

§ 18. Regnskabsmaterialet, herunder bilag, kan opbevares på mikrofilm, elektronisk medie eller anden lignende måde.

Stk. 2. Eksterne grundbilag, der afbildes på et andet medie, skal kunne fremkaldes som billeder af det originale bilag med attestationer, påtegninger m.v.

Stk. 3. Internt regnskabsmateriale, der ikke opbevares i klarskrift, skal have samme indhold og opbygning som det tilsvarende læsbare materiale. Der skal til enhver til uden bearbejdning kunne udskrives i klarskrift.

§ 19. Mikrofilm, elektroniske medier og lignende skal opbevares i det tidsrum, som er foreskrevet for de originale bilag.

Stk. 2. Bogføringspligtige, der benytter mikrofilm, elektroniske medier eller lignende, skal gennem passende kontrolforanstaltninger sikre:

1) at alle oplysninger, der fremgår af det originale regnskabsmateriale, overføres til mediet, inden det originale materiale makuleres,
2) at mediet kontrolleres for læsbarhed, fejl eller mangler, inden det originale materiale makuleres,
3) at mediet opbevares på betryggende måde, således at læsbarheden sikres indtil udløbet af opbevaringspligten.
4) at mediet arkiveres således, at et udvalgt bilag hurtigt kan findes, og
5) at der i fornødent omfang udarbejdes sikkerhedskopier, og at disse er anbragt således, at de ikke ødelægges, stjæles m.v. sammen med det originale materiale.

Stk. 3. Afskaffer eller ændrer den bogføringspligtige det for gengivelse nødvendige udstyr, skal regnskabsmaterialet forinden udskrives i sin originale form eller overføres til et andet medie, således at gengivelse fortsat kan finde sted.

§ 20. Opbevares regnskabsmaterialet på mikrofilm, elektronisk medie eller lignende måde, kan en offentlig myndighed, i det omfang den er berettiget til at kræve oplysninger om en virksomheds bogføring, forlange, at den bogføringspligtige vederlagsfrit stiller alt, hvad der er nødvendigt til fremfinding og læsning af regnskabsmaterialet til disposition. Endvidere kan myndigheden forlange, at læsbare aftryk af regnskabsmaterialet leveres uden vederlag.

§ 21. Regnskabsmaterialet skal opbevares her i landet.

Stk. 2. Hvis virksomheden udøver aktiviteter i udlandet, og det godtgøres, at der efter det pågældende lands regler er pligt til at opbevare regnskabsmaterialet der, er det dog tilstrækkeligt, at kopier eller genparten af regnskabsmaterialet vedrørende disse aktiviteter opbevares her i landet eller - medmindre andet er bestemt i henhold til anden lovgivning - kan fremskaffes på begæring.

Straffebestemmelser m.v.

§ 22. Efter § 3, stk. 1, i bogføringsloven, straffes overtrædelse af denne bekendtgørelse, der er begået forsætligt eller af grov uagtsomhed med bøder, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2. Efter § 3, stk. 2, i bogføringsloven kan der, såfremt lovovertrædelsen er begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. september 1990.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 226 af 18. juni 1959 om bogføringspligtens omfang og indhold, som ændret ved bekendtgørelse nr 370 af 30. november 1962 og bekendtgørelse nr. 65 af 2. februar 1973.